

Styrelse/Nämnd: Teknik- och fritidsnämnden

Dag, tid: 2025-02-25, kl. 09:30

Plats: Sammanträdesrum Gillet

Ärenden:	Dnr:	Sida:
Ärenden		
1	Val av justerare	
2	Förvaltningschefen informerar	
Beredningsärenden		
3	Yttrande över modell för införande av utmaningsrätt	TFN.2025.41 3 - 6
4	Årsberättelse och årsbokslut för teknik- och fritidsnämnden 2024	TFN.2025.6 7 - 20
5	Granskning gällande detaljplan för Vällersten 5:10 med flera (Kriminalvårdsanstalten) i Värnamo kommun	TFN.2025.52 21 - 73
6	Samråd gällande detaljplan Värnamo 14:66 (Östermalmsgatan-Tännögatan) i Värnamo stad	TFN.2025.57 74 - 118
7	Medborgarinitiativ - Bullerskydd på E4	TFN.2023.33 119 - 122
8	Medborgarinitiativ - Belysning på lekplatser	TFN.2024.431 123 - 126
9	Medborgarinitiativ - Simhall i Rydaholm	TFN.2024.414 127 - 129
10	Medborgarinitiativ - Trygghetsboende Åkanten begäran om förlängd svarstid	TFN.2024.448 130 - 132
11	Slutredovisning av projekt Smålandsgårdsgård Apladalen, projektnummer 214033	TFN.2025.62 133 - 137
12	Investeringsalternativ för gatubelysning	TFN.2024.254
13	Översyn av anläggningsbidrag till föreningar	TFN.2025.63 138 - 143
Informationsärenden		
14	Information om idrottsskolan 2024	TFN.2025.37 144 - 146
15	Information om föreningsvandring 2024	TFN.2024.450 147 - 149

2025-02-25

2
2(2)

16	Energistatistik i kommunens fastigheter	TFN.2025.74	150 - 158
17	Årsrapport för 2024 gällande Dataskyddsförordningen	TFN.2025.61	159 - 170
18	Meddelanden		171 - 172
19	Övrig information från förvaltningen		173
20	Övriga frågor		

Gottlieb Granberg
OrdförandeMaria Grimstål
Sekreterare

Tjänsteskrivelse - Yttrande över modell för införande av utmaningsrätt

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 14 januari att remittera förslag till modell för införande av utmaningsrätt till samtliga nämnder samt att yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2025.

Teknik- och fritidsförvaltningen behöver längre tid för att handlägga yttrandet.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att hos kommunstyrelsen begära förlängd svarstid till 31 mars 2024 för yttrande över modell för införande av utmaningsrätt samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

§ 7 Dnr: KS.2024.335

Uppdrag ta fram förslag till införande av utmaningsrätt

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att remittera reviderat förslag till modell för införande av utmaningsrätt till samtliga nämnder, samt

att yttrande ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2025.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 16 april 2024 § 162 att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till modell för införande av utmaningsrätt.

Kommunledningsförvaltningen har i tjänsteskrivelse den 7 november 2024 utrett frågan och inkommit med förslag på modell för införande av utmaningsrätt. Kommunledningsförvaltningen föreslog kommunstyrelsen besluta

att godkänna modell för införande av utmaningsrätt,

att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att arbeta fram ett underlag inför ett beslut om införande av utmaningsrätt.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 november 2024 § 364

att återremittera ärendet till kommunledningsförvaltningen för att omarbeta den föreslagna modellen så att beslutsprocessen även omfattar kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningar har den 19 december 2024 inkommit med reviderat förslag till modell för införande av utmaningsrätt.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen beslutar

att remittera reviderat förslag till modell för införande av utmaningsrätt till samtliga nämnder, samt

att yttrande ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2025.

Beslut skickas till:

Samtliga nämnder

Till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen gav den 2024-04-16, § 162, dnr. KS.2024.335, kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till modell för införande av utmaningsrätt.

Inom kommunledningsförvaltningen har inköpsenheten hanterat uppdraget med stöd av HR-avdelningen, kansli och hållbar utveckling samt ekonomiavdelningen.

Utredning

Vad är utmaningsrätt?

Utmaningsrätt innebär att den som är intresserad av att driva en kommunal verksamhet på entreprenad åt kommunen har rätt att utmana den kommunala verksamheten. Om utmaningen godtas så upphandlas verksamheten och det utmanande företaget deltar i upphandlingen på samma villkor som övriga anbudsgivare.

Kommunens syfte med utmaningsrätten är att pröva om den kommunala verksamheten kan bedrivas av någon annan med samma eller bättre kvalitet och till samma eller lägre kostnad.

Vilka avgränsningar kan kommunen göra?

All verksamhet får utmanas med undantag av myndighetsutövning, strategiska funktioner och vad som i övrigt enligt lag eller förordning måste utföras av kommunens egna medarbetare. Kommunen har möjlighet att göra avgränsningar av vilka verksamheter som får utmanas. Inom ramen för detta uppdrag har vi inte noterat att vissa verksamheter skulle vara mer eller mindre lämpliga att omfattas av utmaningsrätten varför vi inte föreslår några avgränsningar av vilka verksamheter som får utmanas.

Intern kommunikation och information

Kommunens ledningsgrupp informeras om beslut om införande av utmaningsrätt. Informationen ska förbereda förvaltningarna på hur de ska handlägga inkomna utmaningar (utredning, analys, konsekvens och beslut) och hur det kan påverka såväl den egna, som andra förvaltningars, verksamhet (personal, krishantering, lokaler och utrustning).

Kansli för hållbar utveckling tar fram kommunikationsplan.

För att säkerställa att nödvändiga interna processer och rutiner är implementerade i organisationen inför tillämpning av utmaningsrätten föreslår vi att modellen införs från och med 1 januari 2026.

Extern kommunikation och information

När beslut om införande av utmaningsrätt är fattat och villkoren är fastställda ansvarar kommunikatör vid kansli för hållbar utveckling, tillsammans med inköpsenheten, för att kommunens hemsida uppdateras med information om utmaningsrätten.

Kansli för hållbar utveckling tar fram kommunikationsplan.

Kontaktcenter skapar, tillsammans med inköpsenheten, en e-tjänst på kommunens hemsida så att intressenter på ett strukturerat sätt kan lämna den information som behövs för att kommunen ska kunna påbörja handläggningen av inkommen begäran om utmaning.

Process för handläggning av inkommen utmaning

1. Den som önskar att utmana kommunens verksamhet gör detta via kommunens externa hemsida.
2. Utmaningen ska bland annat innehålla information om:
 - Vilken verksamhet i kommunen som utmanas. Verksamhet som utmanas ska vara definierbar och kunna avgränsas från den övriga verksamheten
 - Om hela eller delar av verksamheten utmanas.
 - Vem det är som utmanar.
 - En motivering till varför verksamheten utmanas och vilka potentiella vinster en konkurrensprövning skulle leda till för kommunen.
 - En beskrivning som visar att utmanaren är trovärdig och potentiell anbudsgivare vid eventuell upphandling.
3. Kontaktcenter tar emot utmaningen och kommunicerar den till Kommunledningsförvaltningen för att presentera en sammanvägd bedömning för Kommunstyrelsen.
4. Om utmaningen godkänns av kommunstyrelsen skickas utmaningen till den nämnd som ansvarar för den utmanande verksamheten.
5. Berörd nämnd handlägger ärendet genom att utreda, analysera och bedöma om utmaningen sannolikt kommer att leda till lägre kostnad och/eller bättre kvalitet än nuvarande lösning i egen regi. Vid behov kan avdelningar inom kommunledningsförvaltningen konsulteras.
6. Nämnden gör en samlad bedömning av utmaningen och lämnar synpunkter till kommunstyrelsen.
7. Kommunstyrelsen fattar beslut om att godkänna eller inte godkänna utmaningen.
8. Kommunstyrelsen kommunicerar fattat beslut till den som har utmanat.
9. Om kommunstyrelsens beslut är att upphandling ska genomföras sker handläggning av upphandlingen enligt ordinarie rutiner för upphandling. I sådant fall ska berörd förvaltning inkomma med en upphandlingsanmodan för att initiera uppdraget till inköpsenheten. Berörd förvaltning ansvarar för att ärendet avseende bland annat personal och verksamhet hanteras i enlighet med gällande lagar, regler och avtal såsom till exempel MBL och LAS.

Riskbedömning

- Säkerställ resurser för utredning inom förvaltningarna.
- Säkerställ resurser inom kommunledningsförvaltningen för att vid behov stötta förvaltningarna i utredningsarbetet.
- Säkerställ bibehållen kompetens inom förvaltningarna för att vara professionella beställare (bland annat kravställning och uppföljning) av de aktuella tjänsterna.

Tjänsteskrivelse - Årsberättelse och årsbokslut för teknik- och fritidsnämnden 2024

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningen har upprättat årsberättelse och årsbokslut för teknik- och fritidsnämnden 2024, se separat bilaga.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

- att** godkänna årsberättelse och årsbokslut för teknik- och fritidsnämnden för 2024,
- att** lämna årsberättelse och årsbokslut för teknik- och fritidsnämnden för 2024 till kommunstyrelsen samt
- att** förklara paragrafen omedelbart justerad.

Annika Rosenqvist
Enhetschef

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Verksamhetsberättelse Teknik- och fritidsnämnden 2024

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

- Vara huvudman för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar och fullgöra de uppgifter som anges i lagen om allmänna vattentjänster.
- Ansvara för all övrig renhållning/avfallshantering som inte faller inom kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljös (SÅM) uppdrag.
- Vara kommunal väghållare.
- Ansvara för anläggningsarbeten på allmänna platser såsom gator, vägar, parker och torg.
- Hantera bidrag till enskilda vägar.
- Bevaka kommunens rätt vid vägföreningar.
- Underhålla och förvalta kommunens fasta egendom och de byggnader som hör till denna. Ansvaret innefattar bland annat att underhålla och förvalta kommunens allmänna platser såsom gator, vägar, parker, planteringar, torg och lekplatser samt kommunens skogsegendom.
- Ansvara för kommunala lokalförsörjningen. Ansvaret inbegriper bland annat förhyrning och uthyrning av lokaler och bostäder, drift och underhåll av kommunens inhyrda lokaler och fastigheter och ansvar för kommunens byggnadsverksamhet.
- Ansvara för vattenvård av sjöar och vattendrag.
- Ansvara för kommunens fritidsverksamhet, med undantag för kommunens fritidsgårdar. I ansvaret för fritidsverksamheten ligger bland annat att skapa förutsättningar för aktiv fritid samt ge stöd till föreningslivet.
- Ansvara för Hälsocenters verksamhet, bedriva hälsofrämjande verksamhet och tillhandahålla insatser för fysisk aktivitet på recept.

2. Verksamhetsåret 2024

Inför året rådde stora osäkerheter kring de ekonomiska förutsättningarna efter ett antal års lågkonjunktur. Förvaltningens interna åtgärdsplan innehöll flera ambitionsanpassningar, effektiviseringar, översyn av avtal, återhållsamhet inte minst med vakansersättning med mera. Ambitionsanpassningarna ger sämre kvalitet men driftuppdraget har fullföljts på ett bra sätt överlag. Förvaltningen har ett mycket starkt ekonomiskt resultat för 2024. Det stora investeringsuppdraget har genomförts i hög omfattning och till ett bra resultat, enbart investeringar där förvaltningen inte råder över omständigheterna har inte utförts. Förvaltningen har lyckats med arbetet att långsiktigt få ned sjukskrivningstalen.

3. Sammanfattning av nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

Flertalet av målen är långsiktiga och där indikatorerna kommer variera över åren.

2024 präglades av stora osäkerheter inför verksamhetsåret varför förvaltningen har gjort ett omfattande arbete för att nå budget i balans. Samtliga åtgärder har gett effekt i ekonomin vilket bidragit till stort överskott i resultatet.

År 2024 har förvaltningen färdigställt Trällebrogsskolan och arbetet med Västhorjaskolan fortskrider enligt plan och blir klar till höstterminen 2025. Vid Västhorjaskolan byggs en fullstor idrottshall samt en trupphall för gymnastik. Två förskolor med totalt tolv avdelningar stod klara våren 2024.

Kommunen närmar sig att i hög grad ha kvalitativa lokaler till sina verksamheter. Även 2024 erhöll kommunen en topplacering i ranking av friluftskommuner i landet. Flera fotbollsplaner har dränerats, hälsocenter har påbörjat fysisk aktivitet för barn och stödjer i kommunens arbete med tidiga insatser.

Aktivitetstillfällena ökar succesivt. Sammantaget utvecklas fritidssektorn tydligt i önskad riktning. Reservvattensystem behöver fortsatt processas för att definiera lösning och ha samråd med Länsstyrelsen och ansöka om vattendom. Fortsatt hög ambitionsnivå med ledningsförnyelse. Underhåll av vägar, parker och allmänna platser fullföljs. Ny park vid Vråen samt ny lekpark vid rörstorpsområdet stod klara 2024.

4. Nämndens mål och uppdrag

	= helt uppfyllt		= i hög grad uppfyllt		= delvis uppfyllt		= ej uppfyllt		= ej utvärderat
	100%		75-99%		25-74%		0-24%		
	= ökad		= oförändrad		= minskad	-	= inget värde angivet		

4.1 En stark kommun

En stark ekonomi säkrar välfärden

Värnamo går in i en utmanande tid och många invånare och verksamheter får det tuffare ekonomiskt på grund av omvärldsläget. Värnamo kommunkoncern har en välskött ekonomi och ska fortsätta utveckla en effektiv förvaltning, med klok användning av resurserna, för att klara kommunen uppdrag kring välfärd, samhällsplanering och demokrati. En av förutsättningarna och utmaningarna för att klara välfärdsuppdraget är kompetensförsörjningen.

Underrubriker: *God ekonomisk hushållning, Välfärd, Tillgänglig och effektiv, Attraktiv arbetsgivare*

4.1.1 Måloppfylld

<p>Teknik- och fritidsnämnden tar ansvar för sin ekonomi och arbetar efter budget i balans. Med effektiv resursanvändning levererar nämnden hållbart med rätt kvalitet och servicenivå och utvecklar kontinuerligt inom uppdraget, både i investering och drift.</p> <p>Nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en hållbar arbetsmiljö för alla medarbetare vilket innebär delaktig engagerad personal, personalvård och anställningar som är konkurrenskraftiga i förhållande till den privata sektorn. Det finns rätt kompetens för uppdraget och satsningar görs på kompetensförsörjning där det krävs.</p> <p>Med fokus på uppföljning av verksamhet, ekonomi och personal arbetar nämnden med nuläget och styr samtidigt mot framtidens utmaningar.</p> <p>Nämndmål: <i>Teknik- och fritidsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som tar ansvar för nämndens verksamhet, ekonomi och personal.</i></p>	Helhetsbedömning					
Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Målnivå 2024	Bedömning	
Bemannat i förhållande till behov (kvalitativ bedömning) (%)			95%	95%		
Sjukfrånvaro (%)	8,72%	5,25%	3,64%	<4%		

Uppfyllnadsgrad förvaltningsmål (kvalitativ bedömning)			God			
Budgetavvikelse (mnkr) skattefinansierad	+4,3	-2,0	+12,9	budget i balans		

4.1.2 Analys och åtgärder för att nå nämndmålen

Förvaltningen har fortsatt arbetet med det nära ledarskapet och satsningen på medarbetarnas hälsa tillsammans med Hälsocenter. Denna satsning fortsätter även under 2025 och går nu in på 3:e året. Utfallet för sjukfrånvaron 2024 var 3,64%. Målet för 2025 är bibehålla låg sjukfrånvaro men långsiktigt mål är att komma under 3%.

Bedömningen är att det är en positiv utveckling gällande rekrytering av ingenjörer men erfarna ingenjörer är svårt att rekrytera, i synnerhet projektörer. Förvaltningen har noterat att även erfarna och kompetenta medarbetare inom exempelvis anläggningsarbete är en trång sektor. För 2025 behövs även rekrytering av miljöingenjör för att arbeta med förorenade områden med mera.

Förvaltningen har en bra styrning på verksamhet och ekonomi och det arbetet fortskrider. Arbeta med att utveckla process och modell för stärkt styrning av projekt påbörjades 2024 och implementeras 2025.

4.2 En attraktiv kommun

En attraktiv kommun med välmående näringsliv och hållbar tillväxt

För att leva upp till visionen om den mänskliga tillväxtkommunen behöver Värnamo vara attraktivt och stimulera hållbar tillväxt. Genom välmående näringsliv och växande arbetsmarknad skapas ekonomisk hållbarhet som ger valfrihet och möjligheter att investera i välfärd, trygghet och en grönare kommun. För att klara framtidens utmaningar behöver arbetskraft och kompetens motsvara de behov som finns både inom offentlig- och privat sektor.

Underrubriker: *Företagande och jobb, Kultur och fritid, Stad och land, Kunskapskommunen, Omvärld och samarbete*

4.2.1 Måluppfyllnad

Nämndmål:	Helhetsbedömning	
<p>Nämnden är parkförvaltare, väghållare och VA-huvudman och underhåller och bygger välkomnande och attraktiv allmän platsmark. Nämnden utvecklar en välfungerande infrastruktur som är hållbar nu och i framtiden och som binder ihop landsbygd och stad.</p> <p>Kommunens alla verksamheter ska ha attraktiva och ändamålsenliga verksamhetslokaler.</p> <p>Teknik- och fritidsnämnden satsar på utveckling av friluftslivet och en aktiv och värdeskapande fritid för alla åldrar. Invånarna ska ha attraktiva mötesplatser i det offentliga rummet som uppmanar till rekreation, fysisk aktivitet och kreativitet som ger förutsättning för ökad livskvalitet och en stärkt folkhälsa. Det är nära till natur och idrottsanläggningar är attraktiva för elit- men också breddidrott.</p> <p>Verksamheten är kommunikativ och utvecklar lokala samarbeten som sker med tät dialog med övriga kommunala förvaltningar men också med föreningsliv, civilsamhälle och näringsliv. Det eftersträvas god samverkan regionalt och nationellt.</p>		

Nämndmål: <i>Teknik- och fritidsnämnden ska verka för en värdeskapande aktiv fritid, ökad livskvalitet och stärkt folkhälsa för alla åldrar.</i>						
<i>Kommunen ska ha ändamålsenliga, attraktiva och funktionella infrastrukturer, verksamhetslokaler, idrottsanläggningar och mötesplatser utomhus och inomhus.</i>						
Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Målnivå 2024	Bedömning	
Kundnöjdhet gällande ändamålsenliga lokaler				Enkät är under framtagning	-	-
Underhåll och byggnation av verksamhetslokaler enligt investeringsuppdrag (kvalitativ bedömning – genomförda uppdrag av total budget)		Mäts från 2024	95%	80*	●	↗
Medborgarundersökning: Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%) (N00600)	82% (2021)	79,2%	Ingen enkät	79,2%**	●	→
Medborgarundersökning – Bra utbud av lekplatser, parklekar etc i kommunen, andel (%) (N00590)	86,5% (2021)	83%	Ingen enkät	83%**	●	→
Kritik på teknik– Positiv inställning till standard på gator och vägar	49%	Ingen enkät	Ingen enkät	49%**	●	→
Kritik på teknik – Bedömning av upplevd standard på parker och lekplatser	83%	Ingen enkät	Ingen enkät	83%**	●	→
Deltagartillfällena i idrottsföreningar antal/inv 7-20 (U9800)	31,1	34,1	Publiceras v45 2025	Öka	●	→
Beläggningsgrad idrottsanläggningar		72%	75%	Bibehålla	●	→
Hur många som genomgått kurs på Hälsocenter har förändrat livsstil		Mäts från 2024	76%	Öka	●	-
Simkunnighet efter HT åk 2 (inkl sommarsimskola)		76%	71%	Öka	●	↘

*Med anledning av exempelvis godkännande av detaljplan, miljöprovningar, upphandling med mera är det svårt att uppnå 100 % måluppfyllnad varje år. Vissa projekt färdigställs efter årsskifte.

** Indikatorn vägs även i jämförelse med andra kommuners resultat i Kolada. Hög placering kan exempelvis överväga längre procent i resultatet.

4.2.2 Analys och åtgärder för att nå nämndmålen

Fastighet: Med satsningen på nybyggnation av två nya skolor minskar kommunen behovet av paviljongskolor och efter öppnande av Väshorjaskolan till höstterminen 2025 kommer det enbart finnas ett fåtal paviljonglösningar kvar i kommunen (exempelvis vid Gröndalsskolan, Horda och Rydaholm). Totalt har kommunen även satsat på tre nya förskolor, totalt 18 nya avdelningar, varav två blev färdigställda 2024. Dessa satsningar på nya skolor och förskolor ger ett viktigt tillskott till kommunen och dess invånare.

Kommunen har ett ackumulerat behov av att erbjuda kvalitativa kontorslokaler för flera verksamheter. Under 2024 projekterades därför hus E och F på Expoområdet vilka kommer att byggas om till kontorslokaler under 2025 och då ge cirka 90 kontorsplatser. Status för Stadshuset utreds under 2024/2025 för att klarlägga behov av ombyggnation och renovering.

Finnvedens Gymnasium är under utredning för att klarlägga status inför kommande ombyggnation och renovering.

Den demografiska utmaningen och en bedömd minskad befolkningstillväxt som kommunen står inför ställer krav på kort och långsiktig analys av ändamålsenliga verksamhetslokaler. Mätning av kundnöjdhet är en viktig del av analysen och ambitionen var att mäta under 2024 men uppnåddes inte och kommer ske från 2025.

Gata/park: Kommunen är väghållare och ansvarig för allmänna platser samt parker och grönområden och levererar god kvalitet. Kommunen deltar i medborgarundersökningen vart annat år och därmed finns det inga resultat för 2024. Enkäten Kritik på teknik genomförs vart tredje år.

I jämförelse med resultat från tidigare år 2021 och 2023, befann sig kommunen med god marginal bland de 25% bästa kommunerna i indikatorn skötsel av gator. För indikatorn bra utbud av lekplatser befann sig kommunen precis ovanför snittet i riket.

Till följd av större kostnadsökningar för verksamheten i flera år gjordes under 2024 ambitionsanpassningar och utveckling av driftverksamheten för att få budget i balans. Försämrade skötselnivå märks relativt tidigt och riskerar bygga upp ett större underhållsbehov och kan också påverka kvalitén och indikatorerna från undersökningarna som sker kommande år.

Fritid: Även under 2024 uppnådde kommunen en hög placering i rankningen av friluftskommuner i Sverige vilket visar att satsningarna på fritidsområdets koncept med fokus på aktiv fritid, friluftsliv och stärkt folkhälsa är framgångsrik.

Park Arena och kommande idrottshall samt trupphall i Västhorja ger stor effekt inom fritidssektorn. Kommunen har haft bibehållen hög beläggningsgrad på idrottshallarna även med beaktande av att Park Arena tillkommit. Under 2024 var det relativt opåverkad besöksfrekvens i simhall med motionscenter, trots stängning för renovering under sommaren. Detta visar på en ökning av aktiviteter i föreningar och tillsammans med besöksfrekvenser pekar det på att invånarnas aktivitetsnivå ökar stegvis och närmar sig värden från innan pandemin.

Simkunskapen är fortsatt inte på önskad nivå och lägre resultat i vissa områden visar på behov av riktade insatser för att förmedla ökad kunskap kring barns vattenvana vilket har en stor påverkan på barns simkunnighet. Kulturella förutsättningar är här en utmaning.

Hälsocenters verksamhet med inriktning på Fysisk aktivitet på Recept, (FaR) ger fortsatt bra resultat. Nya uppdrag kopplat till Nära vård, exempelvis satsning på FaR-barn och hälsosamtal för äldre har gett positivt utfall.

4.3 En grön kommun

En god miljö är grunden för vår välfärd. Värnamo ska utvecklas så att både människor och miljö mår bra.

Värnamo har stora möjligheter att agera för ett hållbart samhälle genom ett långsiktigt och målmedvetet miljöarbete. Vi har ett ansvar att föregå som gott exempel, att verka som katalysator och göra det möjligt och enklare för invånare, verksamheter och företag att ställa om och leva mer hållbart. Genom utveckling, förvaltarskap och samverkan skapas en grönare kommun med hög livskvalitet och låg miljöpåverkan.

Underrubriker: *Klimatpåverkan, Lätt att göra rätt, Anpassning till ett förändrat klimat, Ekosystem och biologisk mångfald*

4.3.1 Måluppfyllnad

Nämndmål:	Helhetsbedömning	
Teknik- och fritidsnämnden vill bidra till en beteendeförändring och få allmänt intresse att bli enskilt intresse. Nämnden verkar för miljövänliga val och minskade utsläpp inom transport och drift. Vidareutveckling och byggnation av välplanerade gång- och cykelvägar i centralorten och med samverkan med andra aktörer bidrar till att fler väljer fossilfri trafik. Med skogen som en naturlig kolsänka tar nämnden ansvar som skogsägare med ett modernt och hållbart skogsbruk.	●	➔

<p>Nämnden verkar för minskad nedskräpning och ökad återvinning genom en välorganiserad avfallshantering både inomhus och utomhus.</p> <p>Nämnden jobbar med naturen och anpassar efter klimatförändringarna genom förebyggande åtgärder mot skyfall och översvämning. Nämnden eftersträvar därför en välplanerad och utbyggd dagvattenhantering och gröna vägområden som även bidrar till skydd av ekosystem och ökad biologisk mångfald. Cirkulärt tänkande och hållbart byggande för framtiden sker i nyproduktion av fastigheter men också vid renovering- och ombyggnation där energiförbättrande åtgärder är prioriterade.</p> <p>Nämndmål: <i>Teknik- och fritidsnämnden ska verka för minskad klimat- och miljöpåverkan genom fokus på avfallshantering, energieffektiva lösningar, hållbar trafik och ökad biologisk mångfald.</i></p>						
Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Målnivå 2024	Bedömning	
Minskad förbrukning av icke förnybart drivmedel (%)		+46%	+100%	Minska		
Optimering av energiförbrukning, el och fjärrvärme - årlig minskning (%)	-12%	-4%	-4,1% <i>Stor ökning av ytor</i>	-5%		
Minskad mängd restavfall (-%) *			<i>Inget värde</i>			
Utbyggnation av klimatanpassningsåtgärder för samhällsskydd enligt investeringsuppdrag (kvalitativ bedömning – genomförda uppdrag av total budget)		23%	33%	80%		
Utbyggnation av klimatanpassningsåtgärder för verksamhetslokaler enligt investeringsuppdrag (kvalitativ bedömning – genomförda uppdrag av total budget)		Mäts från 2024	99%	80%		

*Sorteras och lämnas vid miljöhuset, därifrån avhämtning av SÅM. Sortering påbörjades 2024, mätning och logistik kommer sannolikt att ta några år innan mätning kan påbörjas.

4.3.2 Analys och åtgärder för att nå nämndmålen

Målen för en grön kommun är långsiktiga mål.

Förvaltningen pausade efter beslut från Teknik- och fritidsnämnden i juli 2023 användandet av HVO med anledning av stor kostnadsökning. Detta resulterade i att förbrukningen av icke fossila bränslen ökade och under 2024 tankades enbart fossila bränslen på förrådets tankstation vilket återspeglas i utfallet i indikatorn. Dock minskade den totala förbrukningen (HVO+diesel) under 2024 med ca 25% jämfört med 2023.

Arbetet med energioptimering i kommunens fastigheter fortgår sedan 2022, under 2024 har totala energiförbrukningen (el+fjärrvärme) minskat trots ökat antal kvadratmeteryta, ex ny skola Trälleborg. Detta är långsiktigt arbete och satsningar på elproduktion, fortsatt trimning av värme och ventilation samt fokus på verksamheternas elförbrukning är viktiga inslag. Mätning sker på huvudmätare och utveckling av kontinuerlig datainsamling från undermätare i de olika större fastigheterna kommer ske från 2025. Kompetenssatsningar är väsentligt här. I samtliga byggprojekt är det stort fokus på energiförbrukningen. Efterhand utvecklas elproduktion till befintliga fastigheter då det är lämpligt. Satsning inom energiområdet kommer ge positiv påverkan på miljö och ekonomi.

Skyfallsutredningen blev klar 2024 och nästa steg är utarbetande av åtgärdsplan med konkreta åtgärder i investeringsplan. Få praktiska åtgärder inom detta område 2024 med anledning av att arbete med

åtgärdsplaner pågår. Klimatanpassningsåtgärder för samhällsskydd kommer därför öka framöver, enligt bedömning från slutet av 2025.

Vid nybyggnation vidtas klimatanpassningsåtgärder i verksamhetslokaler redan i byggskedet. Vid befintliga lokaler sker klimatanpassningsåtgärder i tät dialog med verksamheterna.

4.4 En trygg kommun

Där varje invånare ges goda möjligheter att leva utifrån sina förutsättningar och att leva livet hela livet.

En trygg kommun kännetecknas av att kommunens invånare känner sig trygga i att utvecklas och söka nya möjligheter. Detta omfattar både boende, sysselsättning, levnadsmiljö och fritid. Kommunen berikas av mångfald och känslan av att alla har en plats och att alla får plats. Utmanande tider kräver större ansvar. Kommunen vill därför prioritera tidiga insatser för en långsiktig och hållbar trygghet.

Underrubriker: *Välkomnande, Tillgänglig och inkluderande, Barnens bästa, En äldrevänlig kommun, Kris och säkerhet*

4.4.1 Måluppfyllnad

Nämndmål:					Helhetsbedömning	
<p>Teknik- och fritidsnämnden tillhandahåller välfungerande teknisk försörjning och ansvarar för trygga och säkra mötesplatser både inomhus och utomhus.</p> <p>Nämnden anpassar och bygger ändamålsenliga lokaler för kommunens alla verksamheter och levererar en trygg och säker infrastruktur både vid byggnation och i drift. Trygga och tillgänglighetsanpassade gång och cykelvägar till skola, arbete och fritidsaktiviteter är prioriterade.</p> <p>Vårt viktigaste livsmedel, vatten, ska säkras på kort och lång sikt och kommunen ska ha ett välfungerande och miljövänligt omhändertagande av spill- och dagvatten.</p> <p>Arbetet med förebyggande åtgärder mot skyfall och översvämning är en viktig del för att säkerställa och skydda kommunens verksamheter men också samhället i stort.</p> <p>Nämnden är en samverkanspart med föreningsliv, civilsamhälle och näringsliv och verkar genom hela uppdraget för en långsiktighet, ökad livskvalitet, hållbar trygghet och stärkt folkhälsa genom hela livet.</p> <p>Nämndmål: <i>Teknik- och fritidsnämnden verkar för ökad livskvalitet, trygghet och stärkt folkhälsa hela livet genom välfungerande teknisk försörjning, säker infrastruktur, säkra och tillgängliga mötesplatser både inomhus och utomhus.</i></p>					 	
Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Målnivå 2024	Bedömning	
Utläckage vattenledningar får inte överstiga 10% av producerad mängd.		7%	13% Fortfarande låga nivåer i jmf nationellt	<10%		
Ej mer än 10 analyser gällande både kemiska samt mikrobiologiska prover får visa tjänligt med anmärkning varje år			4	Max 10		

Genomförda årliga besiktning av lekplatser			100%	100%		
Utbyggnation av allmänna platser, inklusive lekplatser, enligt investeringsplan och tilläggsuppdrag (kvalitativ bedömning – genomförda uppdrag av total budget)		74%	36%	80%*		
Underhållskvalitet vägar (kvalitativ bedömning med stöd av Rosy)			God	Bibehålla		

4.4.2 Analys och åtgärder för att nå nämndmålen

Drift- och underhåll av ledningsnät samt vatten- och reningsverk fullföljs med god kvalitet. Vattenförsörjningen är god och stabil men i vissa mindre orter pågår arbete för att identifiera och genomföra åtgärder för att trygga vattenproduktion vid torrare perioder. Ledningsförnyelsen är ambitiös och utförs i egen regi enligt plan.

Överföringsledning till Bor har projekterats och är upphandlad och byggnation påbörjas under 2025. Kommunen behöver etablera reservvattensystem för att säkra tillgången på friskt vatten inför framtida oväntade händelser. Kommunen har svårigheter att få vattendom att bygga ut reservvatten vid Hindsen, processen fortgår. Satsningar behöver göras de närmaste åren för att minska systemkänsligheten i vattenledningssystemen varvid ett flertal nya huvudledningar i Värnamo erfordras.

Säkra vägar för gång- och cykeltrafik vid nya förskolor, skolor och exploateringar har byggts. Förvaltningen upprätthåller god säkerhet på kommunens lekplatser och enligt plan besiktades samtliga.

Ny lekplats på Rörstorp (Renfanan) och Vrånsparken stod färdig under året. Kommunen har en hög ambition för vägunderhåll som har genomförts enligt plan.

5. Nämndens Ekonomi

5.1 Driftsredovisning

Teknik- och fritidsnämndens driftbudget är uppdelad i skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Den skattefinansierade driftbudgeten är 132,7 mnkr. Utöver detta har förvaltningen även en fastighetsbudget på 246,2 mnkr genom hyresintäkter, vars resultat påverkar skattefinansierade resultatet. Det skattefinansierade resultatet är ett överskott på 12,9 mnkr inklusive fastighetsverksamheten. Den avgiftsfinansierade verksamheten (VA) hade en budgeterad intäkt på 133,5 mnkr med en beslutad nettobudget på -3,8 mnkr. VA resultatet för 2024 är 1,3 mnkr vilket innebär ett totalt överskott på 5,1 mnkr jämfört med budget. Årets resultat 1,3 mnkr tillsammans med tidigare fonderade medel (2,4 mnkr) ger att de fonderade medlen blir 3,7 mnkr efter bokslut. Resultat för sluttäckning Stomsjö är 7,7 mnkr under 2024 vilket är högre kostnader än budgeterat för 2024 och beror på att mer sluttäckning är utförd under 2024, total budget för sluttäckning Stomsjö bedöms hållas. Sammanfattningsvis har Teknik- och fritidsförvaltning en mycket positiv prognos vilket grundar sig mycket i ledarskap, ledning och styrning, planering, ambitionsanpassningar, lägre drivmedelspriser, förnyade avtal, mild vinter och återhållsamhet i verksamheterna. Under 2024 har förvaltningen haft intäkt av engångskaraktär för mottagande av massor från bangården.

5.1.1 Åtgärder för att uppnå en budget i balans

Teknik- och fritidsförvaltningen har ett överskott för 2024.

5.2 Investeringsredovisning

Teknik- och fritidsnämndens investeringsbudget för 2024 inklusive ombudgetering från tidigare år är 479,8 mnkr. Därutöver har kommunfullmäktige avsatt 76,72 mnkr i investeringsmedel. Total budget inklusive VA är 556,5 mnkr. Utfallet är 322,7 mnkr. 58 % av budgeten är förbrukad. Inkomster för anslutning till VA-nätet är 9,0 mnkr, budgeterat 9,0 mnkr. Totalt är 233 mnkr som inte blir investerade 2024 vilket består av följande: ny fotbollsarena framflyttad 88 mnkr, ny infartsled till fotbollsarenan framflyttad 27 mnkr, Västhorjaskolan 47 mnkr (bygget följer tidsplan), mindre kostnad för förstärkning av detaljplaner VA 30 mnkr på grund av färre/försenade exploateringar.

<i>Investeringsredovisning</i>						
	Budget	Bokslut			Tot budget	Tot utfall tom
Belopp i miljoner kronor	2024	2024	Avvikelse	Bokslut 2023	tom 2024	2024
Inkomster		-5,5	5,5	-10,9		
Utgifter	488,8	337,1	151,7	515,9		
Nettoinvesteringar	488,8	331,6	157,1	505,1	0,0	0,0
Inkomster anläggningsavgifter (VA)	-9,0	-9,0	0,0	-15,6		
Största investeringar						
Ny skola Västhorja	158,5	111,8	46,7	52,8	217,0	170,3
Nya Trälleborgsskolan	46,6	48,7	-2,1	103,1	207,0	209,1
Planerat fastighetsunderhåll	17,0	16,1	0,9	16,8	Årligt anslag	Årligt anslag
VA-sanering Odengatan	0,0	9,6	-9,6	6,7	7,0	16,1
Beläggningar	10,1	9,0	1,0	7,0	Årligt anslag	Årligt anslag
VA-Herrestad	5,0	7,3	-2,4	0,7	23,0	25,3
VA-sanering Norrelundsvägen	0,0	6,7	-6,7	3,1	3,3	9,9
Överföringsledning Värnamo-Bor	2,9	4,0	-1,1	15,5	11,0	12,9

Fastighet

Trälleborgsskolan är tagen i bruk höstterminen 2024. Förskolorna Ekenhaga och Magnusgatan är färdiga. Västhorjaskolan följer tidsplan och inflyttning sker till höstterminen 2025. Fotbollsarena är uppskjuten med tanke på återkallande av detaljplan, byggkostnader bedöms uppstå tidigast slutet av 2025. Planerat underhåll följer plan.

Gata

Stort fokus på VA-saneringar under året och då har gatukvalitén setts över. Trafiklösningar för Västhorja och förskola Ekenhaga är färdiga. Flera gång- och cykelvägar byggdes under 2024. Infrastrukturåtgärder till ny fotbollsarena är uppskjuten med anledning av detaljplan, byggkostnader bedöms uppstå tidigast i slutet av 2025. Planerade gatu-underhåll utfördes enligt plan.

Fritid

Dräneringsarbete vid flertalet planer vid Ljusseveka är utfört. Större underhållsarbeten vid paddocken i Sörsjö färdigställdes under våren. I Talavidshallen Rydaholm, har nytt kylanläggning installerats samt utbyte av sarg och plexiglas har genomförts. Utemiljö Rydaholm har byggts och utemiljö i Bredaryd planeras. En stor andel mindre fritidsprojekt har genomförts.

VA

Förvaltningen har fortsatt med hög ambitionsnivå gällande ledningsförnyelse. I övrigt följer VA-investeringsplanen.

5.4 Ekonomi i sammandrag

<i>Driftredovisning</i>				
	Budget	Bokslut		
Belopp i miljoner kronor	2024	2024	Avvikelse	Bokslut 2023
Intäkter	-539,4	-419,4	-120,0	-402,0
Kostnader	672,1	539,2	132,9	517,0
Nettokostnad	132,7	119,8	12,9	115,0
	Budget	Bokslut		
Resultat per verksamhetsblock	2024	2024	Avvikelse	Bokslut 2023
Tekniska utskottet	1,5	1,4	0,2	1,4
Administration tekniska förvaltningen	2,1	0,5	1,6	1,7
Teknik o projekt	1,3	0,9	0,3	1,3
Fastighetsförvaltning	1,5	-1,0	2,5	2,5
Övrig fastighetsverksamhet	3,3	2,9	0,3	1,5
Fastighetsprojekt	0,0	0,0	0,0	0,0
Parker	9,4	7,7	1,7	6,0
Skog och kalkning	-2,8	-3,6	0,7	-3,0
Gator och vägar	57,6	52,1	5,5	51,8
Driftsbidrag	1,9	1,9	0,0	0,6
Deponier och lakvatten	1,3	0,8	0,5	1,1
Turistverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Fritidsverksamhet	7,0	7,1	0,0	7,0
Fritidsanläggningar	39,6	41,7	-2,1	35,8
Föreningar	9,0	7,2	1,8	7,3
Summa skattefinansierad verksamhet	132,7	119,8	12,9	115,0
Vatten och Avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	132,7	119,8	12,9	115,0

Skattefinansierad verksamhet: Överskott 12,9 mnkr

Administration: Överskott 1,5 mnkr

Vakanser inom administrationen för den första delen av året innebär att personalkostnaderna blir lägre med 0,9 mnkr. Teknik- och fritidsförvaltningen har erhållit centrala medel för att täcka upp merkostnader som elpriset medfört under året, 3,1 mnkr (elstöd). Elstödet är i bokslutet fördelat till de olika verksamheter, 1,7 mnkr fastighet, 0,9 mnkr fritid, 0,5 mnkr gata/park.

Fastighetsavdelningen: Överskott 2,8 mnkr inklusive elprisstödet (1,7 mnkr mediakostnader)

Lägre personalkostnader än budget med 2,1 mnkr p.g.a. återhållsamhet gällande uppfyllande av vakanser. Högre kostnader för yttre skötsel (0,4 mnkr). Ökad intäkt för arbetsinsats med verksamhetsservice med 0,6 mnkr samt återhållsamhet för övriga driftskostnader inom fastighet och projektledning (0,5 mnkr).

Gata/Park avdelningen: Överskott 7,1 mnkr inklusive elprisstöd (0,5 mnkr trafikbelysning)

Verksamheten gör ett överskott p.g.a. inget snöfall i november och december (1 mnkr), lägre dieselpreis under 2024 (1 mnkr). Ambitionssänkningar såsom färre antal gatusopningar (1 mnkr), mindre

ogräsbekämpning med hetvatten (0,5 mnkr) samt allmän återhållsamhet. Nya upphandlingar av flera avtal främst gällande vinterväghållning och asfalt vilket gett bättre priser under 2024.

Sammanfattningsvis innebär detta lägre kostnader på cirka 4,2 mnkr. Under 2024 har förvaltningen fått intäkter av engångskaraktär på grund av mottagna massor från bangården 1,4 mnkr. På grund av återhållsamhet gällande vakanta tjänster är resultatet ett överskott på 1,5 mnkr för parkavdelningen. Det stora överskottet är ett led i den lednings och styrning som bedrivits för att aktivt jobba strukturerat och rationellt utifrån flertalet osäkerhetsfaktorer som fanns inför 2024.

Skogen: Överskott 0,8 mnkr

Skogen har haft mer intäkter för avverkningsuppdrag p.g.a. höga virkespriser samt ett större virkeslager.

Fritidsavdelningen: Underskott -0,4 mnkr inklusive elprisstöd (0,8 mnkr)

Simhallen har -0,7 mnkr lägre intäkter, det beror delvis på stängning av simhallen i sommar för renovering. Både arenaservice och simhallen haft ökade kostnader för el och uppvärmning och trots elstöd är resultatet på energiområdet ett underskott -0,4 mnkr. Arenaservice har även haft ökade kostnader -0,2 mnkr för rivningsarbete som kan kopplas samman med nya investeringar för Talavidshallen och -0,3 mnkr för ökad ambitionsnivån på Finnvedssvallen. Lägre utbetalning av aktivitetsbidrag och generell återhållsamhet med vakanstillsättning och övriga omkostnader inom fritidsservice lyfter resultatet med på 1,3 mnkr.

Teknik och projekt: Överskott 0,6 mnkr

Högre debiteringsgrad mot investeringar än budgeterat.

Deponi/Lakvatten: Överskott 0,5 mnkr

Deponier och lakvatten har haft 0,5 mnkr mindre kostnader jämfört med budget därför att under året har förvaltningen bland annat haft fokus på miljöutredning Ljusseveka.

Avgiftsfinansierad verksamhet: Överskott 1,3 mnkr (erhållit 1,345 mnkr i elstöd)

Den avgiftsfinansierade verksamhetens nettobudget var -3,8 mnkr vilket skulle finansieras av det överskott som fanns av fonderade medel från tidigare år. Årets resultat uppgår till +5,1 mnkr jämfört med nettobudget och ger ett överskott på 2024 1,3 mnkr. VA ekonomin är påverkad av ökade räntekostnader och kostnadsökningar som följd av inflation. För 2024 har VA taxan höjts med 17% för konsumtionsavgifterna för att kompensera dessa kostnadsökningar. Enbart ökade räntekostnader för 2024 är 1 mnkr högre än vad taxehöjningen ger. VA har haft ökade elkostnader (0,9 mnkr) trots elstöd (1,345 mnkr) som följd av ökade priser jämfört mot föregående år. Lägre omkostnader för planerade reparationer och underhåll 1,8 mnkr samt lägre omkostnader för VA utredningar (0,8 mnkr). Lägre avskrivningskostnader för året med 1,0 mnkr p.g.a. att man inte kunnat färdigställa investeringar enligt plan (ledning till nya fotbollsarena, detaljplaner för OBOS och Västhorja).

Räntekostnader bedöms minska i takt med styrräntan sänks. Dock är det en fördröjning vilket medför att räntekostnadssänkningen uppstår med två års fördröjning.

6. Nämndens HR

6.1 Analys

Förvaltningen har en god bemanning och väl uppfyllt med rätt kompetenser. Förvaltningen arbetar strukturerat med nära ledarskap, uppföljning av sjukfrånvaro och stöd med livsstilsförändringar bland annat i syfte att uppnå lägre sjukfrånvaro. Sjukskrivning har minskat 1,05 % (exklusive lokalvård) till 3,64

%. Antalet anställda har minskat motsvarande lokalvården som bytt förvaltning och därmed har personalkostnaden minskat motsvarande kostnaden för lokalvård.

6.2 Åtgärder

I 2024 års siffror finns inte lokalvården med eftersom de ingår i serviceförvaltningen from 2024.

6.3 HR i sammandrag

	2023-12-31	2024-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	218	168	-50
Tillsvidareanställda, årsarbetare	214	165	-49
Tillsvidareanställda, genomsnittligt antal årsarbetare under året	219	161	-58
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	4	5	+1
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	3	5	+2
Tidsbegränsat månadsanställda, genomsnittligt antal årsarbetare under året	4	5	+1
Andel kvinnor, %	46,8	29,2	-17,6 <i>procentenheter</i>
Sysselsättningsgrad, %	98,2	98,3	+0,1 <i>procentenheter</i>

	2023-12-31	2024-12-31	Förändring
Övertid exklusive PO, tkr*	1 136	1 348	+212
Övertid, timmar**	4 111	4 195	+84
Fyllnadstid exklusive PO, tkr*	16	51	+35
Fyllnadstid, timmar**	202	292	+90
Timlön exklusive PO, tkr*	885	944	+59
Timlön, timmar**	6 480	6 332	-148
Personalkostnader inklusive PO, exklusive pension och övriga lönejusteringar, tkr	128 864	107 044	-21 820
Kostnader för inhyrd personal, tkr	852***	75	-777

*Kostnader enligt bokföringen 2024-12-31 som avser timmar utförda december 2023 - november 2024 (12 månader). Inklusive deltidssbrandmän. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

**Timmar utförda december 2023 - november 2024 (12 månader). Övertid på förvaltningen i huvudsak beredskap. Exklusive deltidssbrandmän.

*** Värdet 852 är felaktigt för 2024 använt fel konto.

	2023-12-31	2024-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	5,85	3,64	-2,2 <i>procentenheter</i>
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	59,30	44,67	-14,63 <i>procentenheter</i>
Sjuklön exklusive PO (månadsavlönade, timavlönade), tkr **	1 167	692	-475

*Sjukfrånvarotid januari - november 2024 (11 månader). I förvaltningsberättelsen finns information om sjukfrånvarotid januari - december 2024 (12 månader).

**Kostnader enligt bokföringen 2024-12-31. I personalomkostnadspålägget (PO) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter samt avgifter till avtalspensioner och försäkringar.

	2023-12-31	2024-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	10,9	6,9	-4,0 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	8,1	4,4	-3,7 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	6	4	-2

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder) *	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Antal	0	5	1	5	5

*Avser tillsvidareanställda.

7. Omsättningstal och nyckeltal

8. Utmaningar och framtida utveckling

En viktig fråga inför framtiden är att kunna underhålla kommunens vägar, anläggningar, fastigheter med mera. Här finns stora utmaningar kring ambitionsnivåer, effektivitet och långsiktighet. Ett bra underhåll med god systematik och tillräckliga resurser möjliggör rätt kvalitet, säkra vägar, trivsamma lokaler och allmänna platser. För invånarna ger detta trivsel och trygghet. Ett för begränsat underhåll sliter ned anläggningar, vägar och fastigheter med mera och blir mycket kostsamt över tiden. Förvaltningen ska revidera underhållsplaner inom alla områden med beskrivning av åtgärder, tidsförhållanden och kostnadsbedömningar för politiskt ställningstagande. Dessutom är det viktigt att ett system beslutas för att förvaltningen ska kompenseras i driftbudget för tillkommande ytor, anläggningar, vägar mm.

Kommunen har ett stort behov av investeringar i många år framöver. Därför är det viktigt att prioritera och sprida de större investeringarna över tid. Central fråga är att identifiera plats, ambition och tid för ny simhall samt eventuella större investeringar i trafiksystemet.

Lokalförsörjningsstrategin för att säkra kvalitativa lokaler för kommunen på kort och lång sikt behöver genomarbetas. I strategin ska behov och lösningar i rätt detaljeringsgrad framgå i ett tioårsperspektiv.

Förvaltningen behöver stärka och bibehålla kapacitet främst inom ingenjörssidan för planering, projektledning och projektering för att kommunen ska kunna utvecklas med investeringsambitionen som finns samt för att kunna hantera satsningar såsom kommunens nybyggnationer, nytt polishus, anstalt, förtätningar med mera. Kommunen behöver stärka kapaciteten inom miljötekniska området för att hantera förorenade områden och för att hantera ökade miljökrav inom anläggningsarbeten och masshantering.

Reservvatten behöver byggas ut för att trygga tillgång till friskt vatten vid störning av vattenproduktionen. En komplicerad tillståndprocess pågår.

Systematiskt arbete är viktigt för att motverka klimatförändringar (minska utsläpp från fordon och transporter) och göra klimatanpassningsåtgärder (exempelvis översvämningssåtgärder). Inte minst att möta skyfall och översvämningar, anpassa utemiljöer och verksamhetslokaler samt säkerställa ett friskt och gott vatten är exempel på områden som måste vara i fokus.

Tydliggöra fritidsavdelningens roll i främjande och förebyggande arbete baserat på bl.a. nya socialtjänstlagen. Fritidsavdelningens roll i samhällsutmaningar kring folkhälsa och social hållbarhet och skapa förutsättningar och motivation för civilsamhälle och föreningsliv. Stärka folkhälsan med Hälsocenter som en del för alla åldrar med samlade insatser och prioritering inom kommunen.

Tjänsteskrivelse – Granskning gällande detaljplan för del av fastigheten Vällersten 5:10 med flera (Kriminalvårdsanstalt) i Värnamo kommun

Ärendebeskrivning

Detaljplanen för Vällersten med flera i Värnamo kommun är utställd för granskning 5 februari till 28 februari. Sista dag att inkomma med yttrande är 28 februari.

Detaljplanen syftar till att skapa förutsättningar för en kriminalvårdsanstalt samt angöringsmöjlighet med allmän gata till anstalten från statlig väg 846. Även lokaler för häktesverksamhet kan bli aktuellt varför planen även ger stöd för detta.

Planområdet omfattar cirka 35 hektar och är beläget i den norra delen av Värnamo kommun, strax söder om Hörle, cirka sex kilometer från Värnamo stadskärna. Hörle är en kranstötort till Värnamo med cirka 150 invånare. Planområdet omfattar del av fastigheterna Värnamo-Torp 4:11 (tidigare Vällersten 5:10), Vällersten 4:11 och området nås från väg 846 via enskild väg som korsar järnvägen. Område utgörs idag till större del av skogsmark med inslag av sumpskog.

Kriminalvården har aktualiserat frågan om planläggning för en ny kriminalvårdsanstalt med plats för initialt 250 anstaltsplatser som beräknas bli en arbetsplats för lika många personer som det finns intagna. Långsiktigt möjliggör detaljplanen för en expansionsmöjlighet för ungefär dubbelt så många anstaltsplatser. Parallellt med planarbetet pågår diskussioner med Trafikverket, regionen och Jönköpings länstrafik (JLT) om att möjliggöra för ett tågstopp i Hörle och flytt av befintlig busshållplats på väg 846. Hållplats för buss placeras utmed väg 846. Det planeras också för en gång- och cykelväg mellan Värnamo och Hörle, men endast en mindre del av cykelvägen hanteras inom planområdet.

Förvaltningen ser ett bekymmer i att frågan gällande släckvatten inte är utredd i detta skede och måste klargöras innan antagande då det kan ha stora konsekvenser för vattenförsörjningen i

kommunens samhällen. I granskningshandlingarna framgår under kapitel 6.7.9 *Tillgänglighet för räddningstjänsten*, 6.7.9.2 *Förslag och konsekvenser* kravställning från räddningstjänstavdelningen gällande brandvatten och brandposter som i kommer vara svåra att uppfylla. Förvaltningen gör därmed två ställningstagande enligt nedan:

- VA-huvudmannen (vatten- och avloppshuvudmannen) bygger inga brandposter på privat mark. Fordras brandposter inom fastighetsmark behöver de byggas, underhållas och ägas av fastighetsägaren.
- VA-huvudmannens initiala bedömning är att vid normala förhållanden kan 10 liter vatten per sekund levereras efter utbyggnad, utifrån bedömt behov för det nya planområdet i VA-utredningen samt rådande behov i Hörle. Begränsningen hänger samman både med frågan om kapacitetsmöjligheter och frågan om vattenkvalité. Eftersom detta är en tidig och osäker bedömning fordras en mer omfattande utredning för att få en mer heltäckande bild av VA-situationen i Hörle och planerad byggnation i planområdet.

Teknik- och fritidsförvaltningen har varit delaktiga i planarbetet sedan uppstart och känner sig i övrigt bekväma med planförslaget i stort men vill tydliggöra att planens genomförande kommer kräva stora resurser för att bygga ut infrastruktur gällande VA, gata och cykelväg till planområdet.

Beslutsförslag

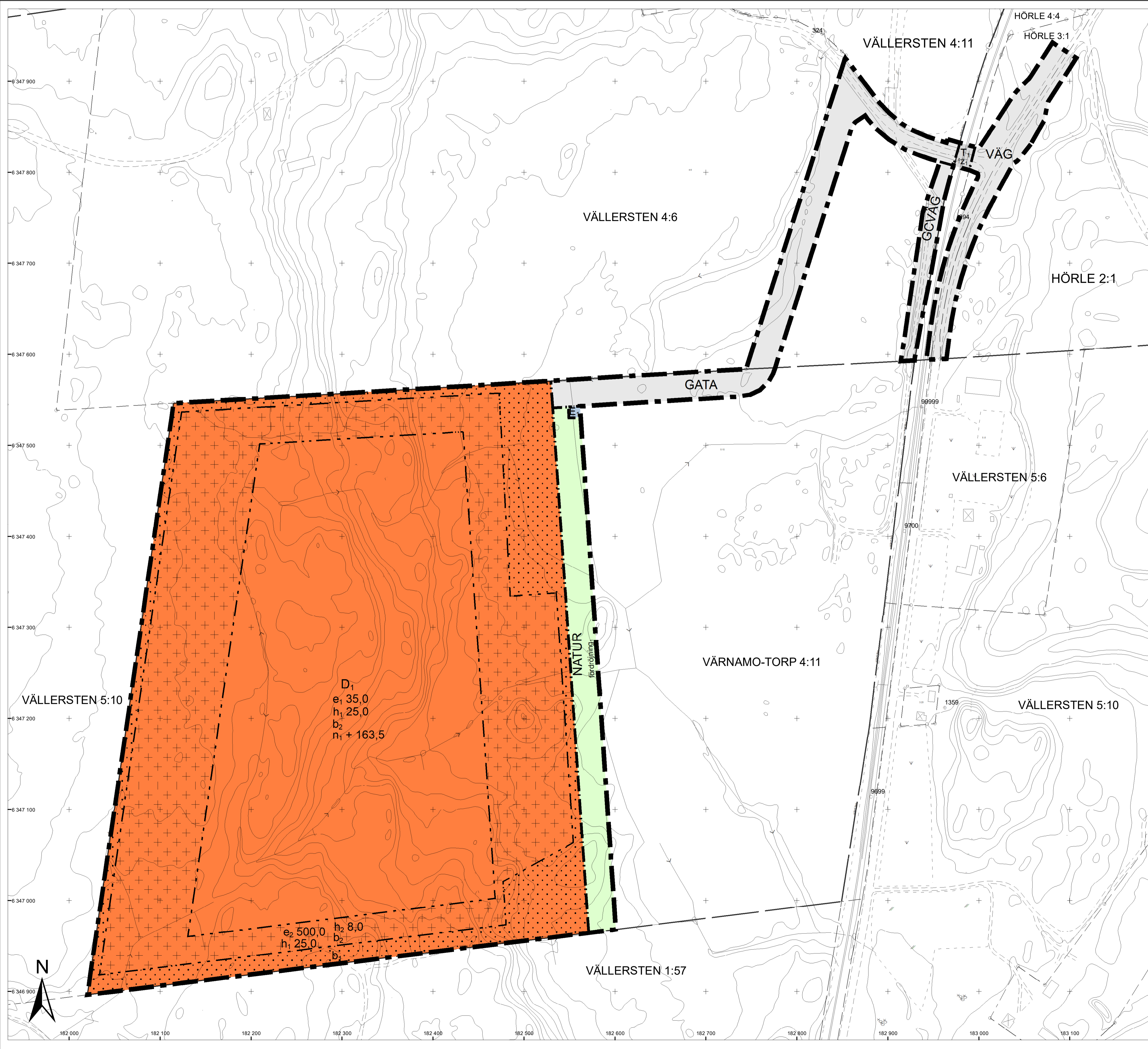
Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att i yttrande över detaljplanen påtala att frågan gällande släckvatten måste klargöras innan antagande samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Linus Enochson
Projektör

Henrik Lönngrén
Avdelningschef teknik-
och projekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA Gata
- NATUR Natur
- GCVÄG Gång- och cykelväg
- VÄG Väg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- E₁ Transformatorstation
- D₁ Kriminalvård
- T₁ Järnväg

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats
fordroining, Fördroingsmagasin för dagvatten med en volym av 1600,0 m³

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

- Begränsning av markens utnyttjande
Marken får inte förses med byggnad.
- Marken får endast förses med kompletbyggnad.

Höjd på bygnadsverk

- h₁ 25,0 Högsta totalhöjd är angivet värde i meter.
- h₂ 8,0 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat för allmännyttig körtrafik.

Z₁

Utnyttjandegrad

e₁ 35,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom egenskapsområdet.

e₂ 500,0 Största byggnadsarea är angivet värde i m².

Utförande

b₁ Minst 80,0 % av marken ska vara genomsläpplig.

b₂ Minst 0,0 % av marken ska vara genomsläpplig.

Markens anordnande och vegetation

n₁ + 163,5 Markens höjd får inte vara lägre än 163,5 meter över nollplanet.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 10 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

BETECKNINGAR FÖR GRUNDKARTA

- Gällande användnings- och eigenskapsgräns
 - Traktgräns
 - Fastighetsgräns
 - Servitut / ga
 - M O S S L E Traktnamn
 - 0:00 Block- och enhetsnummer
 - DALEN Kvarternamn
 - 93 Tomtnummer
 - Storgatan Gatunamn
 - Befintliga byggnader (husliv)
 - Fornlämning
 - Markkontur
 - +0000 Höjdfixpunkt
 - 000,0 Rullrätspunkt
 - 000 Befintlig markhöjd
 - 000 Nivåkurvor
 - Staket
 - Stödmur
 - Mur
 - Järnvägsspår
 - Slänt
 - Dike
 - Strandlinje
 - Ledning
 - Lykstolpe
 - Träd
 - 0,0000 Polygonpunkt
- Grundkartan upprättad genom utdrag ur Värnamo kommuns primärkartverk, standard 3 Koordinatsystem Sweref 99 13° 30', höjdsystem RH2000.
Grundkartan aktuell 2025-01-13
Värnamo kommuns samhällsbyggnadsförvaltning
Danfilp Lundberg
Geodatachef

GRANSKNINGSHANDLING
GRANSKNINGSTID: 5 FEBRUARI 2025 - 28 FEBRUARI 2025

VÄRNAMO KOMMUN
Detailplan för del av fastigheten PLAN Dnr 2023.2268

[Vällersten 5:10 med flera]
[Kriminalvårdsanstalt]
i Värnamo kommun

Upprättad i januari 2025
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Plan- och byggavdelningen

Helena Hansen planeringsarkitekt
Josefina Magnusson planeringsarkitekt
Henrik Storm stadsarkitekt

Skala 1:2000
0 20 40 60 80 100 200m

Detaljplan för del av fastigheten Vällersten 5:10 med flera (Kriminalvårdsanstalt) i Värnamo kommun

Granskningstid: 5 februari 2025 – 28 februari 2025

Planhandlingar:

Information om plansamråd/underrättelse/kungörelse

Planbeskrivning

Undersökning

Plankarta

Svarsblankett

Utredningar

Innehåll

Detaljplan för del av fastigheten Vällersten 5:10 med flera (Kriminalvårdsanstalt) i Värnamo kommun	1
1. Så här görs en detaljplan – Planprocessen.....	4
1.1 Utökad förfarande	4
2. Detaljplanens syfte	5
2.1 Tidsplan och planförfarande	5
2.2 Nuläge	5
2.3 Planens läge, areal och markförhållanden.....	6
3. Beskrivning av detaljplanen	6
3.1 Hela detaljplanen	6
3.2 Allmän plats	7
3.3 Kvartersmark.....	7
3.4 Ärendeinformation	7
4. Motiv till detaljplanens regleringar	8
4.1 Användningsbestämmelser för allmän plats	8
4.2 Användningsbestämmelser för kvartersmark.....	9
4.3 Egenskapsbestämmelser.....	9
5. Planeringsunderlag	11
5.1 Kommunala.....	11
5.2 Utredningar	14
5.3 Regionala planer	15
6. Planeringsförutsättningar och konsekvenser	16
6.1 Mellankommunala intressen	16
6.2 Riksintressen.....	16
6.3 Miljömålen.....	17
6.4 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken.....	18
6.5 Natur	19
6.6 Miljö.....	20
6.7 Hälsa och säkerhet	24
6.8 Geotekniska förhållanden	30
6.9 Hydrologiska förhållanden.....	31
6.10 Kulturmiljö	32
6.11 Fysisk miljö	34
6.12 Sociala aspekter	35

6.13	Teknik	36
6.14	Service	38
6.15	Trafik	38
6.16	Miljö kvalitetsnormer	45
7.	Genomförandefrågor	46
7.1	Organisatoriska frågor.....	46
7.2	Tekniska frågor	47
7.3	Fastighetsrättsliga frågor.....	48

1. Så här görs en detaljplan – Planprocessen

1.1 Utökat förfarande

Ett utökat förfarande ska tillämpas om planförslaget inte är förenligt med översiktsplanen eller länsstyrelsens yttrande, eller är av betydande intresse för allmänheten, eller i övrigt av stor betydelse, eller kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

1.1.1 Uppdrag

Förfrågan från exempelvis markägare eller nämnd. Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en detaljplan.

1.1.2 Samråd

En detaljplan arbetas fram och efter beslut om samråd i samhällsbyggnadsnämnden, skickas materialet ut till sakägarkrets, vilka är bland annat berörda markägare och intressenter. Samrådstiden är minst tre veckor. Inför samråd annonseras information om planen i en ortstidning och kungörs på kommunens digitala anslagstavla, på kommun.varnamo.se.

1.1.3 Samrådsredogörelse

I samrådsredogörelsen ska alla inkomna synpunkter från samrådet redovisas tillsammans med kommunens kommentarer och förslag på ändringar.

1.1.4 Granskning

Formella granskningshandlingar arbetas fram utifrån eventuella ändringar. Efter beslut i samhällsbyggnadsnämnden ställs förslaget ut under minst tre veckor. Materialet skickas ut till sakägarkrets och de som lämnat in synpunkter under samråd. Inför granskning annonseras information om planen på kommunens webbplats och på kommunens digitala anslagstavla.

1.1.5 Granskningsutlåtande

Sammanställning av inkomna yttranden under granskning samt förslag med anledning av dem. De som inte fått sina synpunkter tillgodosedda får ett meddelande skickat till sig.

1.1.6 Antagande

Detaljplanen hanteras via samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen samt antas av kommunfullmäktige. Senast dagen efter det att protokollet med antagandebeslutet har tillkännagetts på kommunens digitala anslagstavla, meddelas länsstyrelsen, lantmäteriet och berörda kommuner och regionplaneorgan och de som senast under granskningstiden har lämnat in skriftliga synpunkter som inte blivit tillgodosedda om att planen har blivit antagen.

1.1.7 Laga kraft

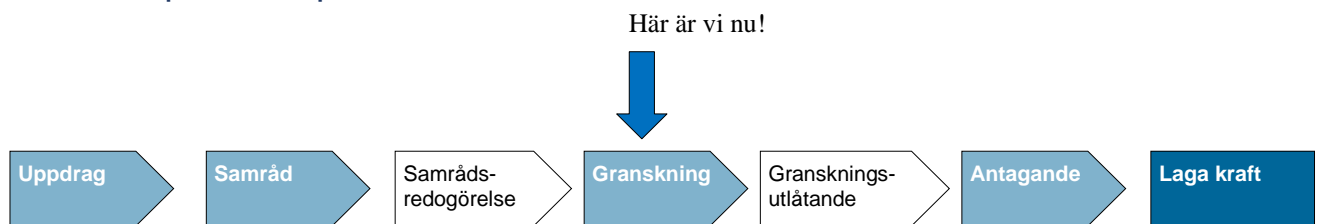
Om ingen överklagar kommunfullmäktiges beslut får detaljplanen laga kraft efter tre veckor från det att beslutet tillkännagivits på kommunens digitala anslagstavla. Kungörelse att planen har fått laga kraft ska anslås på kommunens digitala anslagstavla och föras in i en ortstidning.

2. Detaljplanens syfte

Planen syftar till att skapa förutsättningar för en kriminalvårdsanstalt samt angöringsmöjlighet med allmän gata till anstalten. Även lokaler för häktesverksamhet kan bli aktuellt varför planen även ger stöd för detta.

Kriminalvårdsanstalten placeras så långt väster ut på fastigheten som möjligt för att så mycket som möjligt av befintligt sumpskogsområde ska kunna bevaras. En liten del av sumpskogområdet hamnar dock inom planområdet. Vidare säkerställs läge för ny busshållplats utmed väg 846.

2.1 Tidsplan och planförfarande

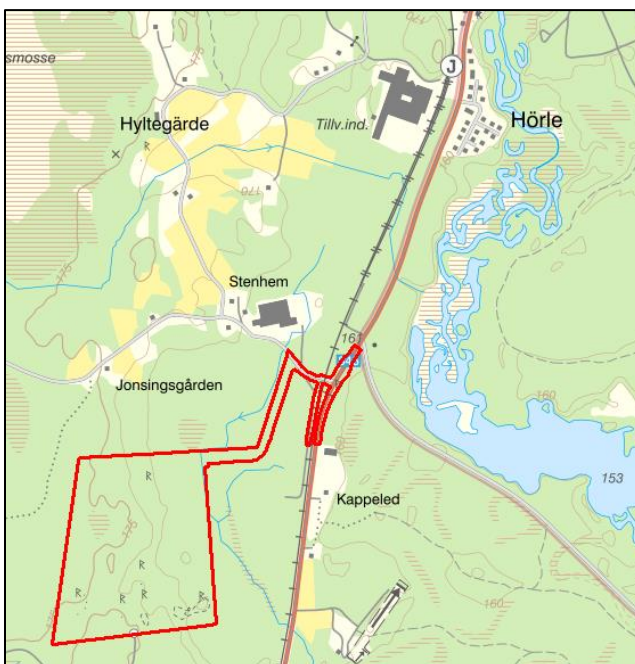
Den preliminära tidsplanen är:

Samråd av detaljplanen	kvartal 4 2023
Granskning av detaljplanen	kvartal 1 2025
Antagande av detaljplanen	kvartal 2 2025

Detaljplanen handläggs med utökad planförfarande eftersom detaljplanen bedöms ha ett betydande intresse för allmänheten.

2.2 Nuläge

Planområdet täcks till större del av skogsmark. Området ansluts via enskild väg. Den enskilda vägen korsar järnvägen och leder till väg 846.

Utdrag från Lantmäteriets fastighetskarta som visar planområdet och dess placering.

2.3 Planens läge, areal och markförhållanden

Planområdet är beläget i den norra delen av Värnamo kommun, strax söder om Hörle, cirka sex kilometer från Värnamo stadskärna. Hörle är en kranstötort till Värnamo med cirka 150 invånare. Tätorten Hörle ligger utmed gamla Riksettan och är en bruksort med gammal historia.

Planområdet omfattar del av fastigheterna Värnamo-Torp 4:11 (tidigare Vällersten 5:10), Vällersten 4:11 och området nås från väg 846 via enskild väg som korsar järnvägen. En ny gata behöver anläggas för att nå tänkt placering av kriminalvårdsanstalt.

Aktuellt område utgörs idag till större del av skogsmark med inslag av sumpskog. Inom sumpskogen finns dikesbildningar. Troligtvis har schaktning skett för att leda bort vatten från skogsmarken för att gynna plantering och produktion av skog. Avverkning har skett inom delar av området, troligtvis inom en tioårsperiod. Efter avverkningen har granplantor planterats.

Planområdet gränsar österut till järnvägsområde samt naturmark, i norr gränsar planen till enskild väg samt lantbruksfastigheten Jonisgården. I söder gränsar planområdet till en obebyggd lantbruksfastighet, Vällersten 1:57. Området väster om planområdet omfattar lantbruksfastigheten Vällersten 5:10 Sörskog.

Öster om järnvägen finns väg 846 (gamla riksettan) och öster om vägen finns en hästgård, Kappeded på fastigheten Vällersten 5:6. Delar av länsvägen ingår i fastigheten Vällersten 5:6. I anslutning till den enskilda vägen finns en tillverkningsindustri samt bostäder.

Större delen av marken inom planområdet ägs idag av kommunen. Övrig mark inom planområdet är privatägd. Diskussion om förvärv av marken förs mellan Värnamo kommun och berörda fastighetsägare. Planområdet omfattar cirka 35 hektar.

3. Beskrivning av detaljplanen

3.1 Hela detaljplanen

Kriminalvården har aktualiserat frågan om planläggning för en ny kriminalvårdsanstalt med plats för initialt 250 anstaltsplatser och beräknas bli en arbetsplats för lika många personer som det finns intagna. Långsiktigt möjliggör detaljplanen för en expansionsmöjlighet för totalt ungefär dubbelt så många anstaltsplatser. Parallellt med planarbetet pågår diskussioner med Trafikverket, Regionen och Jönköpings länstrafik, JLT om att möjliggöra för ett tågstopp i Hörle och flytt av befintlig busshållplats på väg 846. Hållplats för buss placeras utmed väg 846. Det planeras också för en gång- och cykelväg mellan Värnamo och Hörle, men endast en mindre del av cykelvägen hanteras inom planområdet.

I Sverige finns det tre olika kategorier av säkerhetsklasser, den kriminalvårdsanstalt som planeras kommer ha säkerhetsklass 2. Vilket innebär en sluten anstalt. Anstalter inom säkerhetsklass 2 kan ha olika grad och form av övervakning och kontroll. Säkerhet runt en anstalt innefattar oftast murar, stängsel, larm och kameror.

Planområdet utgörs till större del av skogsmark med inslag av sumpskog. Området är sedan tidigare obebyggt. Inom sumpskogen finns dikesbildningar, de bedöms inte vara biotopskyddade eftersom dikena inte är belägna inom jordbruksmark. Troligtvis har schaktning skett för att leda bort vatten från skogsmarken för att gynna plantering och produktion av skog. Avverkning har skett inom delar av området, troligtvis inom en tioårsperiod.

Efter avverkningen har granplantor planterats inom planområdet.

3.2 Allmän plats

3.2.1 Beskrivning

Allmän platsmark innebär att marken används för gemensamma behov till exempel gator, torg och naturområden. Inom planområdet möjliggörs för allmän platsmark för gata för att säkerställa tillgängligheten till kriminalvårdsanstalten. Allmän platsmark för väg möjliggörs för åtgärder i korsning samt breddning av väg 846. Allmän platsmark för natur möjliggörs för fördröjning av dagvatten inom planområdet.

3.2.2 Huvudmannaskap

För allmän platsmark ska det alltid finnas en huvudman som har ansvar för utbyggnaden, driften och underhållet av den marken. För allmän platsmark i denna detaljplan är kommunen huvudman.

3.3 Kvartersmark

3.3.1 Beskrivning

Inom planområdet finns quartersmark avsedd för kriminalvårdsanstalt och järnvägstrafik. Det möjliggörs också quartersmark för transformatorstation.

3.4 Ärendelinformation

Samhällsbyggnadsnämnden gav 28 juni 2023, §109 Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för aktuellt område.

4. Motiv till detaljplanens regleringar

4.1 Användningsbestämmelser för allmän plats

GATA

Gata. Användningen tillämpas för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. I användningen ingår även komplement som behövs för gatans funktion.

Motivet till bestämmelsen är att skapa angöringsmöjligheter till kriminalvårdsanstalten. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 2 PBL.

GC VÄG

Gång- och cykelväg. Användningen tillämpas för områden avsedda främst för gång- och cykelväg.

Motivet till bestämmelsen är att skapa möjlighet för gång- och cykelväg. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 2 PBL.

VÄG

Väg. Användningen tillämpas på områden avsedda främst för trafik till, från och genom en ort. I användningen ingår även komplement som behövs för vägens funktion.

Motivet till bestämmelsen är att skapa möjlighet att genomföra trafiksäkerhetshöjande åtgärder och iordningställa nya hållplatser på befintlig väg. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 2 PBL.

NATUR

Natur. Användningen tillämpas för områden för friväxande grönområden som inte sköts mer än enligt skötselplan eller genom visst begränsat underhåll. Även mindre park-, vatten- och friluftsanläggningar och andra komplement till naturområdets användning ingår.

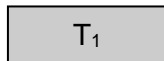
Motivet till bestämmelsen är att bibehålla naturmarken. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 2 PBL.

4.2 Användningsbestämmelser för kvartersmark

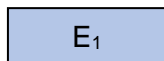
Kriminalvård. I användningen ingår all kriminalvård. Vilket innebär att lokaler för häkte och kriminalvårdsanstalt inryms inom användningen.

Motivet till bestämmelsen är att möjliggöra för kriminalvårdsanstalt inom planområdet. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 3 PBL.

Järnväg. Användningen tillämpas för områden för väg- och spårtrafik med tillhörande anläggningar samt vägreservat. Här ingår spårområden och liknande anläggningar samt stations- och servicebyggnader. Även komplement till verksamheten trafik ingår i användningen.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa befintligt spårområde. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 3 PBL.

Teknisk anläggning. Användningen tillämpas för områden för tekniskt ändamål. Även komplement till verksamheten tekniska anläggning ingår i användningen.

Motivet till bestämmelsen är att möjliggöra utrymme för transformatorstation inom planområdet. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 3 PBL.

4.3 Egenskapsbestämmelser

4.3.1 Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad. Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera att marken inte får förses med byggnadsverk.

Motivet till bestämmelsen är bland annat att säkerställa att marken som delvis innefattas av sumpskog inte får förses med byggnad samt att området närmast fastighetsgränsen lämnas obebyggt. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

Marken får endast förses med komplementbyggnad. Syftet med bestämmelsen är att styra i vilken omfattning huvudbyggnad får uppföras. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

4.3.2 Markreservat för allmännyttiga ändamål

z_1 Markreservat för allmännyttig körtrafik. Syftet med bestämmelsen är att säkra körtrafik över spårområde.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 6 § PBL.

4.3.3 Höjd på byggnadsverk

h_1 0,0 Högsta totalhöjd, angivet i meter. Bestämmelser om höjd på byggnadsverk ska tillämpas på kvartersmark för att reglera höjd på byggnadsverk inklusive uppstickande delar och installationer som exempelvis antenner och master.
Syftet med bestämmelsen är att ta hänsyn till området samt tydliggöra hur hög ny bostadsbebyggelse får vara.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

h_2 0,0 Högsta nockhöjd, angivet i meter. Bestämmelser om höjd på byggnadsverk ska tillämpas på kvartersmark för att reglera höjd på byggnadsverk.
Syftet med bestämmelsen är att ta hänsyn till området samt tydliggöra hur hög ny bostadsbebyggelse får vara.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

4.3.4 Utnyttjandegrad

e_1 35 Största sammanlagda byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom egenskapsområdet. Bestämmelser om utnyttjandegrad tillämpas på kvartersmark för att reglera bebyggandets största eller minsta omfattning. Syftet med bestämmelsen är att styra i vilken omfattning fastigheten får bebyggas, genom att tillåta största sammanlagda byggnadsarea.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

e_2 500 Största byggnadsarea är angivet värde i m^2 . Syftet med bestämmelsen är att styra i vilken omfattning fastigheten får bebyggas med komplementbyggnader, genom att tillåta största sammanlagda byggnadsarea.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

4.3.5 Utförande

b_1 Minst 80,0% av marken ska vara genomsläpplig. Syftet med bestämmelsen är att så mycket som möjligt av sumpskogsområdet inte ska hårdgöras.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

- b₂ Minst 50 % av marken ska vara genomsläpplig. Syftet med bestämmelsen är att del av området fortsatt ska vara hållas genomsläppligt.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

4.3.6 Markens anordnande och vegetation

- n₁ Markens höjd får inte vara lägre än angivet värde över nollplanet. Bestämmelser om markens anordnande och vegetation tillämpas på kvartersmark för att reglera markförhållanden, vegetation och parkering. Syftet med bestämmelsen är att reglera att kvartersmarken förblir på en nivå som är högre än intilliggande sumskogsområde.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 10 § punkt 1 PBL.

4.3.7 Utformning av allmän platsmark

- födröjning₁ Födröjningsmagasin för dagvatten med en volym av 1600,00 m³. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa markområde för hantering av dagvatten.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § PBL.

4.3.8 Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år (120 månader) från det datum planen fått laga kraft. Syftet med en lång genomförandetid är att tiden bedöms behövas innan kriminalvårdsanstalten är fullt utbyggd.
Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 21 § PBL.

5. Planeringsunderlag

5.1 Kommunala

5.1.1 Grundkarta

Som underlag för arbetet med att ta fram en detaljplan finns en grundkarta som innehåller information om topografi och fastighetsförhållanden. Översyn av grundkarta är gjort 2025-01-08.

5.1.2 Översiktsplan

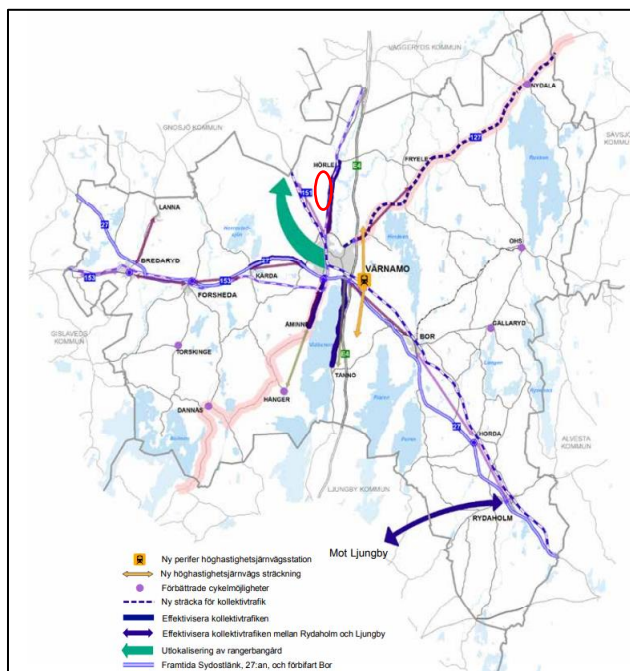
För Värnamo kommun finns en översiktsplan antagen av Kommunfullmäktige 2019-05-29, § 111.

I översiktsplanen finns ställningstagande för bland annat "Attraktiv & hållbar bebyggelseutveckling". För landsbygden finns bland annat följande ställningstagande för bebyggelseutvecklingen:

- När kommunen ger bygglov och i vidare planering ska hänsyn tas till landskapskaraktären i området. Tillkommande bebyggelse på landsbygden och i landsbygdsorterna ska i första hand ske i anslutning till och med hänsyn till befintlig bebyggelse och strukturer.

För ställningstagandet "Ett balanserat trafiksystem" finns bland annat följande ställningstagande:

- Kommunen ska i vidare planering och i samverkan med Trafikverket och andra väghållare verka för nya cykelvägar och för vägvisa cykelleder av god standard och säkerhet mellan kommunens tätorter. Prioritering och strategi ska framgå av plan för trafik.
- Kommunen ska verka för att kommunens tätorter och viktiga målpunkter i grannkommunerna långsiktigt ska bindas samman av cykelvägar. Prioritering och strategi för utbyggnaden ska framgå av Plan för trafik.

I mark- och vattenanvändningskartan för fokusområdet goda kommunikationer tillhörande översiktsplanen är ett mål att effektivisera kollektivtrafiken mellan Värnamo och kranstätorterna, Kärda, Hörle, Åminne och Tännö.

Mark- och vattenanvändningskarta från översiktsplanen. Sträckan förbi den planerade kriminalvårdsanstalten är markerad som "effektivisera kollektivtrafiken," området med röd cirkel

Vid antagandet av översiktsplanen fanns inga planer på etablering av kriminalvårdsanstalt. Kommunen bedömer dock att trots att ett stort obebyggt markområde tas i anspråk så bidrar en kriminalvårdsanläggning till en långsiktigt positiv utveckling och tillväxt för kommunen med fler arbetsplatser. Sammantaget bedöms därmed placering av en kriminalvårdsanstalt söder om Hörle, inte avvika från intentionerna i gällande översiktsplan.

Mellan Värnamo och Hörle finns också en framtida cykelsträcka utpekad.

5.1.3 Fördjupning av Översiktsplan

Planområdet omfattas inte av fördjupning av översiktsplanen för Värnamo stad.

5.1.4 Lokaliseringsutredning

Ett etableringserbjudande för anstalt 2 (öst) i Värnamo kommun presenterades för Kriminalvården innan ett samverkansavtal skrevs. I etableringserbjudandet presenterades fyra

lokaliseringsalternativ inom Värnamo kommun. Kriminalvården bestämde sig för lokaliseringsalternativet söder om Hörle.

5.1.5 *Detaljplaner*

Området är inte planlagt sedan tidigare.

5.1.6 *Övriga planer/program/beslut*

Den 31 oktober 2022 skrev Värnamo kommun och Kriminalvården på ett samverkansavtal om etablering av en ny kriminalvårdsanläggning.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 28 juni 2023 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja detaljplan för del av fastigheten Vällersten 5:10 med flera (Kriminalvårdsanstalt) i Värnamo kommun.

5.1.7 *Plan för grönstruktur*

Området omfattas inte av Plan för grönstruktur i Värnamo stad.

5.1.8 *Undersökning av betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 6 § Miljöbalken*

Enligt miljöbalken (MB 6:5) ska kommunen undersöka om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. I undersökningen ska omständigheter identifieras som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, vilka är beskrivna i Miljöbedömningsförordningen (2017:966). Om planen medger en användning som anges i 4 kap 34 § PBL ska en utökad undersökning genomföras enligt 10-13 § MBF.

5 §. Om genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning för planen (MB 6:1).

Länsstyrelsen ges under plansamrådet tillfälle att yttra sig om undersökning av betydande miljöpåverkan. Kommunen tar efter samrådet beslut om planen förväntas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte.

Sammanfattningsvis från undersökningen av betydande miljöpåverkan så påverkas miljömålen; God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan, Ett rikt växt- och djurliv och Levande skogar. Utifrån undersökningen ska följande frågor utredas i planen: geoteknik, radon, dagvatten och grundvatten, påverkan vid skyfall, trafik, natur samt arkeologi. Trafikutredning har tagits fram inför samrådsskedet.

Tänkbara effekter av planens genomförande är att mer trafik tillkommer till området. Kommunen bedömer att en detaljplaneanläggning av området kommer att bli ett värdefullt tillskott till utvecklingen av Värnamo kommun. Bland annat genom att flertalet arbetsplatser skapas inom området och att behovet av service och fler bostäder ökar.

Tänkbara konsekvenser av planen är också att planens genomförande förhoppningsvis medför förbättrad turtäthet för kollektivtrafiken till och från området samt att gång- och cykelnätet kompletteras med en ny sträckning till Hörle.

Ingen av de ovannämnda effekterna förväntas var för sig eller sammantaget ge en betydande miljöpåverkan. Miljökonsekvenserna är av sådan karaktär att de redovisas löpande i planbeskrivningen. Kommunens bedömning är därmed att det inte krävs någon separat miljöbedömning i samband med planläggningen av området.

5.1.8.1 Beslut om betydande miljöpåverkan

Kommunen har inför granskning genomfört en utökad undersökning av betydande miljöpåverkan enligt 10-13 § MBF. Kommunens bedömning är fortsatt att det inte krävs en separat miljöbedömning i samband med detaljplaneläggning av området. Länsstyrelsen har fått tillfälle att lämna yttrande på den uppdaterade undersökningen. I yttrandet framgår att Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Dock behöver handlingarna kompletteras med vilka grunder bedömningen har gjorts utifrån den geotekniska undersökningen samt resonemang kring möjligheten att omhänderta kontaminerat släckvatten inom planområdet.

5.2 Utredningar

Här beskrivs vilka utredningar som har tagits fram i samband med detaljplanen och en sammanfattning om vad de kommit fram till.

5.2.1 Geoteknisk utredning

En geoteknisk utredning har tagits fram. Utredningen syftar till fastställa jord-, berg- och grundvattenförhållanden samt att bedöma markens bärande egenskaper och radonhalt utifrån föreslagen markanvändning. Utredningen anger att risk för bergras eller blocknedfall bedöms ej föreligga. Befintliga slänter bedöms vara stabila med hänsyn till marklutningar och jordlagerföljd. Stabilitetsproblem bedöms inte föreligga inom området förutsatt att grundläggning och markarbeten utförs enligt angivna rekommendationer och AMA Anläggning 23. För val grundläggningsmetod rekommenderas kompletterande undersökningar när uppgifter om laster, markarbeten och byggnaders läge är fastställt.

5.2.2 Dagvattenutredning

En dagvattenutredning har tagits fram i syfte att utreda behovet och möjligheten att ta hand om dagvatten inom planområdet utifrån framtida förutsättningar samt att ge förslag på dagvattenhantering. Utredningen ska också säkerställa att förändringen i och med exploateringen inte medför försämrade förutsättningar för planområdets recipienter att uppnå sina miljö kvalitetsnormer. Utredningen omfattar också skyfalls- och översvämningshantering. Utredningen föreslår att renings- och fördröjningsbehov uppnås genom oljeavskiljare vid större parkeringsplatser samt fördröjning i torr damm vid områdets östra del.

5.2.3 Naturinventering (natur- och kulturinventering)

Detaljplaneområdet utgörs till största delen av produktionsskog av gran och tall. Området sluttar tydligt åt öster, och genom området går en tydlig morän- och bergsrygg i nord-sydlig riktning. Moränryggen står för den stora höjdskillnaden och är en tydlig avdelare mellan fuktmarksområden både ovanför och nedanför moränryggen. Tvärs genom höjdryggen rinner ett antal mindre diken som förbinder det västra mer höglänta området med det lägre liggande västra området. Då diket faller ett par meter ger porlandet ett välkommet inslag i ett annars relativt monotont produktionsskogsområde.

Moränryggen domineras av granbestånd i olika åldrar där merparten är relativt ung. På enstaka svårbrukade och branta delar finns äldre urskogslika områden men dessa bestånd är mycket små och omfattas oftast endast av ett fåtal träd. Fältskiktet är i unga bestånd gräsdominerat för att under en tid saknas nästan helt i gallringsskog och därefter bli mossdominerat i äldre bestånd.

Områdena väster och öster om moränryggen är talldominerade och relativt fuktiga trots att marken till stora delar består av isälvs sediment med merparten sand. Merparten av tallbestånden är relativt unga och på vissa platser står finns sparade fröställningar av äldre tall. Fältskiktet är i dessa områden gräs och bärrisdominerade.

Torvbildning finns på vissa platser men bedöms inte särskilt mastiga. I de allra blötaste stråken förekommer enstaka unga klibbalar tillsammans med glasbjörk och gran.

Kommunen bedömer att det saknas behov av ytterligare utredning av naturvärden.

5.2.4 Bullerutredning

Bedömning att avståndet till järnväg och väg är så pass stort att utredning för buller inte behöver tas fram.

5.2.5 Riskutredning

Placering av kriminalvårdsanstalt är på sådant avstånd från järnvägen att det saknas behov av riskutredning.

5.2.6 Trafikutredning

En trafikutredning har tagits fram för området. Utredningen syftar till att studera vilka konsekvenser för trafiken som kan förväntas med anledning av etablering av en ny kriminalvårdsanstalt samt undersöka om det finns risk för köbildning på väg 846 vid bomfällning. Utredningen visade att det med nuvarande tågtidtabell inte finns någon sådan risk och att befintlig korsning kan nyttjas. Ökade trafikflöden vid en eventuell framtida utbyggnad av kriminalvårdsanstalten, bedöms teoretiskt inrymmas i befintlig korsning.

Efter samrådet har utredningen kompletterats. Inom uppdraget för utredningen har framtagande av trafiklösning för korsningen mot väg 846 också ingått.

5.2.7 Kulturmiljöutredning

Kulturlämningar inom området är mer ett modernt aktivt skogsbruk och diken av olika åldrar är svårt att finna. Någon enstaka taggtråd i ytterkanten av områdets norra del tyder på att här förekommit visst skogsbete under tidigt 1900-tal. Genom kartstudier kan man även identifiera en handfull mindre ringformiga formationer som tyder på att här framställts kol och tjära. Områden både norr och söder om planområdet har varit bebodda under lång tid med lämningar från förhistorisk tid som finns registrerade i Fornsök.

En arkeologisk utredning har genomförts inför granskning. Under utredningen har ett antal nya fornlämningar inom planområdet påträffats.

5.2.8 VA-utredning

Parallellt med planarbetet tas en VA-utredning fram. Syftet med utredningen är att utreda kriminalvårdsanstaltens kapacitetsbehov, beskriva påverkan på befintligt VA-system och ge förslag på ledningsdimensioner och anslutningspunkter.

5.3 Regionala planer

I den Regionala transportplanen för Jönköpings län 2022–2033 finns Järnvägsinvesteringar för år 2028–2033 med. Elektrifiering och höjd hastighet på sträckan Värnamo -Vaggeryd-Nässjö finns med som beslutad åtgärd. Målet är att, tillsammans med en ny järnvägssträckning mellan Byarum och Tenhult, restiden mellan Jönköping och Värnamo sänks till under 50 minuter.

6. Planeringsförutsättningar och konsekvenser

I denna del av planbeskrivningen beskrivs förutsättningarna för planområdet, de fysiska förutsättningarna vid och inom planområdet, liksom de regler och juridiska förutsättningar som har stor påverkan på detaljplanen. Förändringarna som möjliggörs av planen och anledningarna till förändringarna beskrivs ämnesvis. Även konsekvenserna av ändringarna beskrivs löpande i denna del.

6.1 Mellankommunala intressen

Arbetskraftsförsörjning är en viktig fråga för Värnamo kommun och för Region Jönköpings län. Kriminalvårdsanstaltens placering kommer medföra cirka 250 nya arbetsplatstillfällen och indirekt medför etableringen av en kriminalvårdsanstalt att fler arbetstillfällen kommer tillkomma inom områdets närhet.

För att skapa bättre möjlighet för arbetspendling vore det önskvärt med ett tågstopp i Hörle. Frågan arbetas med parallellt med denna detaljplan.

Det finns ett ställningstagande i den kommunomfattande översiktsplanen att Värnamo kommun ska verka för att den före detta "Riksettan" (väg 846/606) ska fortsätta att utvecklas som en attraktiv turistväg i kommunen. Bland annat genom att verka för kommunens natur- och kulturlandskap längs vägen och möjliggöra för en utveckling av besöksmål och attraktiva rastmöjligheter. Riksettan är ett mellankommunalt intresse.

6.2 Riksintressen

De riksintressen som berörs av planområdet är naturvård, kommunikationer och totalförsvaret. Konsekvenser för berörda riksintressen beskrivs under följande avsnitt.

6.2.1 Naturvård

6.2.1.1 Nuläge och förutsättningar

Marken närmast väg 846 är inom riksintresse för naturvård, Miljöbalken 3 kap § 6, Lagan nedströms Hörledammen. Marken är öster om planområdet.

För riksintresset ser kommunen ett särskilt framtida behov av att säkra de värden som utgör riksintresse. Riksintresset ska skyddas mot åtgärder, exploateringar och verksamheter som försämrar områdets naturmiljövärden och allmänhetens tillgång till området. Kommunen ska verka för att skydda känsliga områden med stora natur- och rekreationsvärden mot förändrad mark- och vattenanvändning genom att ta fram ett relevant planeringsunderlag.

6.2.1.2 Förslag och konsekvenser

Inom området planeras en ny gång- och cykelväg. Eftersom en framtida gång- och cykelväg blir placerad i utkanten av riksintresseområdet på andra sidan av befintlig väg och järnväg görs bedömningen att anläggandet av en ny gång- och cykelväg inte bidrar till att skada riksintresset ytterligare. Planförslaget bedöms inte påverka riksintresset negativt.

6.2.2 Trafikkommunikation

6.2.2.1 Nuläge och förutsättningar

Länsjärnvägen Värnamo-Jönköping (Jönköpingsbanan) utgör riksintresse. Länsvägen är belägen utanför planområdet.

6.2.2.2 Förslag och konsekvenser

Riksintresset bedöms inte påverkas negativt på grund av avstånd till järnväg/väg.

6.2.3 Totalförsvaret

6.2.3.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet är inom påverkansområde MSA-område luftrum, 3 kap § 9 Miljöbalken. Samt inom område som är känsligt för större vindkraftsetablering, enligt den kommunomfattande översiktsplanen.

6.2.3.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra skada eller påtaglig skada på riksintresset. Byggnaderna inom planområdet begränsas till en nockhöjd på 16 meter för att ta hänsyn till området de blir placerade i.

Planförslaget skickas till Försvarsmakten för yttrande under samråd/granskning då det eventuellt kan bli aktuellt med enstaka högre objekt, exempelvis master inom planområdet.

6.3 Miljömålen

Riksdagen har antagit 16 nationella miljö kvalitetsmål som drar upp riktlinjer för dagens och morgondagens miljöarbete i Sverige. Dessa har sedan utvecklats inom varje länsstyrelse, efter regionala förutsättningar. De miljömål som anses beröras av planen är:

- God bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Ett rikt växt- och djurliv
- Levande skogar
- Miljömålet *god bebyggd miljö* bedöms påverkas på grund av att området kompletteras med en större ny byggnad. Bedömningen görs att byggnaden kommer smälta väl in i området då intentionen är att skogsmarken runt om planområdet även fortsättningsvis kommer att vara kvar. Vilket innebär att byggnaderna blir mindre dominerande i landskapet.
- Planområdet bidrar till en ökad trafik till området, därmed bedöms miljömålet *begränsad klimatpåverkan* påverkas något negativt. Påverkan bedöms dock acceptabel då trafiken till och från området till större del kommer utgöras av personbilstrafik.
- Miljömålet *ett rikt växt- och djurliv* bedöms påverkas något negativt då planområdet innebär att växtlighet kommer tas ner i området och en anstalt kommer att innebära att det blir mer liv och rörelse i området vilket troligtvis kommer att hålla djurlivet på större avstånd. Påverkan bedöms dock marginell då det finns mycket växtlighet i området och stora möjligheter till ett rikt växt- och djurliv.
- Miljömålet *levande skogar* påverkas på grund av att skogsmark kommer att behöva avverkas för att möjliggöra byggnation av kriminalvårdsanstalt med tillhörande angoring. Påverkan bedöms dock acceptabel då det finns mycket skogsmark i omgivningen.

6.4 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken

Planförslaget bedöms vara förenligt med Miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser för mark och vatten. Den tänkta markanvändningen medför inte heller att miljökvalitetsnormerna enligt 5 kapitlet MB överträds eller att människor utsätts för varaktig störning.

6.4.1 Jordbruksmark

6.4.1.1 Nuläge och förutsättningar

Inom kvartersmarken för kriminalvårdsanstalts norra del har det funnits åkermark, enligt den ekonomiska kartan från år 1955. Åkermark som var i bruk på de ekonomiska kartorna från 1950-talet registreras i princip alltid som kulturhistoriska lämningar, inte som fornlämningar. Det tidigare åkermarken är idag planterad med skog.

6.4.1.2 Förslag och konsekvenser

Idag är marken inte utpekad som åkermark, därmed görs bedömningen att planläggningen av en kriminalvårdsanstalt inte påverkar marken negativt.

6.4.2 Skogsmark

6.4.2.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet omfattas av skogsmark. Området är delvis avverkat och återplanterat. Inom planområdet finns även delvis ett sumpskogsområde.

6.4.2.2 Förslag och konsekvenser

Det är önskvärt att naturen inom sumpskogsområdet bibehålls så mycket det går. För att säkerställa sumpskogen placeras kvartersmarken så långt västerut som möjligt. Endast en mindre del av kvartersmarken för kriminalvårdsanstalt omfattas av sumpskogsmarken. En ny gata behöver dras genom sumpskogsområdet för att möjliggöra angöring till kriminalvårdsområdet. Påverkan bedöms vara acceptabel då området sedan tidigare bland annat har dikats ut, så att värden har förlorats.

6.4.3 Oexploaterade områden

6.4.3.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet är sedan tidigare oexploaterat.

6.4.3.2 Förslag och konsekvenser

Placering av en kriminalvårdsanstalt inom planområdet innebär att större byggnader tillkommer till området. Byggnaderna blir placerade på mark som tidigare inte har varit bebyggda. Kriminalvårdsområdet blir beläget i ett något undanskymt läge och bedöms inte påverka området negativt.

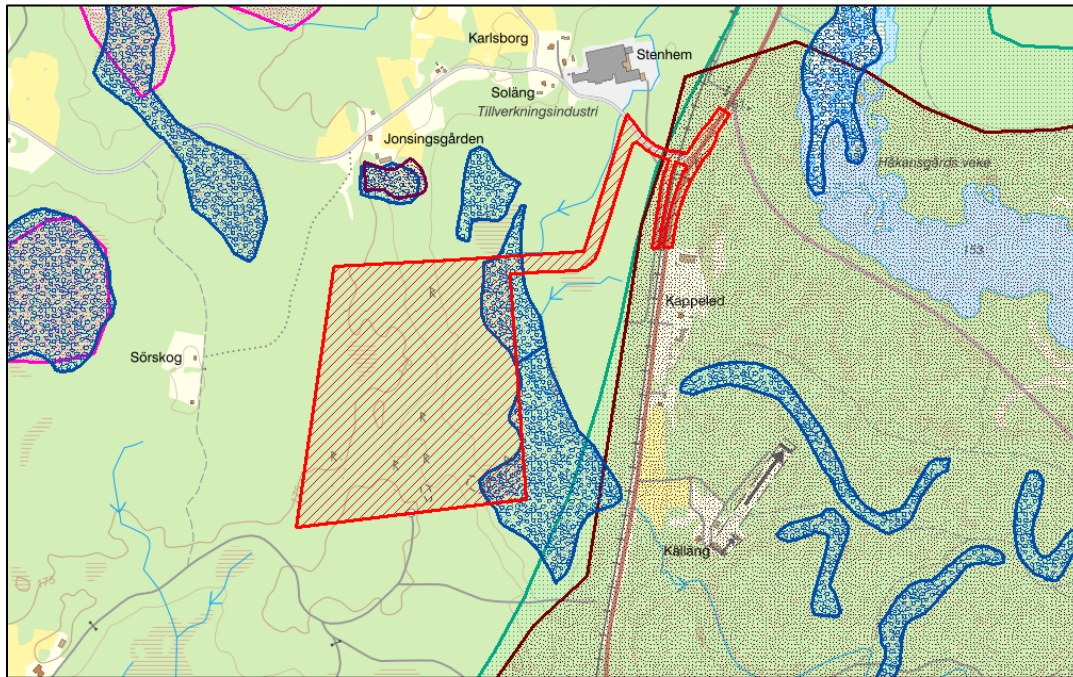
6.5 Natur

6.5.1 Grönområde

6.5.1.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet utgörs till större del av skogsmark. Den östra delen har en relativt flack terräng. Det finns ytor av sumpskog och sankmark. Genom området finns ett vattendrag. I området dominerar barrskog med inslag av lövträd främst björk.

Den västra delen har en mer kuperad terräng med sten, block och berg i dagen. I området dominerar barrskog med inslag av lövträd främst björk.

Planområdet är delvis inom sumpskog, Skogsstyrelsen (blå markerat), marken närmast Hörlevägen är inom riksintresse för naturvård samt delvis inom område för naturvårdsprogrammet 1995. Ungefärligt planområde – röd skraffering.

Den östra delen av kvartersmark för kriminalvård består av sumpskog, en sumpskog är en produktiv skog på fuktig eller blöt mark. Hög luftfuktighet i kombination med död ved skapar goda förutsättningar för rik flora och fauna av dödväxter. Miljön gynnar en mångfald av kryptogamer och insekter. Sumpskogen är cirka 12,5 ha, varav cirka 2 hektar är inom planområdet. Sumpskogsområdet som berörs av detaljplanen är delvis inom kvartersmarken för kriminalvårds östra del, samt inom område där väg planeras. Området är sedan tidigare dikat. Graden på påverkan är: stark generell påverkan/störning¹.

Dikena inom planområdet bedöms inte vara biotopskyddade eftersom planområdet inte omfattas av jordbruksmark. Befintliga diken är utgrävda, troligtvis vid flera tillfällen. Sannolikt har schaktning skett för att gynna skogsproduktionen. Avsikten har varit att leda bort vatten från skogsmarken för att gynna plantering och produktion av skog. Utdikning av skogsmark startade generellt i slutet av 1800-talet men blev mer vanligt och omfattande under 1900-talet när man började att markbereda skogsbruket med större maskiner.

¹ Skogsstyrelsen, Skogens pärlor: www.skogsstyrelsen.se/skogens-parlor/Sumpskog/?objektid=050398041

Marken inom planområdet är delvis kuperad. Marknivåerna inom kvartersmarken för kriminalvård varierar mellan cirka +162 vid de lägre delarna österut till cirka +176 i de högre delarna (västra delen av planområdet).

Bilderna är tagna inom kvartersmarken för kriminalvårdsanläggning.

6.5.1.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanens genomförande kommer medföra att träd inom området behöver avverkas för att möjliggöra för byggnation. Det rekommenderas att så många av träden som möjligt finns kvar inom sumpskogen för att säkerställa biologisk mångfald och skapa en god bebyggd miljö.

Planens genomförande kommer att innebära att skog avverkas och att en ny anslutning anläggs till området för kriminalvårdsanstalt över delar av sumpskogsområdet. Endast en liten del av området påverkas och bedömning görs att varken allmänna eller enskilda intressen påverkas negativt av ingreppet. Större delen av sumpskogen blir belägen utanför planområdet.

6.5.2 Landskapsbild

Landskapsbilden inom planområdet kommer att påverkas, då nya byggnader placeras inom område som sedan tidigare är obebyggt. Det finns mycket växtlighet runt om planområdet vilket kommer att medföra att kriminalvårdsområdets byggnader kommer att smälta in i landskapsbilden på ett acceptabelt sätt.

6.6 Miljö

6.6.1 Strandskydd

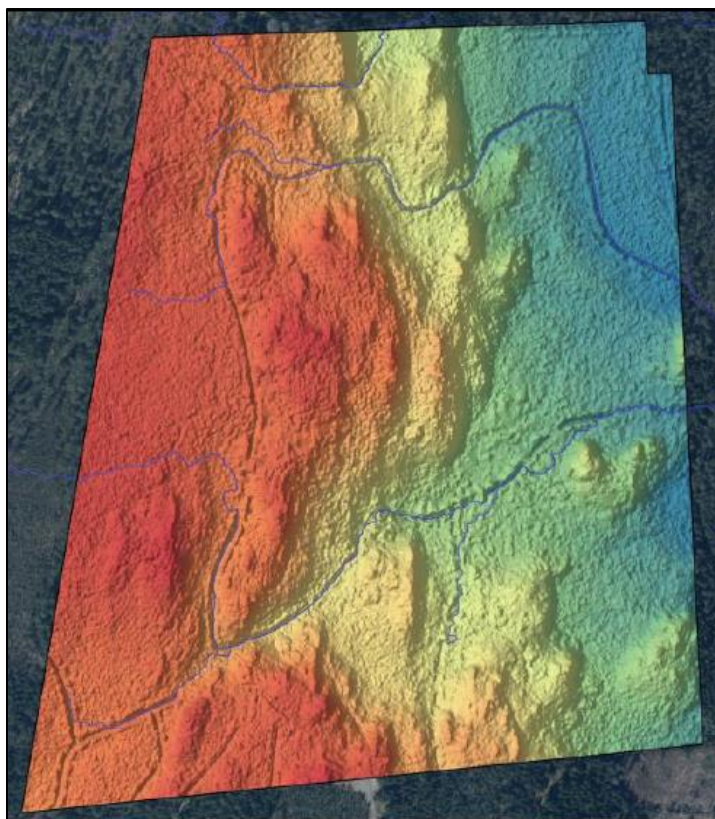
Det är cirka 400 meter mellan planområdet och närmaste strandlinje för Lagan. För vattenförekomsten gäller strandskydd 100 meter från strandlinjen, både utöver vattnet och in över land. Planområdet omfattas därmed inte av strandskydd.

6.6.2 Dagvatten

6.6.2.1 Nuläge och förutsättningar

Området består idag av skogsmark som är genomsläpplig och det saknas dagvattenhantering. Ett antal skogsdiken går genom planområdet. Nedströms leds dagvattnet genom trummor under järnväg och väg innan det slutligen mynnar i Lagan.

Planområdet har en relativt brant lutning österut. Höjdskillnaden mellan planområdets västra och östra del är cirka 14 m, vilket ger en lutning på cirka 28 %.

Figur från dagvattenutredning som visar ungefärligt markområdet som planläggs som kvartersmark för kriminalvård. Färgerna indikerar befintlig riktning av yttligt dagvattenflöde. Rött innebär höjdpunkt och blått innebär lågpunkt.

Planområdet har två mindre tillrinningsområden bestående av skogsmark som belastar området via dess västra gräns. För resterande del av planområdet belastas det i huvudsak av det regnvatten som faller på det. Planområdets södra och norra gräns agerar som vattendelare och begränsat med dagvatten rinner in i planområdet därifrån.

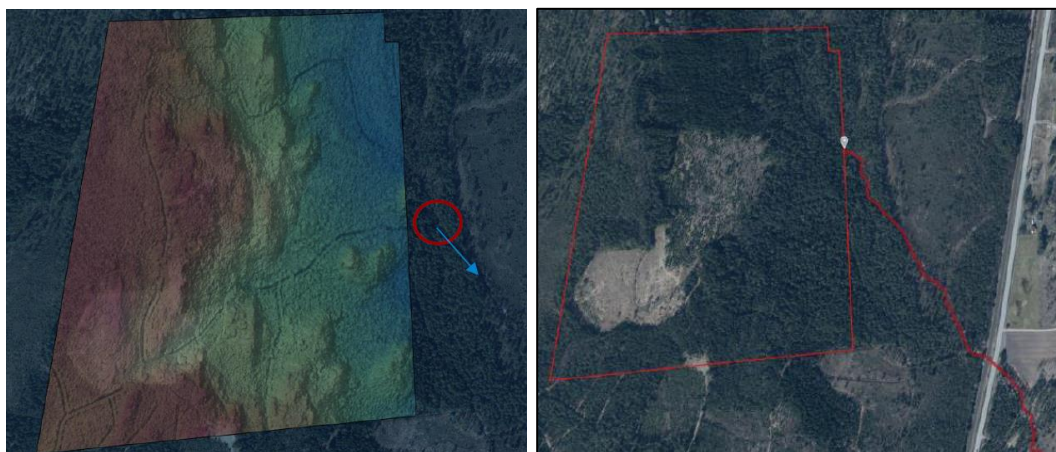
6.6.2.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanen innebär bebyggelse och tillkommande hårdgjorda ytor, vilket bedöms påverka dagvattensituationen med avseende på kvantitet/avledning. Dagvattenkvaliteten bedöms påverkas milt.

Dagvattenutredningen anger att ett fördröjningsbehov och reningsbehov uppstår av föreslagen ändrad markanvändning. För att inte riskera skada nedströms behöver tillkommande dagvattenflöda fördröjas. Utifrån ett 10-årsregn har framtida dagvattenflöde beräknats och för att sänka framtida flöden till dagens flöde är magasineringsbehovet 1600 m³. Reningsbehovet grundar sig på Värnamo kommuns dagvattenstrategi. Den valda områdestypen, som ger upphov till måttliga föroreningshalter i kombination med låg känslighet hos recipient innebär reningskravet att dagvattensystem med låg reningsgrad ska upprättas.

Dagvattenutredningen föreslår att fördröjning ska ske i områdets östra del genom en torr damm med en area på 4800 m² och ett djup på 0,3 m. Anslutning till den torra dammen kan ske yttligt eller via ledning. Vidare föreslås att dagvattenavledning ska ske österut mot Lagan och följa befintligt avvattningsstråk. Det går ett befintligt skogsdike genom planområdet i dagsläget och det föreslås att framtida dagvatten leds dit efter behandling. Från planområdet

är det cirka 450 m till järnvägen. Under järnvägen avleds dagvatten genom befintlig betongtrumma vars flödeskapacitet bedöms som god.

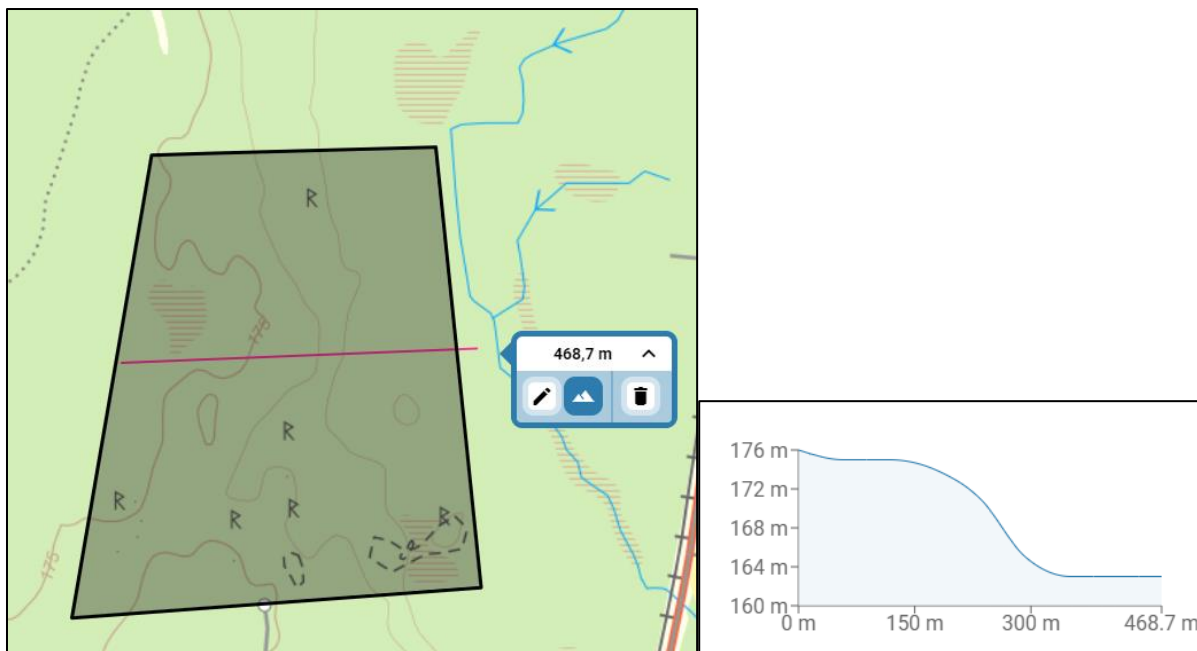
Röd ring visar vart befintliga diken möts och pilen visar på efterföljande flödesriktning. Till höger redovisas flödesväg nedströms förbi järnväg och väg.

I och med reningsbehovet kan oljeavskiljare sättas in vid planområdets parkeringar. Oljeavskiljare rekommenderas vid parkeringsplatser med mer än 50 platser. En torr damm bidrar med viss rening och bedöms räcka för rening av dagvatten från mindre parkeringsplatser och övrig byggnation.

Användningsområdet för kriminalvårdsanstalt regleras med bestämmelser om genomsläpplighet vilket innebär att det kommer att finnas ytor som inte får bebyggas eller hårdgöras. För erforderlig rening av dagvatten i området rekommenderas att oljeavskiljare installeras vid parkeringsytor.

Slutgiltig placering och utformning av damm behöver vid projekteringsskedet ta hänsyn till hög grundvattennivå. Det bedöms dock finnas tillräckligt utrymme inom allmän platsmark natur för att säkerställa fördröjning av framtida dagvattenflöde. Bestämmelse om lägsta marknivå inom kvarteretsmark för kriminalvårdsanstalt införs för att säkerställa dagvattenavledning österut.

Sammantaget görs bedömningen att tillräckliga ytor finns inom planområdet och i dess närhet för att skyfall och dagvatten ska kunna hanteras.

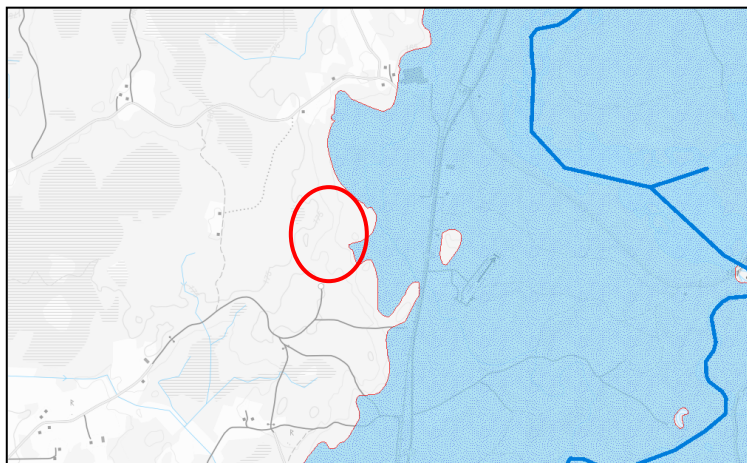

Utdrag från Lantmäteriets fastighetskarta med en sektion genom området som visar befintlig marknivå.

6.6.3 Vattenskyddsområde

6.6.3.1 Nuläge och förutsättningar

Tillgången till friskt dricksvatten behöver värnas. Alla kommunala vattentäkter i Värnamo kommun omges av ett skyddsområde som länsstyrelsen har fastställt. Det aktuella planområdet ligger inte inom skyddsområde för grundvattentäkt men i ÖP:underlaget finns planområdet delvis inom område för prioriterade grundvatten (Värnamo – Ekeryd). Närmsta skyddsområde för vattentäkt är beläget cirka tre kilometer söder om planområdet.

I Öp:underlaget är planområdet inom prioriterade grundvatten (Värnamo-Ekeryd). Kriminalvårdsanstaltens ungefärliga placering markerad med rött.

6.6.3.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanen medför inga förändringar avseende skyddsområde för vattentäkt.

6.7 Hälsa och säkerhet

I detaljplanen är det viktigt att tydliggöra det allmänna intresset hälsa och säkerhet och att utforma planen så att planområdet blir lämpligt att använda för sitt ändamål.

En kriminalvårdsanläggning varken bullrar, luktar eller ryker. Belysningen är riktad inåt, nedåt marken inne på området. Belysningen utanför är vanlig gatubelysning. Det förekommer ingen tung trafik till och från en kriminalvårdsanstalt. De flesta som bor nära en kriminalvårdsanstalt märker inte av anstalten enligt Kriminalvården.

6.7.1 Buller

6.7.1.1 Nuläge och förutsättningar

Buller är oönskat ljud som mäts i decibel. Det ljud som uppfattas av människan mäts normalt i så kallad decibel A, skrivet som "dB(A)". Buller beräknat i ett genomsnitt per dygn kallas ekvivalent bullernivå. Decibelskalan är logaritmisk. Vid nybyggnation av bostadsbebyggelse bör inte buller från spårtrafik och vägar överskrida 60 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå samt 70 dB(A) maximal ljudnivå vid en uteplats. (SFS 2015:216, Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader).

Enligt Trafikverket har väg 846, i genomsnitt 1400 fordon/dygn (mätår 2018). Högsta tillåtna hastighet på väg 846 är 80 km/h. Väg 846 är en omledningsväg för E4:an.

Järnvägen mellan Vaggeryd-Värnamo trafikeras av 28 tåg/vmd (vardagsmedeldygn) varav 3 av dem är godståg. Prognosen för 2040 för samma sträcka är 52 tåg/vmd varav 1 godståg.

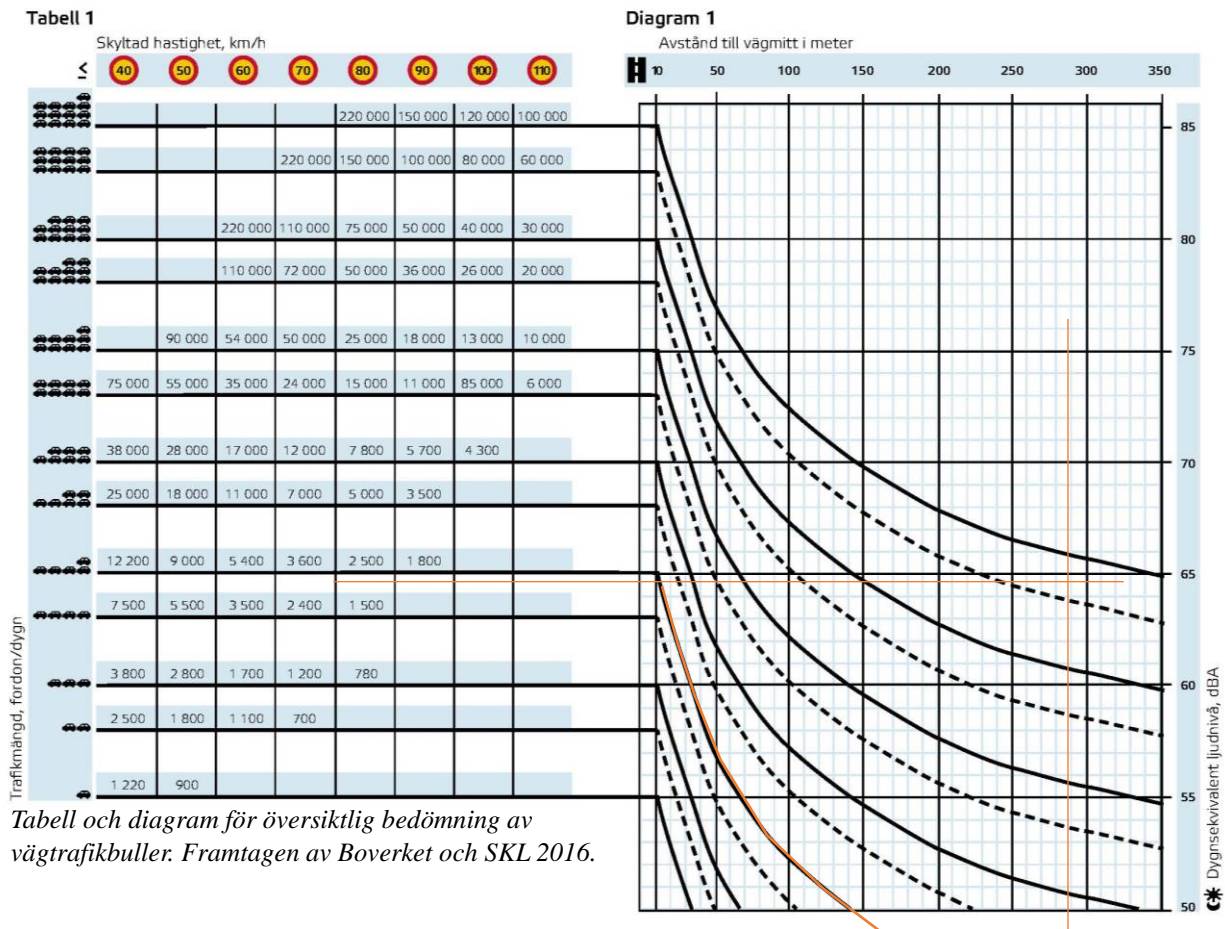
För användningen vård finns inga riktlinjer för buller. Som referens bedöms förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216) vara tillämplig.

6.7.1.2 Förslag och konsekvenser

Avståndet från järnvägen till planerad byggrätt för kriminalvårdsanstalt är cirka 280 meter. Väg 846 är som närmst belägen cirka 290 meter från kvartersmark för kriminalvårdsanstalt.

Europaväg 4 är belägen längre än 2 kilometer från kvartersmark för kriminalvård och bedöms därmed inte påverka planområdet ur bullersynpunkt.

1400 fordon/dygn år 2018, ger cirka 2100 fordon/dygn år 2043. Uppräknat 25 år från år 2018.

Avståndet till närmaste byggrätt för kriminalvårdsanstalt, samt att det till större del är mjukt underlag mellan järnväg, väg och planerad byggnation gör att bullervärdena bedöms klaras. Mjukt underlag är dämpande jämfört med hårt underlag som reflekterar ljudet. Enligt tabellen från Boverket och SKL från år 2016 hamnar bullervärdet för vägtrafikbuller under 50 dBA.

Bedömningen görs att det finns goda förutsättningar att skapa uteplatser/rastgårdar inom den västra delen av planområdet. Samt att uteplatser/rastgårdar med fördel kan vändas bort från bullerkällorna.

6.7.2 Vibrationer från spårtrafik

6.7.2.1 Nuläge och förutsättningar

Det finns inte någon nationellt satt riktvärde för vibrationer från spårtrafik. Trafikverket och Naturvårdsverket tillämpar ett eget formulerat riktvärde för miljö kvalitet för vibrationer vid spårburen trafik. Nivån 0,4 mm/s vägd RMS ska eftersträvas i permanentbostäder, fritidsbostäder och vårdlokaler. Det gäller i utrymmen där människor vistas stadigvarande. Intill planområdet finns järnväg.

6.7.2.2 Förslag och konsekvenser

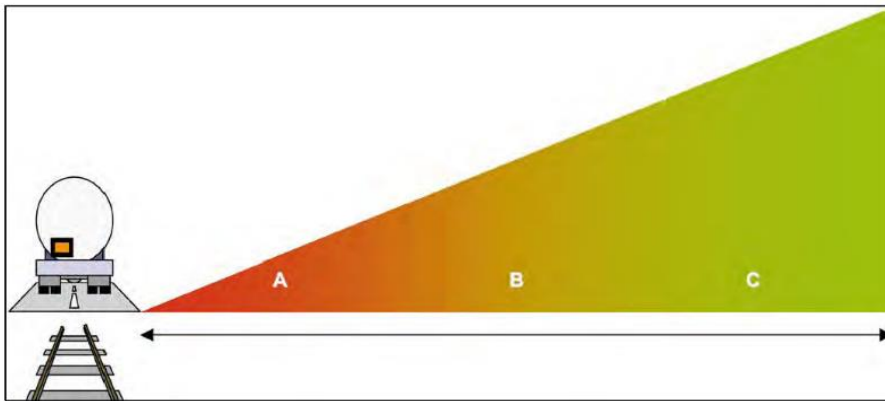
De mest känsliga markförhållandena för vibrationer är där det förekommer finkorniga jordarter med hög vattenkvot, exempelvis lera eller silt. Enligt planförslaget blir kriminalvårdsanstalten belägen cirka 280 meter från järnvägen. På grund av avståndet från järnvägen samt att markförhållandena (till större del morän och berg) inom området där

föreslagen byggrätt för kriminalvårdsanstalt är, görs bedömningen att frågan inte behöver utredas vidare. Bedömningen är att föreslagen byggnation inte utsätts för vibrationer som överstiger rekommenderade riktvärden. Eftersom inga mätningar har gjorts bör mätning dock utföras innan byggnaderna projekteras så att grundläggningsmetod och stomme klarar rekommenderade riktvärden om 0,4 mm/s vägd RMS.

6.7.3 Risk för olyckor

6.7.3.1 Nuläge och konsekvenser

Järnvägen är belägen öster om planområdet. Enligt Hallandsmodellen² rekommenderas att användningsområden med hög personaltäthet, där personer övernattar och områden som kan vara svårutrymda placeras i zon C.

Figur 5. Zonindelning där zonerna (A-C) representerar olika tillåten markutnyttjande utmed transportled för farligt gods. Zoner för markanvändning är glidande och riskhanteringsprocessen skall beaktas upp inom 150 meter ifrån en led med farligt gods. Länsstyrelserna i Skåne, Stockholm och Västra Götalands län. Förklaring för tillåten markutnyttjande i de olika zonerna återfinns i text nedan.

Användningsområden med hög personaltäthet, där personer övernattar och områden som kan vara svårutrymda rekommenderas i zonen längst ut (zon C). Exempel på användningsområden är:

- B- bostäder
- C- centrum
- D- vård
- H- övrig handel
- R- kultur
- S- skola
- K- hotell och konferens
- Y- idrotts- och sportanläggningar (arena eller motsvarande)

6.7.3.2 Förslag och konsekvenser

Enligt Riskpolicy för markanvändning intill transportled för farligt gods ska riskhanteringsprocessen beaktas i framtagande av detaljplaner inom 150 meters avstånd från en farligt godsled³. Kvartersmarken tillhörande kriminalvårdsanstalten blir enligt planförslaget belägen cirka 280 meter från järnvägen som närmst. Därmed görs bedömningen att risken med farligt gods inte behöver utredas ytterligare.

6.7.4 Risk för översvämning

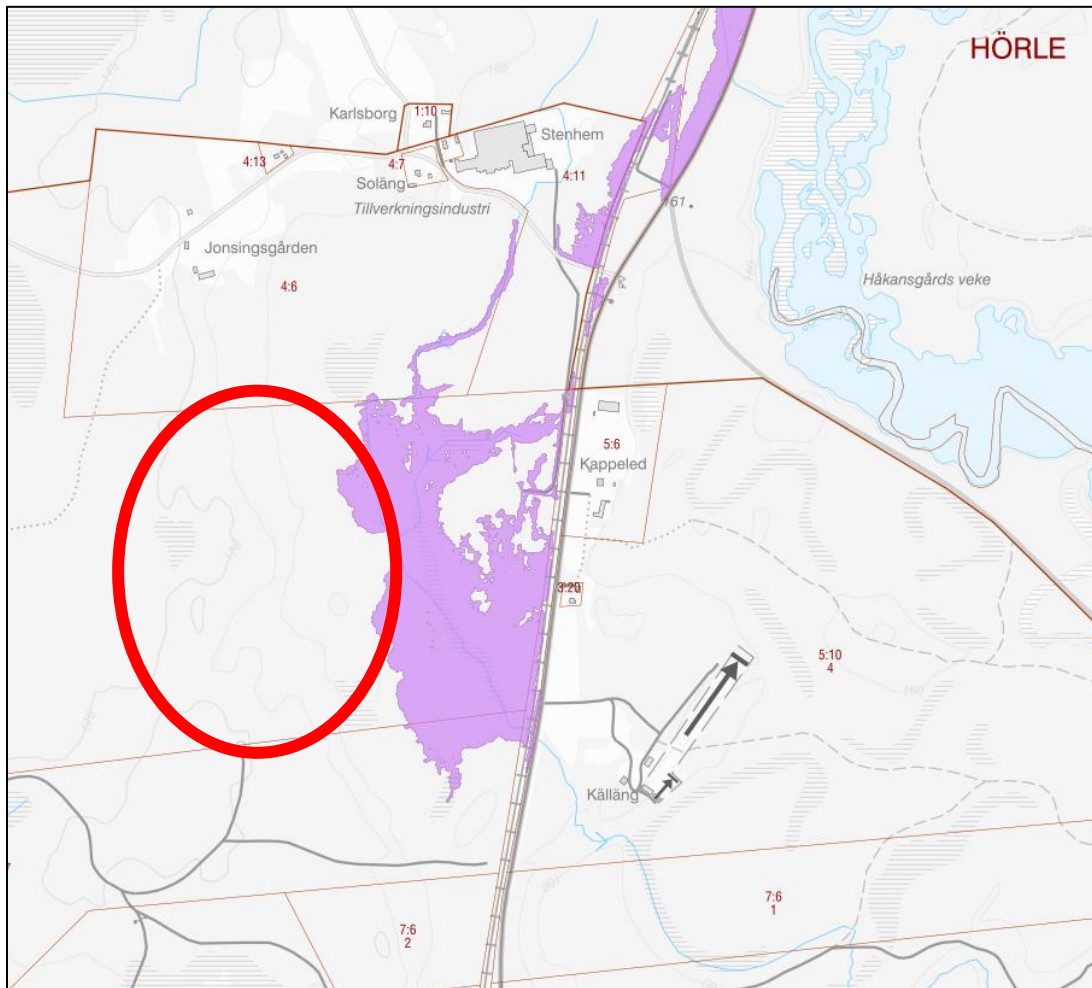
6.7.4.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet belastas av två mindre skyfallsstråk som ansluter vid planområdets västra gräns. Området uppströms består av skogsmark. Övriga delar av planområdet påverkas i princip

² Hallandsmodellen, Riskanalys av farligt gods i Hallands län, Meddelande 2011:19, Länsstyrelsen Hallands län

³ Hallandsmodellen, Riskanalys av farligt gods i Hallands län, Meddelande 2011:19, Länsstyrelsen Hallands län

enbart av det skyfallsregn som faller på det. Området tangerar i öster ett sumpskogsområde. En sumpskog är bra på att hantera vatten i form av regnvatten och smältvatten.

Enligt ÖP:underlaget är planområdet inom hänsynsområde, översvämningsrisk vid skyfall.

6.7.4.2 Förslag och konsekvenser

Föreslagen detaljplan bedöms inte negativt påverka skyfallssituationen inom och i anslutning till planområdet. Vid framtida byggnation är det viktigt att flödesriktningar beaktas så inga instängda punkter skapas eller ingång till källare placeras i flödesriktning.

Större delen av sumpskogen blir belägen utanför planområdet. Endast en mindre del hamnar inom planområdet. Det är viktigt att bevara så mycket av sumpskogen som möjligt eftersom marken kan hantera vatten i form av regnvatten och smältvatten. Kvartersmarken för kriminalvård lutar österut och är belägen högre än sumpskogsområdet. Bestämmelse om kvartersmarkens lägsta höjd i förhållande till sumpskogsområdet regleras i plankartan. Syftet med regleringen är att säkerställa att kvartersmarken förblir högre än naturmarken och sumpskogsområdet vilket möjliggör avrinning till område för dagvattenfördröjning. Därmed görs bedömningen att kvartersmarken inte är känslig för översvämnning.

6.7.5 Risk för erosion

6.7.5.1 Nuläge och förutsättningar

Större delen av marken inom planområdet består enligt jordartskartan från SGU, Sveriges geologiska undersökning, av morän, berg och isälvsediment, sand.

6.7.5.2 Förslag och konsekvenser

Marken inom kvartersmarken består till större del av morän och berg. Generellt är jordarter som byggs upp av stora partiklar, till exempel grus och sten, svåreroderade. Inom området förekommer dock finsand som har inslag av lera och silt som är flytbenägna, erosionskänsliga och förlorar hållfasthet vid vattenmättat tillstånd, vilket måste beaktas vid schaktarbeten under genomförandet av planen.

6.7.6 Risk för skred och ras

6.7.6.1 Nuläge och förutsättningar

Skred och ras är en följd av erosion. Risken för ras och skred förekommer huvudsakligen inom område med finsediment (i silt- och framförallt lerjordar) och i anslutning till sjöar och vattendrag. Även andra faktorer som lutning och växttäckning spelar in. Större delen av marken inom planområdet består enligt jordartskartan från SGU av morän, berg och isälvsediment, sand.

6.7.6.2 Förslag och konsekvenser

Inom planområdet finns ett sumpskogsområde, det är viktigt att så mycket som möjligt av sumpskogsområdet bevaras för att ta hand om tillkommande och befintligt vatten i området. Enligt den geotekniska utredningen som genomförts anges att risk för bergras och blocknedfall ej föreligger samt att befintliga slänter bedöms stabila med hänsyn till marklutning och jordlagerföljd.

6.7.7 Markföroreningar

6.7.7.1 Nuläge och förutsättningar

Det finns inga registrerade föroreningar inom planområdet i kommunens kartmaterial.

Det finns inga uppgifter om att klorerade lösningsmedel använts på intilliggande verksamhet Ages (tidigare Hörle Automatic). Ages bedriver metallbearbetning i form av svarvning, fräsning och svetsning. De har anläggningar för våttrumling och alkalisk tvätt, båda är slutna system, utan utsläpp till mark eller vatten. Förväntade föroreningar från denna typ av verksamhet är alifatiska kolväten och PAH. Verksamheten, inklusive kemikalie- och avfallsförvaring på fastigheten, har inte vad kommunen känner till orsakat några utsläpp som kunnat påverka omgivningen. Objektet har inte genomgått någon MIFO-inventering men har fått branschklass 3 enligt länsstyrelsen, det innebär måttlig risk.

På skjutbanan öster om planområdet kan man förvänta sig förorening av framför allt bly i marken. Med tanke på avståndet och att spridningsrisken kan antas vara ganska liten, merparten metaller fastläggs i marken på plats, så är inte heller skjutbanan något som har inverkan på planområdet.

6.7.7.2 Förslag och konsekvenser

Kommunens bedömning är att marken inom planområdet inte har förorenats av varken Ages verksamhet eller av skjutbanan och att marken därför inte behöver utredas ur miljösynpunkt på grund av dessa objekt.

6.7.8 Radon

6.7.8.1 Nuläge och förutsättningar

Gränsvärde för radonhalt i nya byggnader och riktvärde för radonhalt i befintliga bostäder och lokaler som används för allmänna ändamål är 200 Bq/m³. För arbetsplatser är gränsvärdet för radonhalt 0,36·10⁶ Bqh/m³ och år, vilket motsvarar ungefär 200 Bq/m³ vid en årsarbetstid på 1800 timmar.

Planområdet är inom normalriskområde för markradon enligt SGU:s markradonskarta samt mindre delar inom inte bedömt område.

6.7.8.2 Förslag och konsekvenser

I samband med den geotekniska utredningen har även radonmätningar utförts. Resultatet från samtliga radonmätningarna i området gav halter mellan ca 0 - 52,2 kBq/m³. Detta innebär att undersökningsområdet klassas som lågradonmark, med undantag för undersökningspunkt RN18 där marken klassas som högradonmark. Enligt Boverket ska byggnader inom lågradonmark uppföras som radonskyddat utförande och byggnader inom högradonmark som radonsäkrat utförande. Byggnader föreslås uppföras som radonsäkrat utförande.

6.7.9 Tillgänglighet för räddningstjänsten

6.7.9.1 Nuläge och förutsättningar

Närmsta vattenbrandpost, VBP B225 är belägen öster om väg 846. Cirka 30 meter söder om infartsvägen till planområdet. Brandposten är B-klassad, vilket innebär att den inte ger det flöde som erfordras. Anläggandet av en kriminalvårdsanstalt bedöms medföra att en utökning av kapaciteten blir aktuell.

Det finns även en vattenbrandpost, VBP B223, även den på den östra sidan av väg 846, cirka 40 meter söder om planområdet. Brandposten är också B-klassad.

Beräknad inställetid för räddningstjänsten till platsen är drygt 10 minuter.

6.7.9.2 Förslag och konsekvenser

En ny gata som angör kriminalvårdsanläggningen ska byggas. Enligt uppgift från Kriminalvården och räddningstjänstavdelningen behövs bara en tillgångsväg.

Det finns goda förutsättningar inom användningsområdet för att säkerställa tillgängligheten till kriminalvårdsanstalten för räddningsfordon. Tillgångsväg och möjligheter för uppställning av fordon med mera behöver studeras närmare i projekteringsskedet och i samband med bygglov.

Området bedöms behöva ha tillgång till släckvatten och omfattning i enlighet med P114, svensk vatten-norm samt plan för förebyggande och räddningsinsats 2022–2025. Bedömning görs att kriminalvårdsanstalten kommer att utgöra normal brandbelastning 800MJ/m² vilket kräver 20l/s (1200l/min).

Enligt uppgift från Räddningstjänstavdelningen kommer vattenbrandposter att krävas. Maximalt ska det vara 150 meter mellan brandposter, vilket ger cirka 75 meter till närmsta vattenbrandpost från fastighet. Troligt minsta flöde på vattenbrandpost är 20 l/s men beroende på brandbelastning kan även högre flöden vara relevanta.

Kriminalvårdsanstalten planeras att förses med vattensprinkler i slutet system.

Erforderligt flöde för brandvattenförsörjning ska beaktas i VA-utredning.

6.7.10 Tillgänglighet

6.7.10.1 Nuläge och förutsättningar

I Program för ökad tillgänglighet i Värnamo kommun, antagen av Kommunfullmäktige 2012-11-29, § 222, anges som målsättning:

Värnamo kommun ska så långt det är möjligt göra den fysiska miljön tillgänglig oavsett vilka och hur stora funktionsnedsättningar människor har. Kommunen ska också se till att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga får tillgång till information och möjlighet till kommunikation.

Området samt dess byggnader ska i största möjliga mån anpassas för att underlätta för människor med funktionsnedsättning enligt riktlinjer i gällande lagstiftning samt Boverkets byggregler. Marken inom kvarteretsmark för kriminalvård är delvis kuperad.

Det finns några enstaka traktorvägar inom planområdet, i övrigt är planområdet relativt svårtillgängligt idag.

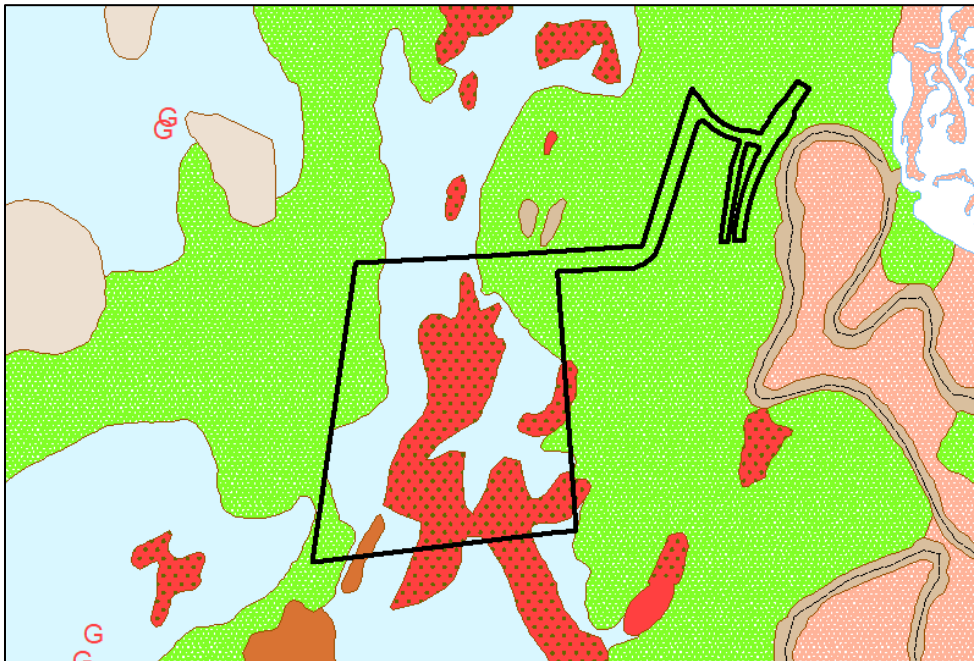
6.7.10.2 Förslag och konsekvenser

Det bedöms finnas möjlighet att klara god tillgänglighet inom området.

Tillgänglighetsfrågorna bevakas i samband med bygglovsprövning.

6.8 Geotekniska förhållanden

6.8.1.1 Nuläge och förutsättningar

Enligt jordartskarta från SGU, skala 1:25 000–1:100 000 omfattas planområdet av Grönt med prickar = isälvsediment, sand, Blått = Morän, Röd =Berg, gröna prickar i den röda färgen=Oklassad jordart

Enligt jordartskartan från SGU omfattas planområdet främst av isälvsediment, sand, morän och berg. Uppskattat jorddjup varierar mellan 0 - > 50 m under markytan inom undersökningsområdet. Det förväntas vara djupare (ca 20 - > 50 m) i den norra delen av området och grundare (ca 0 – 5 m) i mitten och i den södra delen av området. Berggrunden

inom undersökningsområdet förväntas bestå av främst granit, och basisk eller mafisk bergart i den sydvästra delen enligt SGU:s berggrundskarta.

En geoteknisk undersökning har tagits fram i samband med planarbetet med syfte att redogöra för geotekniska förutsättningar utifrån planerad markanvändning. Inom ramen för uppdraget har också ingått att undersöka markradon.

Jordartsbenämning har utförts i samband med skruvprovning, som har genomförts ner till 0,4 - 5 m under markytan. Under utförda skruvprovtagningar har jordlagerföljden utvärderats med hjälp av utförda sonderingar. Ytlagren består generellt av organisk jord i form av torv med varierande mäktighet mellan ca 0,1 – 0,3 m. Under ytlagren följer i huvudsak friktionsjord i form av siltig sand med inslag av grus har mycket lös- till fast lagringstäthet till sonderingsstopp. Sten, block och berg förekommer rikligt inom området.

Bergöverytan har bekräftats i samband med inventering av berg i dagen samt med hjälp av utförda jord-bergsonderingar. Konstaterade bergfria djup enligt utförda undersökningar ligger mellan 0 - 15,8 m under markytan. Detta avser sonderingsstopp för utförda undersökningsmetoder som antas vara stopp mot block eller berg. Bergfria djup och nivåer kan variera mellan provtagningspunkter.

6.8.1.2 Förslag och konsekvenser

Vid detaljplanens genomförande kommer området att utsättas för laster. Enligt utredningen bedöms risk för bergras eller blocknedfall ej föreligga. Befintliga slänter bedöms vara stabila med hänsyn till marklutningar och jordlagerföljd. I utredningen anges att detaljplanen bedöms genomförbar med hänsyn till de rådande geotekniska förutsättningarna. Det bedöms inte råda stabilitetsproblem i området. Utifrån den geotekniska utredningen bedömer kommunen att planen är genomförbar.

Kompletterande undersökningar föreslås vid projekteringsskedet för val av grundläggningsmetod och dimensionering.

6.9 Hydrologiska förhållanden

6.9.1.1 Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns diken. Dikena ligger i främst inom sumpskogsområdet. Det är cirka 400 meter mellan planområdet och närmaste strandlinje för Lagan. För vattenförekomsten gäller strandskydd 100 meter från strandlinjen, både utöver vattnet och in över land. Planområdet omfattas därmed inte av strandskydd.

Området ligger inom huvudavrinningsområde för Lagan, med ekologisk status bedömd som måttlig.

Planområdets östra gräns tangerar Värnamo – Ekeryd grundvattenmagasin, typ av grundvatten är sand och grusförekomst⁴. Med status god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status. Vid den geotekniska undersökningen har grundvattenmätningar genomförts. Utifrån grundvattenmätningar och observationer bedöms grundvattenytan generellt förekomma i närhet till befintlig markyta.

⁴ Viss.se

6.9.1.2 Förslag och konsekvenser

Vid förändrad markanvändning kan föroreningsbelastning till huvudavrinningsområdet öka. Om dagvattensystem utformas i enlighet med förslagen i dagvattenutredningen bedöms kvalitén på dagvattnet vara god och ej äventyra ytvattenrecipientens förmåga att uppnå miljö kvalitetsnormen för vatten. För erforderlig rening av dagvatten i området rekommenderas att oljeavskiljare installeras vid parkeringsytor. Viss rening sker också naturligt i diken längre nedströms innan recipienten.

De ytor inom planområdet som ger upphov till hög föroreningsgrad består av hårdgjorda ytor med begränsad infiltrationskapacitet. Infiltration kommer ske nedströms (naturmark), men då har dagvattnet genomgått rening och riskerar därmed ej förorena grundvattnet. Planområdet bedöms inte påverka grundvattnet negativt.

6.10 Kulturmiljö

6.10.1 Fornlämningar

6.10.1.1 Nuläge och förutsättningar

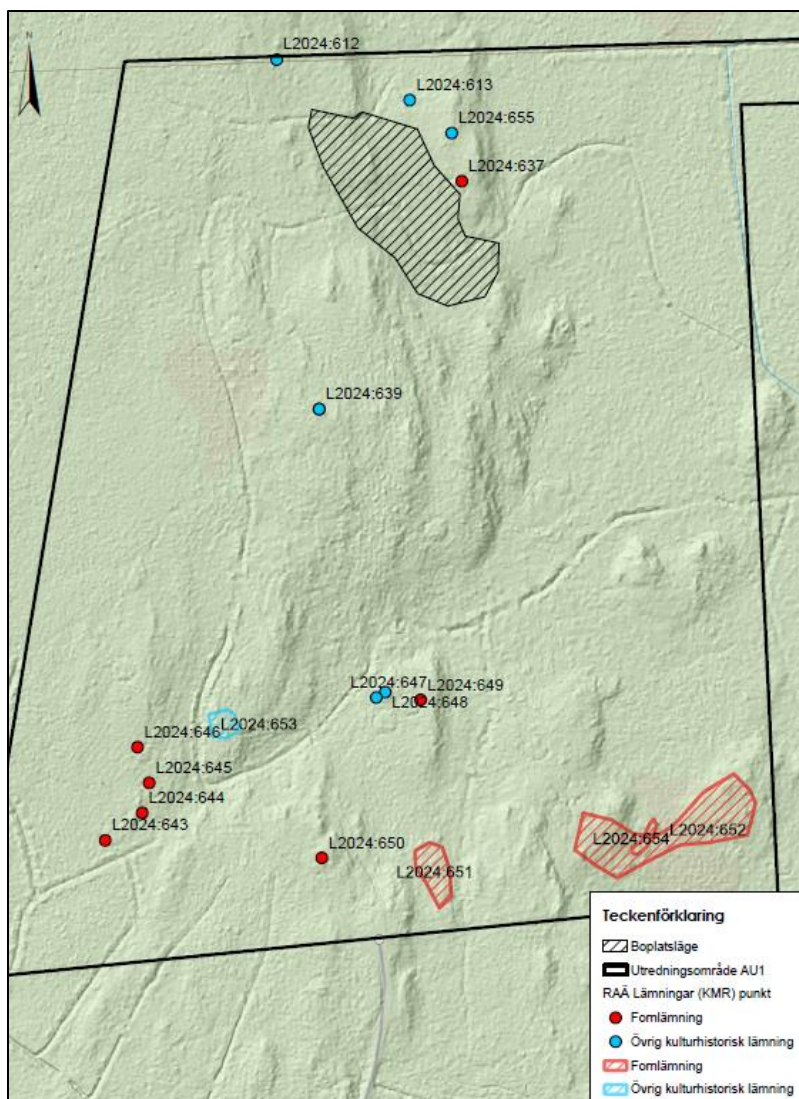
I den arkeologiska utredningen har flera fornlämningar påträffats och registrerats. Utredningsområdet visade sig vara rikt på lämningar som speglar verksamhet från perioden medeltid till cirka 1850. I äldre kartor redovisades utredningsområdet som utmark och skog, men vid Laga skiftet delvis också som ängsmark. Det fanns vid 1800-talets mitt även en backstuga i området. Området där backstugan låg var kraftigt omrört, men ett spismursröse efter stugan Rosenborg återfanns.

Lämningar som påträffats är framför allt i form av kolningsanläggningar och fossil åkermark. De mest framträdande lämningarna var tio kolbottnar. Kolningen har troligen skett för det näraliggande Hörle järnbruk, möjligen också till Carlsfors bruk under perioden cirka 1650–1850.

Kolningsanläggningarna har bedömts som fornlämning (L2024:637, :643, :644, :645, :649, :650, :654). Två områden med fossil åkermark upptäcktes inom utredningsområdets sydöstra del som också registrerats som fornlämning (L2024:651 och L2024:652). Övriga fynd har bedömts som övrig kulturhistorisk lämning.

Inom utredningsområdets norra del fanns ett område med slät, svagt östsluttande övervägande sandmark, benämns som boplatssläge i bilden nedan. I området fanns en naturlig källa och området användes som ängsmark vid tiden för Laga skiftet. Området bedömdes i utredningen som möjligt boplatssläge, främst för bebyggelse från medeltid, historisk tid. Vid fortsatt utredning av området påträffades dock ingen boplat.

På den ekonomiska kartan Hörle 5d9i från 1955 finns en mindre yta med åkermark. Den finns i den norra delen av undersökningsområdet. I anslutning till åkermarken fanns även en mindre väg markerad på kartan. Ytan har upphört att brukas och vara odlingsmark.

Registrerade lämningar efter arkeologisk utredning steg 1.

Strax utanför planområdet, öster om väg 846, i höjd med plankorsningen finns en sedan tidigare registrerad fornlämning, L1972:6616 och utgörs av ett vägmärke.

6.10.1.2 Förslag och konsekvenser

De fornlämningar som registrerats inom planområdet ligger inom kvartersmark för kriminalvårdsanstalt. Kommunen har lämnat in ansökan om ingrepp i fornlämning för att ta bort samtliga lämningar. Ansökan handläggs av Länsstyrelsen.

Kommunen har också begärt samråd med Länsstyrelsen angående eventuell flytt av vägmärke (L1972:6616). I yttrande har Länsstyrelsen meddelat att det inte krävs arkeologisk undersökning då ingrepp anses litet och berör ett område där sannolikheten att påträffa okända fornlämningar bedöms liten. Om man vid projektering av åtgärderna på vägen kommer fram till att vägmärket behöver flyttas ska en ansökan om ingrepp i fornlämning lämnas in.

Fornminnen skyddas av Kulturmiljölagen (1988:950), vars syfte är att försäkra tillgången till en mångfald av kulturmiljöer nu och i framtiden. Om fornfynd påträffas ska kontakt omedelbart tas med Länsstyrelsen i Jönköpings län.

6.11 Fysisk miljö

6.11.1 Bebyggelse

6.11.1.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet är beläget söder om Hörle. Hörle är en kranstätt till Värnamo som inrymmer cirka 150 invånare. Tätorten är en gammal bruksort som växte fram på 1600-talet med koppling till järnbruket. Hörle är belägen i en fin miljö intill ån Lagan, orten ligger utmed före detta "Riksettan".

Inom planområdet finns ingen bebyggelse. Öster om Hörlevägen finns en hästgård. Norr om planområdet finns en industriverksamhet samt några enstaka villor. Även ett par gårdar med tillhörande byggnader finns i planområdets närhet.

6.11.1.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanen möjliggör för bebyggelse med användningen kriminalvård. Byggnader inom området kommer bland annat att bestå av bostadshus, personal- och administrationsbyggnader, verksamhetslokaler för sysselsättning, storkök etc.

6.11.2 Arbetsplatser

6.11.2.1 Nuläge och förutsättningar

Norr om planområdet finns livskraftiga företag som genererar flertalet arbetstillfällen. Cirka fyra kilometer söder om planområdet, i Värnamo stad, finns flertalet olika arbetsplatser.

6.11.2.2 Förslag och konsekvenser

Inom planområdet möjliggörs för nya arbetstillfällen. Initialt planeras en kriminalvårdsanstalt med 250 anstaltsplatser vilket medför cirka 250 nya arbetstillfällen. Förutom fast personal kommer det även att behövas timvikarier och sommarvikarier. Detaljplanen möjliggör för en fördubbling av anstaltsplatser, vilket på sikt kan innebära ännu fler arbetstillfällen. Det vanligaste yrket är kriminalvårdare, men det kommer även att behövas exempelvis sjuksköterskor, lärare, produktionsledare, kockar, beteendevetare och flera andra kompetenser.

Kriminalvårdsanläggningen bidrar även till att indirekt skapa jobbtillfällen i anslutning till anläggningen, exempelvis inom hälso- och sjukvård, dagligvaruhandel, kommunikation och andra kommunala och privata servicefunktioner.

Byggprocessen genererar ett stort antal arbetstillfällen. Även kommande drift- och underhåll av anläggningen innebär ett behov av kringsservice.

Konsekvensen av planens genomförande innebär att flertalet arbetstillfällen tillförs till området och att behovet av offentlig och kommersiell service i planområdets närhet och kommunen som helhet ökar.

6.11.3 Byggnadskultur och gestaltning

6.11.3.1 Nuläge och förutsättningar

Kommunfullmäktige har 2013-06-19 antagit *Miljöprogram för byggnader* som är ett av flera verktyg för att uppnå ett hållbart byggande. Programmet hänvisar till tuffare krav i förhållande till Boverket byggregler som branschen själva anser är rimliga.

Inom planområdet finns ingen bebyggelse. Närmaste bebyggelse utgörs av en hästgård som finns belägen öster om länsväg 846. Cirka 400 meter norr om planområdet finns en

tillverkningsindustri samt några villor. Det finns även gårdar med tillhörande bostadshus och ekonomibyggnader i planområdets närhet.

6.11.3.2 Förslag och konsekvenser

Inom planområdet som idag är obebyggt skapas förutsättningar för byggnation av en kriminalvårdsanstalt med tillhörande komplementbyggnader. Planens genomförande kommer därmed att medföra nya inslag av stora byggnader i området.

Enligt Kriminalvården kommer 7–9 olika huskroppar i upp till 4 våningar, beroende på verksamhetsuppdrag och säkerhetsklass behövas initialt för 250 intagna. Planen möjliggör för en fördubbling av antalet platser. Exakt utformning av bebyggelsen bestäms i bygglovskedet. Generellt är de olika funktionerna uppdelade i olika byggnadskroppar för att kunna säkerställa anläggningens säkerhet. Uppdelningen leder i sin tur till att anläggningen blir mycket ytkrävande, men exploateringsgraden är förhållandevis låg, 35,0 %.

Det är nödvändigt för kriminalvården att ha en hög nivå av säkerhet för att uppfylla kravet på att skydda samhället, ha god omvårdnad för att kunna påverka klienterna till ett liv utan kriminalitet. Säkerhet kring en anstalt kan innefatta exempelvis murar, stängsel, larm och kameror.

6.11.4 Friytor

Planområdet omfattar stora ytor, där det bedöms finns goda möjligheter att skapa miljöer för utevistelse, både för intagna och anställda.

6.11.5 Sol- och skuggförhållande

6.11.5.1 Nuläge och förutsättningar

Dagsljus och solinfall är viktiga för människors hälsa och välbefinnande, både i den enskilda bostaden och i närmiljön. Byggnaderna ska därför utformas så att tillfredsställande ljusförhållanden är möjliga att uppnå.

6.11.5.2 Förslag och konsekvenser

Planområdet är sedan tidigare obebyggt. Därmed ges goda möjligheter för att placera byggnaderna så att tillfredsställande ljusförhållanden uppstår.

6.12 Sociala aspekter

6.12.1 Barn (barnkonventionen)

6.12.1.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet är sedan tidigare obebyggt.

6.12.1.2 Förslag och konsekvenser

Kriminalvården ansvarar och verkar för att iordningställa barnvänliga besöksrum på slutna anstalter. Det är önskvärt att en lekplats byggs inom kvartersmarken för kriminalvård som kan användas av besökande barn.

6.12.2 Tillgänglighet

6.12.2.1 Nuläge och förutsättningar

Norr om planområdet finns Hörle. Hörle är en kranstötort till Värnamo med cirka 150 invånare. Idag är planområdet svårtillgängligt och nås endast av ett par enstaka grusvägar.

6.12.2.2 Förslag och konsekvenser

Placeringen av en ny kriminalvårdsanstalt innebär att en stor arbetsplats tillkommer till området med cirka 250 arbetstillfällen. Anstalten bidrar till fler personer kommer att röra sig från området till bland annat Hörle och Värnamo stad.

Det planeras för en bättre tillgänglighet till området med gång- och cykelväg. En gång-och cykelväg skulle också skapa bättre förutsättningar för besökare till anstalten. Det är önskvärt att även hållplatsläge för kollektivtrafik ses över för att skapa bra möjligheter för anställda och besökare att ta sig till och från anstalten på ett säkert sätt. Läs mer om nytt föreslaget hållplatsläge under avsnitt 6.15.2.2.

6.12.3 Trygghet

Planområdet kommer ha användningen kriminalvård. Med anledning av det är det viktigt att åtgärder görs för att området ska upplevas och vara så tryggt som möjligt. Den slutliga utformningen av planområdet kommer att hanteras av Kriminalvården. För att uppfylla säkerheten brukar det finnas murar, stängsel, larm och kameror. Stängsel motverkar att obehöriga människor kommer in på området och att intagna rymmer. Stängsel kan även medföra en ökad trygghet för de människor som vistas utanför området.

6.12.4 Belysning

Gatubelysning finns inte idag.

6.12.4.1 Förslag och konsekvenser

Det finns behov av belysning innanför stängslet runt om kriminalvårdsområdet.

Belysningsstolparna ska placeras så att ljuset sprids inåt, nedåt marken inom kriminalvårdsområdet. Det är viktigt med belysning utmed infartsvägen in till kriminalvårdsområdet för öka tryggheten. Belysningen utanför kriminalvårdsområdet kommer bestå av vanlig gatubelysning.

I sammanhanget är det även viktigt att placeringen av armaturer sker på ett sådant sätt att omgivningen inte störs av oönskat ljus.

6.13 Teknik

6.13.1 Vatten och avlopp

6.13.1.1 Nuläge och förutsättningar

Kommunens plan för vatten och avlopp i Värnamo kommun fastställdes 29 november 2018. Värnamo kommun ska ha en VA-försörjning som har som utgångspunkt att påverkan på miljön ska vara minsta möjliga och i att invånarnas hälsa ska vara tryggad. VA-försörjning ska ombesörja de behov som kommunens befolkningsutveckling genererar och de behov av anpassning som klimatförändringarna kommer innebära.

VA-försörjning omfattar dricksvatten- och avloppsförsörjning där dagvatten (ytavrinnande vatten vid nederbörd) räknas in som en typ av avloppsvatten.

Området omfattas idag inte av kommunalt verksamhetsområde. Ett kommunalt verksamhetsområde ska bildas för området och anslutning kommer att kunna ske till det kommunala VA-nätet. Befintliga VA-ledningar finns öster om väg 846.

Vattenförekomster ska klara uppsatta miljökvalitetsnormer. Allt vatten som leds till förekomster påverkar vattenkvalitén. Dagvattnet i planområdet leds vidare i huvudavrinningsområdet för ån Lagan. Statusklassningen för Lagan är måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Större delen av planområdet tillhör

grundvattenmagasin Värnamo – Ekeryd, med statusklassning god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status.

6.13.1.2 Förslag och konsekvenser

Då recipientens statusklassning inte får försämrats måste det gå att rena vattnet innan det når recipienten. Enligt den dagvattenutredning som tagits fram uppstår ett reningsbehov enligt tabell nedan. Parkeringsplatser och andra hårdgjorda ytor med kan ge upphov till hög föroreningsgrad inom planområdet. Installation av oljeavskiljare i anslutning till parkeringsplatser bedöms ge erforderlig rening. Även viss rening i naturliga system (diken) förväntas ske innan vattnet når ytvattenrecipienten varför kvalitén på dagvattnet bedöms vara god och ej äventyra ytvattenrecipientens förmåga att uppnå MKN.

Infiltration till grundvattenrecipient bedöms ske nedströms planområdet då dagvattnet genomgått rening och riskerar därmed ej att förorena grundvatten eller försämma förutsättningarna för grundvattenrecipienten att uppnå MKN.

Tabell från dagvattenutredning där reningsbehovet är låg.

Reningsgrad	Dagvattenanläggning för rening	Utformning	Reningsmetod
Hög	Vättnark	Vegetationsbeklätt vattenområde.	Växtupptag, infiltration, sedimentation
	Dagvattendamm med permanent vattenspegel	Stor permanent vattenvolym och reglervolym med lång uppehållstid (12-24 h) för god rening. Dammen kan utformas tät eller lät vattnet infiltrera för ökad reningseffekt.	Växtupptag, sedimentation, (infiltration)
	Skelettjord	Makadamlager vid t.ex. trädplantering som skapar hålrum för rötter och magasinering av vatten. Reningsgraden kan ökas med underliggande sedimentationsvolym samt om infiltration sker.	Växtupptag, sedimentation, (infiltration)
	Biofilter/regnbödd	Nedsänkt plantering med fördröjningszon ovan växtbödd och en växtjord i vilken dagvattnet infiltreras.	Växtupptag, infiltration, sedimentation
	Infiltrationsstråk	Nedsänkt vegetationsbeklätt (vanligen gräs) stråk med låg längslutning där infiltration sker till underliggande dräneringslager.	Växtupptag, infiltration, sedimentation
Medel	Makadamfyllt dränerande dike	Dike med underliggande makadamlager och ev. dräneringsledning. Placering av dräneringsledning ovan botten skapar en sedimentationsvolym och ökad reningseffekt.	Sedimentation
	Svackdike	Vegetationsbeklätt (vanligen gräs) dike med flacka slanter och låg längslutning.	Växtupptag, infiltration, sedimentation
	Översilningsyta	Vegetationsbeklädd yta som tar emot ett utspritt dagvattenflöde.	Växtupptag, infiltration, sedimentation
	Torr damm	Nedsänkt grönyta som tillåts översvämmas och en tillfällig vattenspegel vid höga dagvattenflöden skapas.	Växtupptag, infiltration, sedimentation
	Sandfilter	Filtrering av dagvattnet genom sandlaget.	Infiltration
Låg	Oljeavskiljare	Anläggs i anslutning till större parkeringar och verksamheter där oljeläckage kan förekomma. Renar olja främst vid större utsläpp genom separation. Viss rening av partikelbundna metallföroreningar sker genom sedimentation.	Separering av olja från vatten, sedimentation
Ej klassad	Filtermagasin	Betongkammare under mark som utformas så att vattenflödet bromsas upp, vilket underlättar sedimentering. Filterinsatser kan placeras för ytterligare rening.	Sedimentation, filtrering

Det kommunala verksamhetsområdet kommer att utökas så att kriminalvårdsanstalten kan anslutas till det. Planområdet ska anslutas till kommunalt ledningsnät för vatten och avlopp. Kommunal VA- överföringsledning finns utmed väg 846 med möjlighet att koppla på. Detaljplanen möjliggör för ny ledningsdragnings i allmän platsmark. VA-utredning tas fram parallellt med planarbetet.

Kommunen bedömer att det finns möjlighet att utforma dagvattensystem som vid behov kan omhänderta förorenat släckvatten. Det kan ske genom att tex installera avstängningsventil i fördröjningsmagasin.

6.13.2 Värme

6.13.2.1 Nuläge och förutsättningar

Idag finns inte fjärrvärme inom området.

6.13.2.2 Förslag och konsekvenser

Byggnaders tekniska egenskaper hanteras i bygglovsskedet. Möjligheten till fjärrvärme utreds parallellt med planarbetet. Plats för eventuell utbyggnad av fjärrvärmenätet finns utmed den planerade gång- och cykelvägen. Uppvärmningen av anläggningen kommer inte att vara bestämd förrän inför bygglovsskedet.

6.13.3 El och tele

6.13.3.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet finns inom Värnamo Energi AB:s koncessionsområde. Värnamo Energi har elledningar och optofiber i planområdets norra del, i anslutning till enskild vägen.

6.13.3.2 Förslag och konsekvenser

Behov av eventuell transformatorstation säkerställs i planen.

6.13.4 Avfall

6.13.4.1 Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns idag ingen uppsamling av avfall.

6.13.4.2 Förslag och konsekvenser

Avfallshantering och möjlighet till källsortering/återvinning ska ordnas inom kvartersmark. Avfall ska tas om hand på fastigheten av den enskilda fastighetsägaren, enligt de regler som gäller för kommunens avfallshantering. Miljöhus kan anläggas inom kvartersmark och kan med fördel utformas med vegetativa tak, dels för att underlätta dagvattenhanteringen, dels på grund av estetiska skäl. Det är viktigt att backande rörelser undviks vid sophantering. Det bedöms finnas utrymme för att anordna avfallshantering inom kvartersmark för kriminalvård.

6.14 Service

6.14.1 Offentlig service

6.14.1.1 Nuläge och förutsättningar

Idag finns ingen offentlig service inom planområdet.

6.14.1.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanen medför att flertalet nya arbetstillfällen tillkommer till området och därmed att underlaget för offentlig service i planområdets närhet samt kommunen som helhet ökar.

6.14.2 Kommersiell service

6.14.2.1 Nuläge och förutsättningar

Idag finns ingen kommersiell service inom planområdet.

6.14.2.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanen medför att flertalet nya arbetstillfällen tillkommer till området och därmed att underlaget för kommersiell service i planområdets närhet, i Värnamo stad ökar.

6.15 Trafik

Intill planområdet finns gamla riksettan, väg 846. Högsta tillåtna hastighet är 80 km/h. Trafikverket har pekat ut de vägar som är viktigast för tillgänglighet ur ett nationellt och regionalt perspektiv, funktionellt prioriterat vägnät. Väg 846 ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet. Intill planområdet finns även järnvägslinjen som trafikerar Nässjö/Jönköping-Värnamo-Halmstad. Sträckan trafikerar av persontåg (Krösatågen) och av godståg.

Planområdet nås från väg 846 via enskild väg som korsar järnvägen. Det finns en delvis utbyggd tillfartsväg som går parallellt med järnvägen. En trafikutredning har tagits fram av WSP för att studera vilka konsekvenser för trafiken som kan förväntas och risken för att det uppstår köer på väg 846 i samband med att järnvägsbommarna är nedfällda vid passage av tåg. Utredningen har kommit fram till att det med nuvarande tågtidtabell inte bedöms vara några problem med köbildning på morgonen, när kriminalvårdsanstaltens första etapp är utbyggd. Ifall kriminalvårdsanstalten kommer att byggas ut till en dubbelt så stor anläggning, kommer det medföra att cirka ytterligare 120 fordonsrörelser tillkommer under dimensionerande timma. Detta skulle innebära cirka $320/60 \sim 5$ fordon/minut. Dessa fordon bedöms i utredningen rymmas teoretiskt, det beror bland annat på typ av bilar och hur nära varandra de stannar mellan bommen/järnvägssignalen och korsningen med väg 846. För att ytterligare förbättra trafiksäkerheten i korsningen föreslås principförslag till tänkta åtgärder.

Väg 846 samt infarten till planområdet.

Plankorsning över järnvägen.

Det finns idag en mindre grusväg som löper parallellt med järnvägen. En ny väg kommer att byggas med längre avstånd från järnvägen.

Påfarter till E4:an finns 10 kilometer norr om aktuell plats för kriminalvårdsanstalt i det närbelägna Klevshult och 8 kilometer söder om platsen i Värnamo stad.

200 anstaltsplatser beräknas enligt Kriminalvården generera cirka 15 transporter per dag. Transporterna sker framförallt med personbilar. Dagligvaror färdas i mindre lastbil. Utöver det tillkommer personalens resor till och från arbetet. De åker oftast bil, cyklar eller åker kollektivt. Ett fåtal varutransporter sker med lastbil.

6.15.1 Gång- och cykeltrafik

Det finns inga ordnade gång- och cykelvägar i planområdets närhet.

Anstaltens lokalisering medför att kommunen vill utveckla möjligheterna att cykla från Värnamo stad vidare norröver mot Hörle. Delar av sträckan från Värnamo centrum har bra cykelväg men behöver kompletteras fram till Hörle. I samband med detaljplanearbetet planeras för en utbyggnad av gång- och cykelväg från Värnamo stad till Hörle. I anslutning till plankorsningen planläggs delar av gång- och cykelvägen som allmän platsmark. En utbyggnad med gång- och cykelväg mellan Värnamo och Hörle skapar bättre möjligheter för att cykla mellan arbetsplats och bostad.

6.15.1 Kollektivtrafik

6.15.1.1 Nuläge och förutsättningar

Den utpekade platsen ligger utmed före detta riksettan, väg 846.

Förbi planområdet passerar tåget som trafikerar sträckan Jönköping/Nässjö-Värnamo-Halmstad. I dagsläget stannar inte tåget i Hörle då stationen är indragen sedan flera år tillbaka.

Strax norr och söder om planområdet finns busshållplatser utmed väg 846. Dessa trafikeras i dagsläget av regionbuss 133.

I Klevshult finns järnvägsstation som trafikeras av regiontåg mellan Jönköping och Växjö. I Värnamo finns järnvägsstation med samma förbindelser samt vidare till Halmstad via HNJ-banan och Göteborg-Kalmar/Karlskrona via kust- till kustbanan.

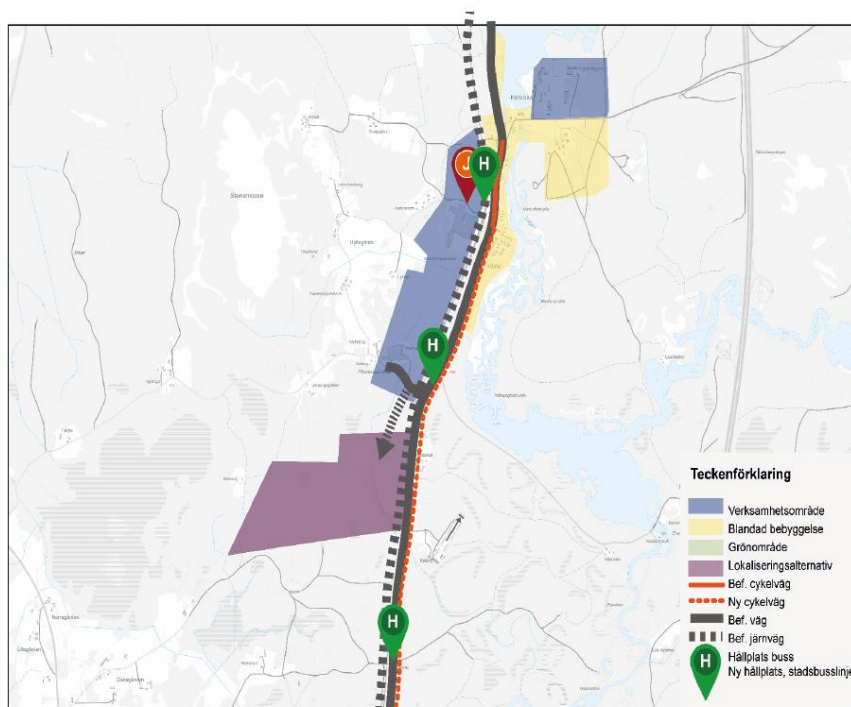
I den Regionala transportplanen för Jönköpings län 2022–2033 finns Järnvägsinvesteringar för år 2028–2033 med. En planerad åtgärd är elektrifiering och höjd hastighet på sträckan Värnamo -Vaggeryd-Nässjö/Jönköping. Syftet med projektet är att förbättra restiden och att skapa förutsättningar för attraktiva och hållbara person- och godstransporter. Arbetet förväntas vara klart 2030.

6.15.1.2 Förslag och konsekvenser

Ett tågstopp i Hörle vore önskvärt. Det hade skapat bättre regionala pendlingsmöjligheter för arbetspendling till kriminalvårdsanstalten och andra verksamheter i området. Ett tågstopp skulle även vara positivt för boende i Hörle. Kommunen arbetar för att pröva om stationen kan återfå möjlighet till persontrafik på järnvägen. Kommunen har påbörjat diskussion med Trafikverket, Länstrafiken och Region Jönköpings län.

Kommunen ska också verka för att flytta den befintliga busshållplatsen strax norr om planområdet längre söderut. Förslag på placering och utformning av nya hållplatser finns

under avsnitt 6.15.2.2. En hållplats i nära anslutning till kriminalvårdsanstalten och andra verksamheter hade också skapat bättre förutsättningar för arbetspendling.

Kartillustrationen är hämtad från Etableringserbjudande för anstalt och visar på nuläge och ett framtida scenario med en etablering av en kriminalvårdsanstalt.

6.15.2 Motortrafik

6.15.2.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet nås från väg 846, via enskild väg som korsar järnvägen. Det finns en delvis utbyggd tillfartsväg som går parallellt med järnvägen, skogsvägen har troligtvis använts i syfte att komma fram med skogsmaskiner och så vidare.

Det är också möjligt att nå planområdet via två enskilda vägar, väg 151 via Rydet och väg 842 via befintlig plankorsning norr om Hörle.

Sträckningen från väg 151 vid Rydet innebär passage genom bland annat Trädan och Hylteryd och en vägsträcka av ca 3,4 km. Vägen utgörs av en smal grusväg.

Bild från trafikutredning. Trafik till planområdet från väg 151 via befintlig enskild väg.

Sträckningen via den befintliga planskilda korsningen norr om Hörle innebär att man nyttjar befintlig enskild väg fram till korsningen till Hörle Wire AB, för att sedan åka vidare längs den befintliga enskilda vägen på en sträcka av ca 2 km som bland annat passerar Hyltegårde. Sträckningen ger en sammanlagd väglängd av ca 2,7 km varav ca 2 km är grusväg och ca 0,7 km är asfalterad väg.

Bild från trafikutredning. Trafik till planområdet från väg 842 via befintlig planskild korsning norr om Hörle Wire AB och vidare längs den enskilda vägen förbi Hyltegårde.

En ny angöring från enskild väg till anstalten behövs. Ny gata förläggs på större avstånd från järnvägen. En GC-väg/väg ska placeras minst 10 meter mellan spårmittpunkt och väg/GC-väg.

Planområdet nås via befintlig plankorsning över järnvägen norr om planområdet. En trafikutredning har tagits fram av WSP för att utreda ifall det finns möjlighet att använda sig av befintlig lösning.

Årsmedeldygnstrafiken (Ådt) för väg 846 förbi området är 1390 fordon/dygn, varav cirka 19 % utgörs av tung trafik (mätår 2018). Trafikverkets riktlinjer för framtagande av trafikprognoser i samband med trafikutredningar har använts. Mellan åren 2017 - 2040 uppräknas andel fordon till 1,29 % (1,1 % per år) respektive till 1,43 (1,6 % per år).

Detta innebär enligt utredningen att trafiken på väg 846 år 2023 beräknas uppgå till 1475 fordon/dygn (Ådt) respektive 2036 fordon/dygn år 2050 (cirka 20 år efter öppningsåret för anstalten).

Vid framtagande av trafikutredningen var tidsplanen för kriminalvårdsanstalten att anstalten skulle vara utbyggd år 2028, vilket innebär att trafiken på väg 846 skulle uppgå till cirka 1565 fordon/dygn (Ådt).

Trafiken till AGES Hörle AB uppgår i nuläget till cirka 150 personbilar och 25 lastbilar per dag, det vill säga cirka 350 fordon tur/retur dag.

Inom kriminalvårdsanstalten beräknas cirka 200 personer arbeta i en första etapp. I huvudsak kommer personalen att komma till anstalten under dagtid. Förväntad tillkommande trafik bedöms uppgå till cirka 400 fordon/dygn (Ådt). Störst andel av tillkommande trafik är personbilar, dock kommer även enstaka lastbilar till exempel i form av mattransporter att angöra anstalten.

6.15.2.2 Förslag och konsekvenser

Enligt trafikutredningen beräknas det att när kriminalvårdsanstalten är fullt utbyggd (etapp 1 och 2) beräknas den framtida trafiken på väg 846 uppgå till cirka 1965 fordon/dygn (Ådt) och på anslutande väg till cirka 750 fordon/dygn (Ådt). Den förväntade trafikökningen kan komma att minska något med hänsyn till att en del i personalen förväntas samåka, åka kollektivt eller cykla (framförallt under sommarperioden). Detta skulle i sin tur minska antalet bilar som trafikerar korsningen.

Med andel fordon uppräknade till 2028 inklusive andel fordon som kriminalvårdsanstalten genererar, innebär det cirka 1965 fordon/dygn (Ådt).

Kommunen bedömer att angöring via befintlig plankorsning är det mest lämpliga alternativet. Angöring till anstalten via enskild väg från väg 151 skulle innebära ombyggnation i form av standardhöjning samt delvis ny sträckning. Även angöring via planskild korsning norr om planområdet skulle innebära ombyggnation längst hela sträckningen. De beskrivna alternativen innebär stora anläggningskostnader och eftersom ombyggnation av de alternativa vägarna är tid-, utrymmes- och kostnadskrävande och mindre gena bedömer kommunen inte något av dem som realistiskt.

Trafikutredningen föreslår ombyggnation av befintlig plankorsning för angöring till anstalten. Kommunen bedömer att primär anslutning är befintlig plankorsning. För att förbättra

trafiksäkerheten i korsningen föreslås olika tänkbara åtgärder i trafikutredningen. Bland annat väntficka, vänstersvängfält, fattigmanslösning, högersvängsfält, väntficka för högeravsvängande och vänstersvängfält. Ett vänstersvängfält skulle ge en tryggare lösning för inkommande trafik utan att försämra trafiksäkerheten på väg 846.

Förslag på åtgärder vid plankorsning från trafikutredning.

6.15.3 Parkering

6.15.3.1 Nuläge och förutsättningar

Förutsättningar

Enligt 8 kap 9 § i Plan- och bygglagen ska lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon i skälig utsträckning anordnas på tomten eller i närheten av denna. Det är den enskilde fastighetsägarens skyldighet att inrätta parkeringsplatser till den verksamhet som finns på fastigheten. Enligt Plan- och bygglagen ska lämpligt parkeringsutrymme för cykel finnas då även dessa räknas som fordon. Kommunens parkeringsnorm (p-norm) har olika värdetal för att få fram behov av antal bilplatser per bruttoarea (BTA) som olika användningssätt kan behöva. Bostadsparkering får inte samordnas med övrigt parkeringsbehov.

I enlighet med Boverkets byggregler (BFS 2011:6) ska minst en tillgänglig och användbar gångväg finnas mellan tillgängliga entréer till byggnader, bostadskomplement,

parkeringsplatser, angöringsplatser för bilar, friytor och allmänna gångvägar i anslutning till tomten. Där det är möjligt ska tillgängliga och användbara gångvägar utformas utan nivåskillnader. Kan inte nivåskillnader undvikas ska de utjämnas med ramper. En angöringsplats för bilar ska finnas och parkeringsplatser för rörelsehindrade ska kunna ordnas inom 25 meters gångavstånd från en tillgänglig och användbar entré till publika lokaler, arbetslokaler och bostadshus.

6.15.3.2 Förslag och konsekvenser

Det bedöms finnas goda förutsättningar att iordningställa parkeringsplatser inom planområdet för Kriminalvårdens verksamhet. Enligt parkeringsutredningen krävs en särskild utredning för vårdlokaler. Bostäder behöver 13,5 parkeringsplatser/ 1000kvm BTA. Det bedöms finnas utrymme inom kvartersmark, kriminalvårdsanstalt för att anlägga erforderliga parkeringsplatser. Frågan hanteras i samband med bygglovsprövning.

Räddningstjänsten når planområdet via befintligt vägnät. Väg 846 och vidare över plankorsningen över järnvägen och in på planområdet.

6.16 Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer anger de föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse eller som miljön eller naturen kan belastas med, utan fara för påtagliga olägenheter. Idag finns det miljö kvalitetsnormer för:

- olika föroreningar i utomhusluften,
- olika parametrar i vattenförekomster,
- olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten,
- omgivningsbuller.

Buller hanteras under 6.7 Hälsa och säkerhet.

Värnamo kommun har under perioden 1986-87 fram till 2021 genomfört olika mätningar av luftkvalitén i Värnamo tätort och på andra enstaka platser i kommunen. För att tillgodose kraven på kontroll av utomhusluften har Värnamo kommun därefter deltagit i det samverkansområde som Jönköpings läns Luftvårdsförbund står bakom. En första utvärdering av resultaten har publicerats under 2015. Av denna framgår att nivån ”nedre utvärderingströskel” överskrids vid några tillfällen, vilket motiverar fortsatt kontroll av luftkvalitén. Något överskridande av miljö kvalitetsnorm förekommer inte.

Mätningar/beräkningar har utförts vid de mest belastade/ogynnsamma platserna i Värnamo tätort. Belastningen av luftföroreningar i kommunens övriga tätorter är väsentligt lägre varför aktuellt planområde inte bedöms vara påverkat av oacceptabla halter av luftföroreningar.

6.16.1 Luft

Värnamo kommun har under perioden 1986-87 fram till 2021 genomfört olika mätningar av luftkvalitén i Värnamo tätort och på andra enstaka platser i kommunen. För att tillgodose kraven på kontroll av utomhusluften har Värnamo kommun därefter deltagit i det samverkansområde som Jönköpings läns Luftvårdsförbund står bakom. En första utvärdering av resultaten har publicerats under 2015. Av denna framgår att nivån ”nedre

utvärderingströskel” överskrids vid några tillfällen, vilket motiverar fortsatt kontroll av luftkvalitén. Något överskridande av miljökvalitetsnorm förekommer inte.

Mätningar/beräkningar har utförts vid de mest belastade/ogynnsamma platserna i Värnamo tätort. Belastningen av luftföroreningar i kommunens övriga tätorter är väsentligt lägre varför aktuellt planområde inte bedöms vara påverkat av oacceptabla halter av luftföroreningar.

6.16.2 Vatten

En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas god status.

En norm anger en lägsta tillåten nivå. Den sammanlagda miljöpåverkan på vattenförekomsten får inte orsaka att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen.

Vatten hanteras under 6.13.1 Vatten och avlopp.

7. Genomförandefrågor

Nedan beskrivs de organisatoriska, fastighetsrättsliga, tekniska och ekonomiska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

7.1 Organisatoriska frågor

7.1.1 Avtal

Ett samverkansavtal avseende etablering av kriminalvårdsanläggning har upprättats mellan Värnamo kommun och Kriminalvården. Enligt avtalet ska planarbetet ska bedrivas skyndsamt och effektivt avseende tid och kostnad. Inriktningen är att beslut om antagande av detaljplan ska kunna fattas senast kvartal 3 år 2024. Eventuella överklagande av detaljplanen kan dock komma att påverka tidplanen för färdigställande. Inriktningen när samverkansavtalet tecknades var att en färdigställd kriminalvårdsanläggning förväntas kunna tas i bruk senast 2028. Sedan samverkansavtalets tecknande har tidplanen förskjutits något i samförstånd mellan parterna och ambitionen i nuläget är att anstalten ska tas i drift etappvis från 2029 och vara färdigställd under 2031.

Kommunen avser att teckna samverkans- och medfinansieringsavtal med Trafikverket. Avtalet ska reglera ansvar- och kostnadsfördelning för åtgärder i och i anslutning till statliga anläggningar inom planområdet.

7.1.2 Markanvisning

Parallellt med planarbetet arbetar Kriminalvården med att utse en byggherre. Kommunen avser att teckna ett markanvisningsavtal med anvisad byggherre när planen vunnit laga kraft. Marköverlåtelsen ska sedan ske till denne. Markanvisningsavtalet ska baseras på det ovan nämnda samverkansavtalet med Kriminalvården men ska vidare reglera villkor för marköverlåtelsen, ansvar- och kostnadsfördelning mellan kommunen och byggherren samt prissättning. Genomförandet kan dock komma att ske på annat sätt. Exempelvis genom att villkor för marköverlåtelse regleras i överenskommelse om fastighetsreglering.

7.1.3 Tidplan

Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande. Efter samråd och granskning tas därför detaljplanen upp i Kommunfullmäktige för antagandeprövning. Kommunen verkar för att planen blir antagen kvartal 2 2025.

Samråd av detaljplanen	kvartal 4 2023
Granskning av detaljplanen	kvartal 1 2025
Antagande av detaljplanen	kvartal 2 2025

Detaljplanen får lagakraft tre veckor efter protokollet om antagandet har anslagits på kommunens digitala anslagstavla. Om detaljplanen överklagas får detaljplanen inte lagakraft förrän överprövande instans (mark- och miljödomstolen eller mark- och miljööverstolen) har prövat överklagandet. Överprövar länsstyrelsen detaljplanen vinner detaljplanen inte heller lagakraft förrän länsstyrelsens beslut har fattats.

7.2 Tekniska frågor

7.2.1 Tekniska åtgärder

Planens genomförande kommer innebära att nya gator och ledningar för vatten, fjärrvärme med mera byggs ut till området.

7.2.2 Utbyggnad av allmän plats

Detaljplanen föreskriver att kommunen är huvudman för allmän platsmark, vilket i huvudsak innebär att kommunen ansvarar för utbyggnad av allmän plats samt framtida drift och underhåll av densamma.

Kommunen har vid kommunalt huvudmannaskap en rättighet, samt vid fastighetsägarens påkallande också en skyldighet, att mot författningsenlig ersättning lösa in allmän platsmark som inte redan är i kommunal ägo. Den nya detaljplanen kommer att innebära upprustning och förändring av allmän plats. Kommunen ska också bekosta genomförandet av allmän plats. Värnamo Energi AB är huvudman för elnätet inom planområdet. Skanova har Telias ledningar i norra delen av planområdet, i anslutning till enskild väg.

7.2.3 Utbyggnad av vatten och avlopp

Området ligger idag inte inom kommunalt verksamhetsområde. Det kommunala verksamhetsområdet kommer att utökas så att planområdet omfattas av kommunalt verksamhetsområde för vatten- och spillvattenledningar.

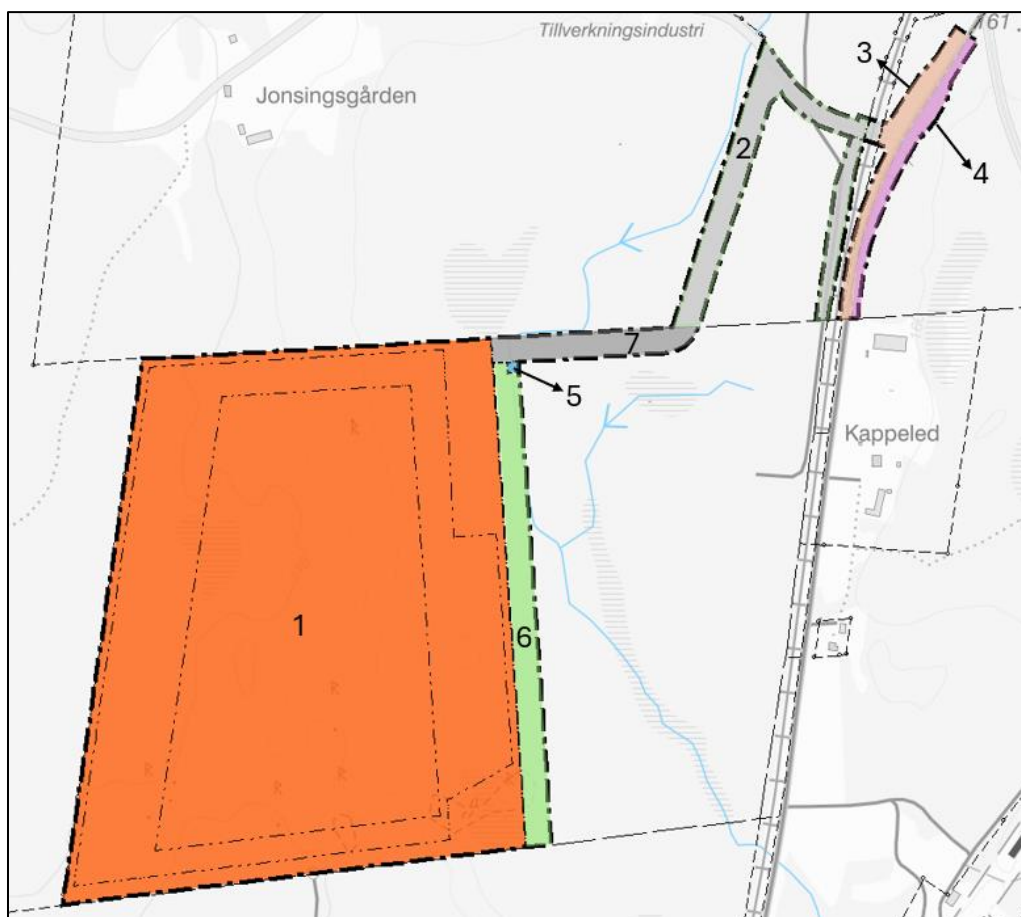
Huvudmannen för VA ansvarar för tillhandahållande av färskvatten samt bortledning av dag-, drän- och spillvatten inom verksamhetsområde för allmänna vattentjänster. Det innebär också ansvar för utbyggnad av allmänna ledningar fram till kvartersmark, samt för framtida drift och underhåll av det allmänna ledningsnätet.

Kostnaderna för inkoppling av VA med mera betalas av exploitören i enlighet med gällande taxa.

7.3 Fastighetsrättsliga frågor

7.3.1 Förändrad fastighetsindelning

Planens genomförande innebär att fastighetsindelningen inom området förändras. För att verkställa ny fastighetsindelning krävs ett antal fastighetsrättsliga åtgärder. Dessa redovisas nedan tillsammans med tillhörande illustration. För att lösa markåtkomst kan överenskommelse med berörda fastighetsägare ske på frivillig grund. Alternativt kan expropriationsförfarande användas. Kommunen ansöker och bekostar erforderlig fastighetsbildning.

	Ungefärlig areal	Fastighet och konsekvens
1	301 900 m ²	Värnamo-Torp 4:11 Planläggs som kvartersmark för Kriminalvårdsanstalt, ny fastighet bildas genom avstyckning från Värnamo-Torp 4:11.
2	17 090 m ²	Vällersten 4:11 Planläggs som allmänt ändamål för gata samt gång- och cykelväg, markområde överförs från Vällersten 4:11 till Värnamo-Torp 4:11. Markförhandling pågår.
3	5740 m ²	Hörle 3:1 Planläggs som allmänt ändamål för väg, markområde

		överförs från Hörle 3:1 till Värnamo-Torp 4:11. Markförhandling pågår.
4	4840 m2	Hörle 2:1 Planläggs som allmänt ändamål för väg, markområde överförs från Hörle 2:1 till Värnamo-Torp 4:11. Förhandling ska initieras.
5	150 m2	Värnamo-Torp 4:11 Planläggs som kvartersmark för transformatorstation, vid behov ska ny fastighet bildas genom avstyckning från Värnamo-Torp 4:11.
6	17 150 m2	Värnamo-Torp 4:11 Planläggs som allmänt ändamål för natur.
7	6920 m2	Värnamo-Torp 4:11 Planläggs som allmänt ändamål för gata.

7.3.2 Rättigheter

7.3.2.1 Servitut

Inom området finns en rättighet för väg 0683–1345.1. Illustrerad som rosa heldragen linje i figuren nedan. Rättigheten är belägen inom fastigheten Vällersten 4:11 och endast delvis inom planområdet. Servitutet är till fördel för Vällersten 5:10 att nyttja för arbets- och tillsynsresor samt skogstransporter. Marken planläggs som allmän platsmark för gång- och cykelväg. Vid planens genomförande upphävs servitutet eftersom det inte är förenligt med planen och fastigheten Vällersten 5:10 nås genom den allmänna platsen.

Inom planområdet finns också delar av en gemensamhetsanläggning för väg ga:5. Illustrerad som grön linje i figuren nedan. Delar av anläggningen planläggs som allmän platsmark för gata. Vid planens genomförande behöver omfånget på gemensamhetsanläggningen omprövas. Minskning av de upplåtta områdena behöver ske till följd av planen. Kommunen ansöker och bekostar omprövning hos Lantmäteriet och bekostar eventuella ersättningar.

Utdrag från Lantmäteriets fastighetskarta som visar befintliga rättigheter i anslutning till planområdet.

7.3.2.2 Ledningsrätt

Allmännyttiga underjordiska ledningar föreslås inom allmän platsmark. Respektive ledningsägare ska bevaka planprocessen samt ansvara för att säkra sina ledningar med lämplig rättighet.

7.3.3 Planavgift

Inget planavtal har upprättats. Enligt samverkansavtal svarar kommunen för samtliga kostnader för upprättande av detaljplan med erforderliga utredningar i det första skedet. Upparbetade plankostnader ska hanteras i samband med kommande markförvärv där Kriminalvården anvisar byggherre och fastighetsägare. Ingen planavgift tas ut vid bygglov.

Januari 2025
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Helena Hansen
Planeringsarkitekt

Josefina Magnusson
Planeringsarkitekt

Henrik Storm
Stadsarkitekt

Tjänsteskrivelse – Samråd gällande detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 (Östermalmsgatan/Tännögatan) i Värnamo stad

Ärendebeskrivning

Detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 i Värnamo stad är utställd för samråd med svarstid senast 24 februari. Teknik- och fritidsförvaltningen har erhållit ytterligare förlängning av svarstiden då begäran om yttrande inkom väldigt sent till förvaltningen.

Detaljplaneförslaget syftar till att möjliggöra för en förtätning med bostäder i ett attraktivt läge i Värnamo stad. Planområdet ligger i anslutning till och kommer bilda en utökning av området/stadsdelen Östermalm i östra Värnamo. Idag består området av en större öppen gräsyta som i gällande plan för området har benämningen park. Inom området har det tidigare funnits en pumpstation som byggdes på 60-talet och som revs 2016–2017. Gräsytan har idag ett mycket lågt nyttjande då det strax norr om denna parkyta finns en väl fungerande närpark med stora kvaliteter. Stadsparken Apladalen ligger även den inom ett stenkast från området.

Inom kommande kvartersmark i planförslaget ligger idag flera av stadens viktiga ledningar för spill- och dricksvatten. Av denna anledning har stora delar av detta bostadskvarter försetts med egenskapsbestämmelsen ”prickmark” som innebär begränsningar av markens nyttjande för ägaren och ger huvudmannen för VA (vatten och avlopp) rätt att inneha, underhålla och byta ut dessa ledningar i framtiden. Med detta säkras ledningarna för kommunen men innebär samtidigt en betydande begränsning för hur exploitören kan nyttja denna yta.

I samband med framtagande av detaljplan för nytt Polishus Rörstorp 6:31 samt detaljplan för ny arena Ljusseveka 2:1 som pågår parallellt med denna detaljplan har teknik- och fritidsförvaltningen studerat möjligheter för att hantera stora vattenflöden i samband med skyfall för östra delen av Värnamo stad. Områden bland annat kring Malmövägen är låglänta och

har historiskt varit drabbade av översvämning vid kraftiga skyfall. De första utredningarna förordade att leda dessa skyfall söderut via en ny större trumma under järnvägen men Trafikverket som ansvarar för järnvägen har i en första kontakt avfärdat denna lösning.

Ännu ett alternativ är att leda detta skyfall på norra sidan av järnvägen västerut längs Ringvägen och aktuellt planområde ner mot Lagan. Hur detta skyfallsstråk skulle kunna utformas är i dagsläget inte detaljstuderat men måste ha utretts innan denna detaljplan lämnas på granskning inför antagande.

Beslutsförslag

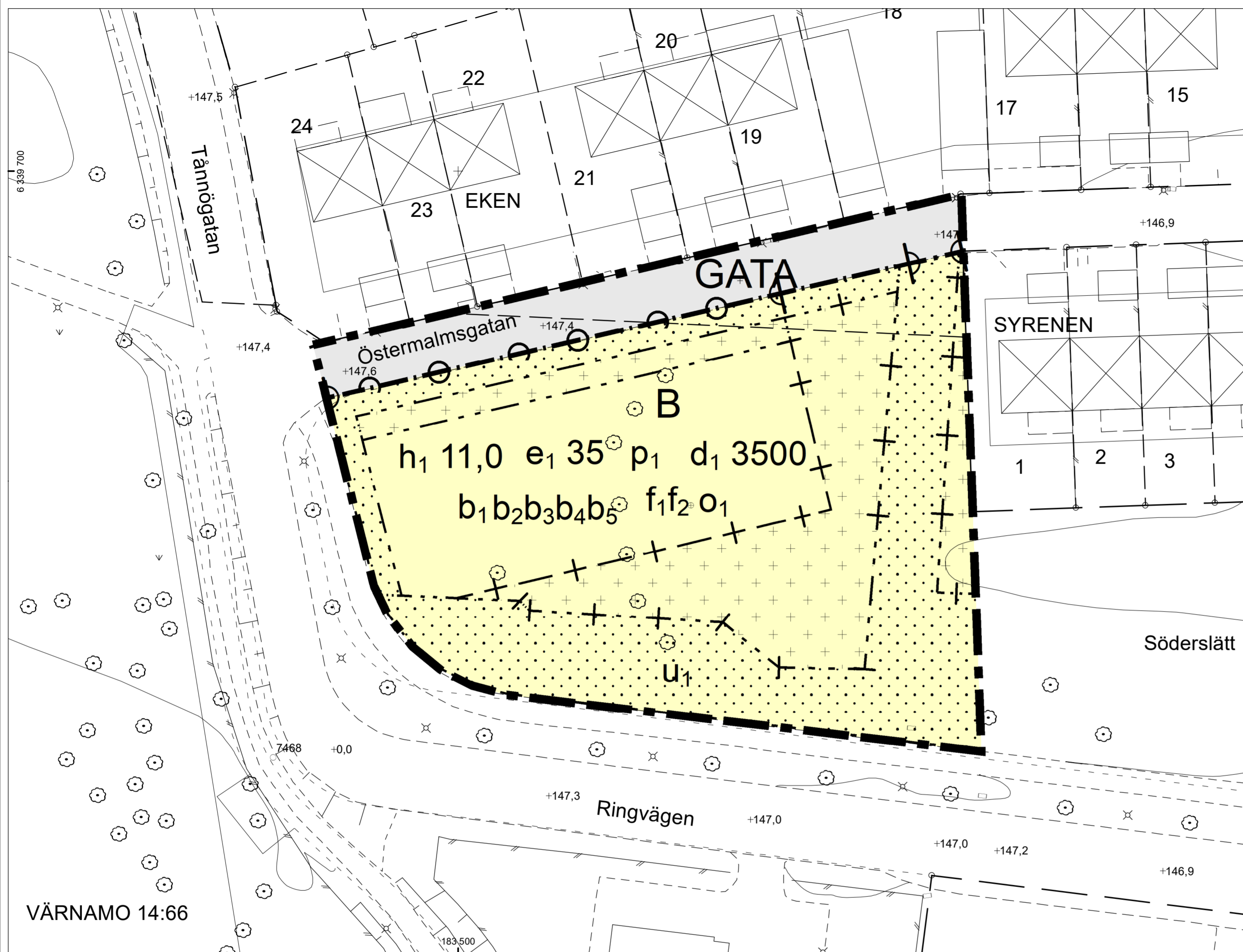
Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att i yttrande över detaljplanen påtala att planförslaget inte bör godkännas innan skyfallshanteringsfrågan i området är utredd samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Linus Enochson
Projektör

Henrik Lönngrén
Avdelningschef teknik-
och projekt

VÄRNAMO 14:66

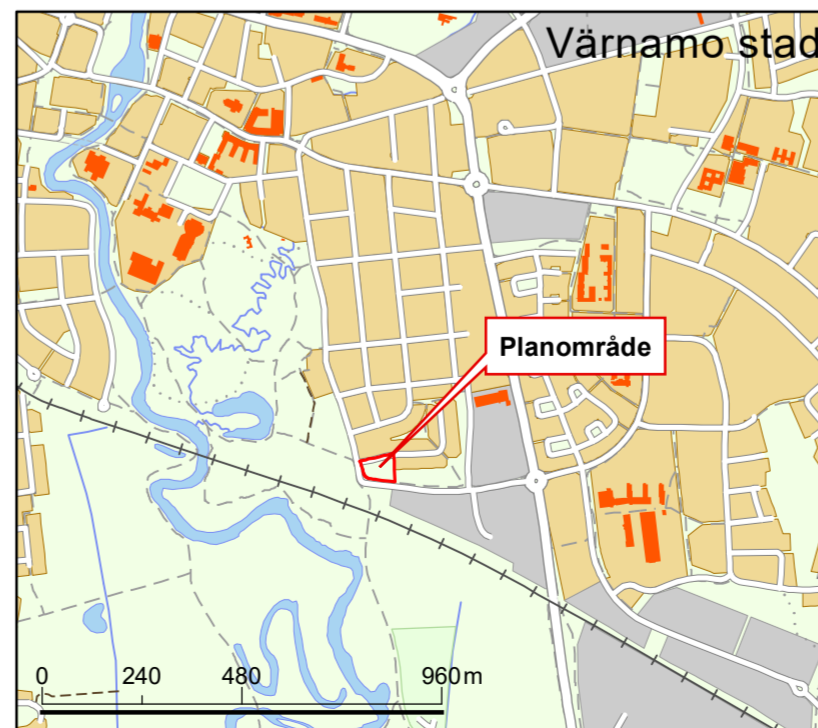
BETECKNINGAR FÖR GRUNDKARTA

- Gällande användnings- och egenskapsgräns
- - - Traktgräns
- - - Fastighetsgräns
- - - Servitut / ga
- MOSSLE Traktnamn
- 0:00 Block- och enhetsnummer
- DALEN Kvarternamn
- 00 Tomtnummer
- Storgatan Gatunamn
- ☐ Befintliga byggnader (husliv)
- ☐ Fornlämning
- Markkontur

- Staket
- Stödmur
- Mur
- Järnvägsspår
- Slänt
- Dike
- Strandlinje
- Ledning
- ☐ Lyktstolpe
- ☐ Träd
- ☐ Polygonpunkt

- Höjdfixpunkt
 - Rutnätpunkt
 - Befintlig markhöjd
 - Nivåkurvor
- Grundkartan upprättad genom utdrag ur Värnamo kommuns primärkartverk, standard 3 Koordinatsystem Sweref 99 13° 30', höjdsystem RH2000. Grundkartan aktuell 2024-10-08 Värnamo kommuns samhällsbyggnadsförvaltning

ORIENTERINGSKARTA

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.
Endast angiven användning och utformning är tillåten.
Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- - - Användningsgräns
- - - Egenskapsgräns
- + - Sekundär egenskapsgräns
- + + + Sammanfallande egenskapsgränser

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

GATA Gata

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

B Bostäder

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Stängsel, utfart och annan utgång

☐ ☐ ☐ Utfartsförbud

Begränsning av markens utnyttjande

- ☐ Marken får inte förses med byggnad.
- ☐ Marken får endast förses med komplementbyggnad.

Höjd på byggnadsverk

h1 0,0 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter.

Markreservat för allmännyttiga ändamål 76

U1 Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Utnyttjandegrad

e1 0,0 Största byggnadsarea är angivet värde i % av fastighetsarean inom användningsområdet.

Placering

p1 Möjlighet till anordning av uteplats norr om byggnad ska finnas

Fastighetsstorlek

d1 0,0 Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m²

Utförande

b1 Minst 30,0 % av fastighetsarean ska vara genomsläpplig.

b2 Källare får inte finnas.

b3 Friskluftintag ska placeras bort från järnvägen

b4 Utrymning av byggnad ska vara möjlig i riktning bort från järnvägen

b5 Fasader ska vara utförda i tegel

Utformning

f1 Ej friliggande bostadshus

f2 Byggnader ska utformas med sadeltak

Takvinkel

O1 Takvinkeln ska vara mellan 35-50 grader

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

SAMRÅDSHANDLING

SAMRÅDSTID: 13 JAN 2025 - 10 FEB 2025

Detaljplan för del av fastigheterna Dnr PLAN.2023.4709

Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45
[Östermalmsgatan/Tännögatan]

i Värnamo stad

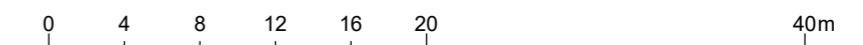
Upprättad i December 2024
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Plan- och byggavdelningen

Sanna Petersson
planeringsarkitekt

Kristoffer Lideberg
planeringsarkitekt

Henrik Storm
stadsarkitekt

Skala 1:400 (A2)

Detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 (Östermalmsgatan/Tånnögatan) i Värnamo stad

Samrådstitid: 13 januari 2025 – 10 februari 2025

Planhandlingar:

Information om plansamråd/underrättelse/kungörelse

Planbeskrivning

Undersökning

Plankarta

Svarsblankett

Utredningar

Innehåll

Detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 (Östermalmsgatan/Tännögatan) i Värnamo stad	1
1. Så här görs en detaljplan – Planprocessen (standardförfarande).....	4
1.1 Standardförfarande.....	4
1.2 Plandokument	5
2. Detaljplanens syfte	6
2.1 Tidsplan och planförfarande	6
3. Beskrivning av detaljplanen	7
3.1 Hela detaljplanen	7
3.2 Allmän plats.....	7
3.3 Ärendeinformation.....	7
4. Motiv till detaljplanens regleringar	8
4.1 Användningsbestämmelser för allmän plats	8
4.2 Användningsbestämmelser för kvartersmark.....	8
4.3 Egenskapsbestämmelser.....	8
5. Planeringsunderlag.....	12
5.1 Kommunala.....	12
5.2 Utredningar	14
6. Planeringsförutsättningar och konsekvenser	16
6.1 Mellankommunala intressen	16
6.2 Riksintressen.....	16
6.3 Miljömålen.....	17
6.4 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken.....	17
6.5 Natur	18
6.6 Miljö.....	18
6.7 Hälsa och säkerhet	19
6.8 Geotekniska förhållanden	23
6.9 Hydrologiska förhållanden.....	23
6.10 Kulturmiljö	24
6.11 Fysisk miljö	24
6.12 Teknik	25
6.13 Service	27
6.14 Trafik	27
6.15 Miljö kvalitetsnormer	29
7. Genomförandefrågor	30
7.1 Organisatoriska frågor.....	30

7.2	Tekniska frågor	31	79
7.3	Fastighetsrättsliga frågor.....	31	
7.4	Ekonomiska frågor.....	31	

1. Så här görs en detaljplan – Planprocessen (standardförfarande)

1.1 Standardförfarande

Standardförfarandet kan tillämpas om förslaget till detaljplan är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens yttrande, inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse. Detaljplanen får inte heller antas medföra en betydande miljöpåverkan.

1.1.1 Uppdrag

Förfrågan från exempelvis markägare eller nämnd. Samhällsbyggnadsnämnden ger samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att ta fram en detaljplan.

1.1.2 **Samråd (HÄR ÄR VI NU)**

En detaljplan arbetas fram och efter beslut om samråd, skickas materialet ut till sakägarkrets, vilka är bland annat berörda markägare och intressenter. Samrådstiden är minst tre veckor. Inför samråd annonseras information om planen i en ortstidning och kungörs på kommunens digitala anslagstavla, på kommun.varnamo.se.

1.1.3 Samrådsredogörelse

I samrådsredogörelsen ska alla inkomna synpunkter från samrådet redovisas tillsammans med kommunens kommentarer och förslag på ändringar.

1.1.4 Granskning

Formella granskningshandlingar arbetas fram utifrån eventuella ändringar. Efter beslut i samhällsbyggnadsnämnden ställs förslaget ut under minst tre veckor. Materialet skickas ut till sakägarkrets och de som lämnat in synpunkter under samråd. Inför granskning annonseras information om planen på kommunens webbplats och på kommunens digitala anslagstavla.

1.1.5 Granskningsutlåtande

Sammanställning av inkomna yttranden under granskning samt förslag med anledning av dem. De som inte fått sina synpunkter tillgodosedda får ett meddelande skickat till sig.

1.1.6 Antagande

Detaljplanen antas av samhällsbyggnadsnämnden. Senast dagen efter det att protokollet med antagandebeslutet har tillkännagetts på kommunens digitala anslagstavla, meddelas länsstyrelsen, lantmäteriet och berörda kommuner och regionplaneorgan och de som senast under granskningstiden har lämnat in skriftliga synpunkter som inte blivit tillgodosedda om att planen har blivit antagen.

1.1.7 Laga kraft

Om ingen överklagar nämndens beslut får detaljplanen laga kraft efter tre veckor från det att beslutet tillkännagivits på kommunens digitala anslagstavla. Kungörelse att planen har fått laga kraft ska anslås på kommunens digitala anslagstavla och föras in i en ortstidning.

1.2 Plandokument

En detaljplan består av flera olika dokument. Vissa av dem är obligatoriska och andra kompletterande. För att berörda ska kunna bedöma detaljplanens innehåll och för att undvika missförstånd behövs en redovisning med både karta och förklarande text. Obligatoriska handlingar i en detaljplan är en plankarta med bestämmelser. När detaljplanen har vunnit laga kraft blir plankartan med bestämmelser juridiskt bindande.

I en detaljplan ska det även finnas en aktuell grundkarta och en aktuell förteckning över fastighetsägare och andra sakägare. Fastighetsförteckningen redovisar vilka fastigheter samt kända servitut och andra rättigheter som berörs av planen.

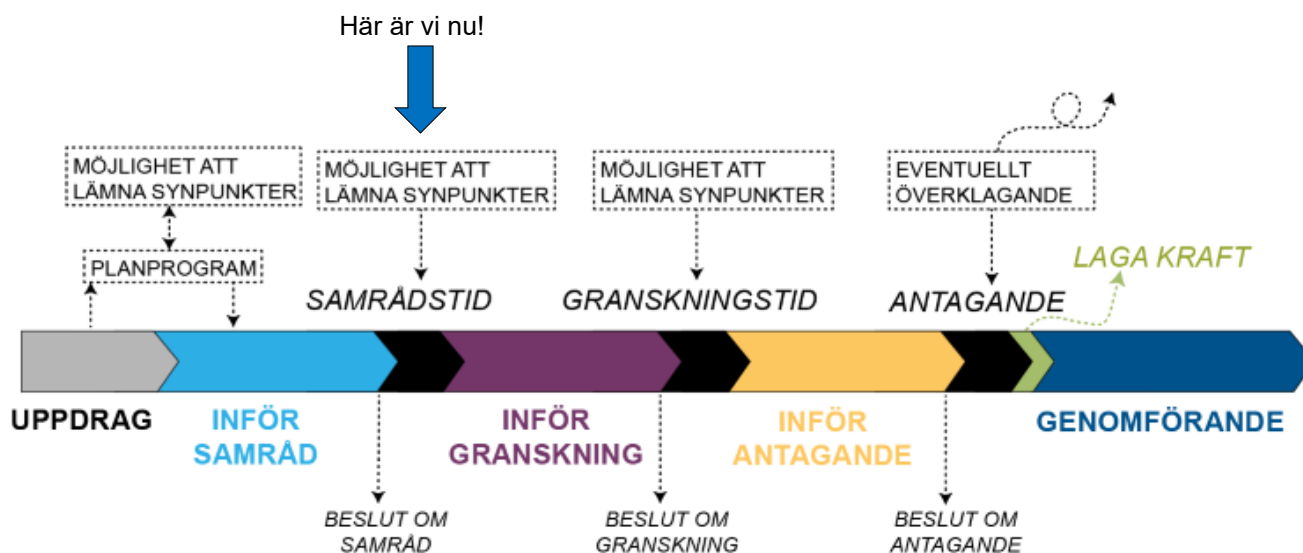
Till varje detaljplan hör en planbeskrivning som förklarar innehållet i planen för att man ska förstå avvägningarna. Planbeskrivningen ska också redogöra bland annat för hur planen ska genomföras. Beskrivningen är inte juridiskt bindande men vägledande vid rättsprövning.

Beroende på vilket planförfarande som ska användas för aktuell plan kan det behövas ytterliga handlingar. Andra dokument som kan komplettera planbeskrivningen kan vara undersökning av betydande miljöpåverkan, samrådsredogörelse, granskningsutlåtande, illustrationskarta och särskilda utredningar.

2. Detaljplanens syfte

Detaljplaneförslaget syftar till att möjliggöra för en förtätning med bostäder i ett attraktivt läge. Området ska komplettera och harmoniera med omgivande bebyggelse- och kvartersstruktur men även ge möjlighet till ett nyanserat bebyggelseuttryck.

2.1 Tidsplan och planförfarande

Den preliminära tidsplanen är:

- Samråd Q1 2025
- Granskning Q2 2025
- Antagande samhällsbyggnadsnämnden Q3 2025

Då planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan kommer planen att handläggas med standardförfarande och kommer att antas av Samhällsbyggnadsnämnden.

3. Beskrivning av detaljplanen

3.1 Hela detaljplanen

Planområdet ligger i anslutning till och kommer bilda en utökning av området/stadsdelen Östermalm i östra Värnamo stad. Idag består området av en öppen gräsyta som i gällande plan för området har benämningen park. Inom området finns det ett fåtal större träd som inte är utpekade som skyddsvärda och som heller inte kan tolkas som en allé. Inom området har det tidigare funnits en pumpstation som byggdes på 60-talet och som revs 2016–2017.

Området ligger längs en mindre återvändsgata där angränsande bebyggelse i norr och öst består av friköpta radhus i 1,5 – 2 våningar utformade med sadeltak och med ennockhöjd på cirka 7 meter. För bebyggelse längs med gatan finns gemensamma garage på fyra platser. Söder om området finns industri/ företagsbebyggelse samt den pumpstation som har ersatt den som tidigare låg inom planområdet.

3.2 Allmän plats

3.2.1 Beskrivning

Inom det föreslagna planområdet är delar av Östermalmsgatan med. Denna är utpekad som gata i gällande plan och kommer även i ny detaljplan ges användningen gata. Anledningen att gatan tas med inom planområdet är föra att i planen ge möjlighet att reglera ut- och infart för de tillkommande bostäderna.

3.2.2 Huvudmannaskap

För allmän platsmark ska det alltid finnas en huvudman som har ansvar för utbyggnaden, driften och underhållet av den marken. Vanligast i Värnamo kommun är att det är kommunen som är huvudman för allmän plats inom Värnamo stad, men det förekommer också enskilt huvudmannaskap, vanligast inom fritidshusområden.

För allmän platsmark inom planområdet är kommunen huvudman.

3.3 Ärendeinformation

Samhällsbyggnadsnämnden gav den 31 januari 2024 §8, Plan- och byggavdelningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för aktuellt område.

4. Motiv till detaljplanens regleringar

4.1 Användningsbestämmelser för allmän plats

GATA

Gata. Användningen tillämpas för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. I användningen ingår även komplement som behövs för gatans funktion.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa område för gata i anslutning till ny och befintlig bebyggelse. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 2 PBL.

4.2 Användningsbestämmelser för kvartersmark

B

Bostäder. Användningen tillämpas för områden för olika former av boende av varaktig karaktär. Även bostadskomplement ingår i användningen.

Motivet till bestämmelsen är att förtätning av Värnamo stad och i och med det skapa en helhet för bebyggelsen utmed Östermalmsgatan. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 5 § punkt 3 PBL.

4.3 Egenskapsbestämmelser

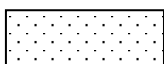
4.3.1 Stängsel, utfart och annan utgång

Utfartsförbud. Bestämmelser om stängsel, utfart och annan utgång ska tillämpas på allmän plats och kvartersmark för att reglera var stängsel ska finnas samt var utfart och annan utgång får respektive inte får anordnas mot allmän plats.

Motivet till bestämmelsen är att säkra en hållbar och säker trafiklösning för nya in- och utfarter längs med Östermalmsgatan. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 6 § PBL.

4.3.2 Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad. Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera att marken inte får förses med byggnadsverk.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa yta i närhet av fastighetsgräns mot Östermalmsgatan och GC-väg samt skapa helhet med de befintliga fastigheterna längs Östermalmsgatan. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

Marken får endast förses med komplementbyggnad. Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera att marken enbart får förses med viss typ av byggnadsverk.

Motivet till bestämmelsen är att möjliggöra plats för komplementbyggnad inom fastigheten utöver huvudbyggnaden. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

4.3.3 Höjd på byggnadsverk

h_1 0,0

Högsta nockhöjd, angivet i meter. Bestämmelser om höjd på byggnadsverk ska tillämpas på kvartersmark för att reglera höjd på byggnadsverk.

Motivet till bestämmelsen är att skapa en helhetsbild i området samtidigt som en något högre nockhöjd än övrig bebyggelse skapar möjlighet till viss grad av variation. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

4.3.4 Markreservat för allmännyttiga ändamål

u_1

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar. Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål ska tillämpas på allmän plats, kvartersmark och vattenområde för att reglera att ett område reserveras för att ge utrymme för ett visst allmännyttigt ändamål.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa tillgängligheten till befintliga underjordiska ledningar av allmänt intresse. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 6 § PBL.

4.3.5 Utnyttjandegrad

e_1 0,0

Största sammanlagda byggnadsarea av fastighetsarea. Bestämmelser om utnyttjandegrad tillämpas på kvartersmark för att reglera bebyggandets största eller minsta omfattning.

Motivet till bestämmelsen är att begränsa storleken av byggnadens omfattning för att anpassas till omgivande bebyggelse. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

4.3.6 Placering

p_1

Möjlighet till anordning av uteplats norr om byggnad ska finnas. Bestämmelser om placering ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsverks och tomters placering.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa att varje bostad har en uteplats som klarar gällande bullerkrav. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

4.3.7 Fastighetsstorlek

d₁ 0,0
Minsta fastighetsstorlek. Bestämmelser om fastighetsstorlek ska tillämpas på kvartersmark för att reglera största eller minsta fastighetsstorlek.

Motivet till bestämmelsen är att begränsa möjligheten till avstyckning i mindre fastigheter, detta för att skapa en blandad upplåtelseform av bostäder i området. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 18 § stycke 1 PBL.

4.3.8 Utförande

b₁
Minst 30 procent av fastighetsarean ska vara genomsläpplig. Bestämmelser om utförande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsteknik.

Motivet till bestämmelsen är att styra att en viss del av fastigheten mark ska vara genomsläpplig och begränsa hur mycket som får hårdgöras. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 11 § punkt 1 PBL.

b₂
Källare får inte finnas. Bestämmelser om utförande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsteknik.

Motivet till bestämmelsen är att begränsa möjligheten till källare inom området då det inte är lämpligt med tanke på områdets höjd i förhållande till vattennivåerna vid höga flöden. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § PBL.

b₃
Friskluftsintag ska placeras bort från järnvägen. Bestämmelser om utförande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsteknik.

Motivet till bestämmelsen är att styra var friskluftsintag ska placeras för att minimera risken för boendes hälsa i händelse av olycka på järnvägen. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

b₄
Utrymning av byggnad ska vara möjlig i riktning bort från järnvägen. Bestämmelser om utförande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsteknik.

Motivet till bestämmelsen är att styra var utrymningsvägar ska placeras för att minimera risken för boendes hälsa i händelse av olycka på järnvägen. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

b₅
Fasader ska vara utförda i tegel. Bestämmelser om utförande ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsteknik.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa att ny bebyggelse samspelar med omkringliggande bebyggelse. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § punkt 1 PBL.

4.3.9 Utformning

f₁

Ej friliggande bostadshus. Bestämmelser om utformning ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsverks form, färg och material, fasadutsmyckningar, typer av byggnadsverk samt utformning av tomt.

Motivet till bestämmelsen är att begränsa möjligheten till att uppföra friliggande bostadshus inom området då det inte anses passa ihop med omkringliggande bebyggelsestruktur. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § PBL.

f₂

Byggnader ska utformas med sadeltak. Bestämmelser om utformning ska tillämpas på kvartersmark för att reglera byggnadsverks form, färg och material, fasadutsmyckningar, typer av byggnadsverk samt utformning av tomt.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa takets utformning för att anpassas till kringliggande bebyggelse. Området idag består av bebyggelse med sadeltak och för att skapa en helhet i området ska även tillkommande bebyggelse uppföras med sadeltak. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § PBL.

4.3.10 Takvinkel

o₁

Takvinkeln ska vara mellan 35-50 grader. Bestämmelser om takvinkel ska tillämpas för att reglera lutning i grader på tak.

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa att takets lutning samspelar med kringliggande bebyggelse. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 16 § PBL.

4.3.11 Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum planen vinner laga kraft.

Motivet till en kort genomförandetid är att stimulera till ett ökat byggande samt ge flexibilitet till att ändra förutsättningarna om byggnation inom området inte sker inom 5 år. Lagstöd för denna bestämmelse finns i 4 kap 21 § PBL.

5. Planeringsunderlag

5.1 Kommunala

5.1.1 Grundkarta

Som underlag för arbetet med att ta fram en detaljplan finns en grundkarta som innehåller information om topografi och fastighetsförhållanden. Senaste uppdateringen/översynen av grundkartan gjordes 2024-10-15 av geodataenheten på kommunen.

5.1.2 Översiktsplan

För Värnamo kommun gäller översiktsplanen, Mitt Värnamo 2035, antagen av kommunfullmäktige 2019-05-29. Planområdet nämns inte specifikt i översiktsplanen, men det finns ställningstaganden som berör, bland annat:

- Ny bebyggelse i tätorterna ska i första hand ske i förtätninglägen och inom tätorternas nuvarande utbredning, i kollektivtrafiknära lägen och i kollektivtrafikstråk. Ny bebyggelse ska primärt förläggas till redan ianspråktagna, hårdgjorda ytor. Tillägg av bebyggelse ska bidra till att uppnå en för området lämplig blandad bebyggelse.

- Kommun ska vid lovgivning och planering verka för att andelen friyta ska vara godtagbar, utifrån det geografiska läget och exploateringsgrad.

- Kommunen ska i planering verka för ett minskat bilberoende och en minskad biltäthet i kommunens tätorter genom att invånarna ges goda möjligheter att välja andra transportmedel än bilen.

- Kommunen ska vid försäljning av kommunal mark och inför exploatering för bostadsändamål, sträva efter en blandning av bostadstyper, storlekar och upplåtelseformer, där det är möjligt och önskvärt.

5.1.3 Fördjupning av Översiktsplan

Området är även utpekade i FÖP:en för Värnamo stad. Området ligger i ett utvecklingsområde där det kan utvecklas med blandad bebyggelse i samma eller högre exploateringsgrad än existerande bebyggelse och där parkeringar och lucktomter exploateras.

I FÖP:en beskrivs att förtätning med blandad bebyggelse avses ske inom tätortsutbredningen. Det handlar om att bebygga ytor med låg nyttjandegrad eller som kan användas på mer yteffektiva sätt. Förtätning med blandad bebyggelse avser bostäder och verksamheter i olika former som inte är transportintensiva eller störande för omgivningen. Värnamo stad har goda förutsättningar för en ökad täthet och blandning.

I FÖP:en finns ställningstagande kring olika rubriker. Under rubriken **Förtätning, omvandling och utbyggnad** finns följande ställningstaganden.

- Förtätning i staden ska medverka till att skapa en blandning av bostadstyper, vilket bland annat kommer att bidra till mer integration, jämställdhet och jämlikhet.
- Förtätning förläggs i första hand i stadens utvecklingsstråk. Vid förtätning och omvandling i utvecklingsstråk, bör exploateringsgraden på tillkommande bebyggelse vara högre än nuvarande bebyggelse.

5.1.4 Detaljplaner

Äldre stads- och byggnadsplaner gäller sedan Plan- och bygglagens införande som detaljplaner. Nedanstående befintlig ändring av stadsplan gäller därför som detaljplan för området. Denna berörs direkt av planförslaget. För de markområden som ingår i det nya detaljplaneförslaget upphör nedanstående plan att gälla vid den tidpunkt då den nya detaljplanen vinner laga kraft.

F 148 Förslag till ändring av stadsplanen för del av Värnamo stad (del av Östermalm), fastställandedatum 1966-10-21.

Gällande detaljplan reglerar byggnation av bostäder, industri, handel samt småindustri inom delar av stadsdelen Östermalm i Värnamo stad. För området som ingår i denna detaljplan medges bestämmelserna park och gata enligt gällande detaljplan. Genomförandetiden för den gällande detaljplanen har gått ut.

5.1.5 Plan för grönstruktur i Värnamo stad

Området är med i Plan för grönstruktur benämnt som Söderslätt. Parkytan beskriv idag som överdimensionerad och svårorienterad. I östra delen finns en yta som används för fotboll/annat bollspel. I övrigt har området ett lågt nyttjande och det saknas någon funktion i parken.

I plan för grönstruktur lyfts idén om att delar av parken kanske kan bebyggas. Då det strax norr om denna parkyta finns en väl fungerande närpark med stora kvaliteter. Det lyfts även att parkytan utgör en lämplig plats för regnbädd om behovet för området uppstår eller att kopplingen till Apladalen kan stärkas ytterligare och ge parken en identitet.

Urklipp från Plan för grönstruktur över området samt tillhörande strategier.

5.1.6 Övriga planer/program/beslut

Detaljplanen har föranletts av ett planbesked för området som samhällsbyggnadsförvaltningen ställde sig positiva till i juni 2022.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 31 januari 2024 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja detaljplan för del av Värnamo 14:66 och Värnamo 14:45 i Värnamo stad.

5.1.7 Undersökning av betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 6 § Miljöbalken

Enligt miljöbalken (MB 6:5) ska kommunen undersöka om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. I undersökningen ska omständigheter identifieras som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, vilka är beskrivna i Miljöbedömningsförordningen (2017:966) 5 §. Om

genomförandet av en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning för planen (MB 6:1).

Länsstyrelsen ges under plansamrådet tillfälle att yttra sig om undersökning av betydande miljöpåverkan. Kommunen tar efter samrådet beslut om planen förväntas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte.

Sammanfattningsvis från undersökningen av betydande miljöpåverkan så påverkas miljömålen; Grundvatten av god kvalitet samt Ett rikt växt- och djurliv. Utifrån undersökningen har följande frågor utretts i planen: geoteknik, och buller.

Sammantaget ser kommunen behov att särskilt titta på geoteknik, markföroreningar och buller i samband med framtagandet av detaljplanen.

Miljökonsekvenserna är av sådan komplexitet att de redovisas löpande i planbeskrivningen. Utifrån den framtagna undersökningen av betydande miljöpåverkan har kommunen gjort bedömningen att planens genomförande inte anses medföra så stor miljöpåverkan att en separat miljökonsekvensbeskrivning behöver tas fram.

Granskningshandlingen kompletteras med Länsstyrelsen synpunkter kring undersökningen och kommunens beslut om planen bedöms medför betydande miljöpåverkan eller inte.

5.1.8 *Beslut om betydande miljöpåverkan*

Beslut om kommunen bedömer om planen genomförande medför en betydande miljöpåverkan eller inte görs inför att planen går ut på granskning. Bedömningen görs utifrån framtagen *Undersökning om betydande miljöpåverkan* till planen samt Länsstyrelsens samrådsyttrande.

5.2 Utredningar

I samband med framtagandet av detaljplanen har ett antal utredningar gjorts nedan redovisas vilka samt en sammanfattning av resultatet.

5.2.1 *Geoteknisk utredning*

En geoteknisk utredning har genomförts av BGK (Bygg- och geokonstruktioner, 2024-08-20). Utredningen visar på att jorden, från markens yta räknat, består av fyllning som underlagras av silt och på större djup lera som vilar på berg. Under planerad byggrätt består fyllningen av sand, grus, tegel, asfaltrester, inslag av silt och mulljord med mera. Fyllningens relativa fasthet bedöms vara mycket låg till medelfast. Grundvattennivån i området bedöms ligga på mellan 2,24 och 2,47 meter under markytan (+144,77 och +145,29).

Med de förhållanden som undersökningen visar (okontrollerade fyllningar av silt, lera med mera) bedöms sättningar bli oacceptabelt stora vid eventuell grundläggning på mark. Byggnation inom planområdet bör därför pålas eller byggas på annan grundförstärkt lösning. Om mindre byggnad uppförs på platsen kan andra lösningar vara aktuella. Valet av grundläggning bevakas i och med bygglovsprocessen.

5.2.2 *Bullerutredning*

I samband med framtagandet av detaljplanen har en bullerutredning gjorts för att beräkna bullerförhållandena på platsen i dag samt i en framtid. Detta för att kunna avgöra om platsen är

lämplig för bostadsbebyggelse samt om det kan krävas åtgärder på framtida byggnad för att klara de krav för buller som finns idag.

Utredningen visar att även med en uppräknig av trafiken till år 2045 så klarar den tänkta bebyggelsen dagens bullerkrav vid fasad (understiger 60 dBA). För uteplatser finns andra krav som tyvärr inte uppnås på de uteplatser som planeras i söderlägen. Däremot finns möjligheter att uppföra uteplatser i norrläge som klarar av gällande bullervärden (inklusive en uppräknig av trafiken till år 2045).

Riktvärdet för maximal ljudnivå (70 dBA) överskrids vid godstågspassager. Förordningen anger dock att *”om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.”* Ljudnivån är ej över 80 dBA vid någon bostadsfasad vilket innebär att man uppfyller förordningens krav vid tågpassager.

5.2.3 Miljöutredning

I samband med framtagandet av detaljplanen har en översiktlig miljöteknisk markundersökning genomförts för området för att utreda om det finns några föroreningar i marken och i så fall vilka.

Det fanns inga tidigare kända markundersökningar för området och området finns inte heller i Länsstyrelsens register över potentiellt förorenade områden. Där emot finns i områdets närhet ett antal utpekade fastigheter med potentiella föroreningar.

En provtagningsplan togs fram inför fältarbetet för att säkerställa att rätt prover togs i fält med utgångspunkt i den information som finns om kringliggande fastigheter.

Efter fältbesök, provtagning och analys av proverna av mark och vatten har utredningen visat att risken för förekomsten av föroreningar inom området och eventuellt negativ påverkan på människors hälsa och miljö är låg.

6. Planeringsförutsättningar och konsekvenser

I denna del av planbeskrivningen beskrivs förutsättningarna för planområdet, de fysiska förutsättningarna vid och inom planområdet, liksom de regler och juridiska förutsättningar som har stor påverkan på detaljplanen. Förändringarna som möjliggörs av planen och anledningarna till förändringarna beskrivs ämnesvis. Även konsekvenserna av ändringarna beskrivs löpande i denna del.

6.1 Mellankommunala intressen

Planen kan ses som en förtätning och komplettering av befintlig bebyggelse i stadsdelen Östermalm i Värnamo stad bedöms inte några mellankommunala intressen påverkas av genomförandet av detaljplanen.

6.2 Riksintressen

Nedan redovisas eventuellt påverkade riksintressen samt relevanta ställningstaganden och beslut av Värnamo kommun.

6.2.1 *Naturvård*

6.2.1.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger inte inom ett område som omfattas av riksintresse för naturvård enligt underlag från Länsstyrelsen. Närmaste riksintresse för naturvård ligger i Apladalen väster om föreslagna planområdet.

6.2.1.2 Förslag och konsekvenser

Kommunen bedömer att genomförandet av detaljplanen inte kommer att påverka riksintresset då det mellan områdena går en gata samt att planområdet ligger i anslutning till befintlig bebyggelse.

6.2.2 *Rörligt Friluftsliv*

6.2.2.1 Nuläge och förutsättningar

Närmaste riksintresse för friluftsliv ligger runt sjön Vidöstern cirka 1,5 km söder om planområdet.

6.2.2.2 Förslag och konsekvenser

På grund av det stora avståndet mellan planområdet och närmaste riksintresse för friluftsliv gör kommunen bedömningen att riksintresset inte påverkas av planens genomförande.

6.2.3 *Kulturmiljövård*

6.2.3.1 Nuläge och förutsättningar

Inom Värnamo stad finns inga riksintressen för kulturmiljövård som kan påverkas av genomförandet av detaljplanen.

6.2.3.2 Förslag och konsekvenser

Kommunen bedömer att detaljplanen inte påverkar något riksintresse för kulturmiljövård.

6.2.4 *Trafikkommunikation*

6.2.4.1 Nuläge och förutsättningar

Strax söder om planområdet går Kust- till kust-järnvägen som är utpekad som riksintresse för kommunikation av Trafikverket. Avståndet mellan järnvägen och planområdet är cirka 80 meter och mellan finns idag både en gata och en pumpstation.

6.2.4.2 Förslag och konsekvenser

Kommunen bedömer att genomförandet av planförslaget inte kommer påverka riksintresset negativt då avståndet mellan är relativt långt samt att det idag finns byggnader med mera mellan planområdet och riksintresset.

6.2.5 Totalförsvär

6.2.5.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger inom Försvarsmaktens stoppområde för höga objekt.

Värnamo stads utbredning räknas som sammanhållen bebyggelse och vid fall då det planläggs ska detaljplanen medge bebyggelse högre än 45 meter för att räknas som höga objekt och då kunna vara en eventuell påverkan på riksintresset.

6.2.5.2 Förslag och konsekvenser

Då området ligger inom Värnamo stads utbredning vilket räknas som sammanhållen bebyggelse och planförslaget inte medger byggnad på över 45 meter så är kommunens bedömning att det inte påverkar riksintresset negativt.

6.3 Miljömålen

Riksdagen har antagit 16 nationella miljö kvalitetsmål som drar upp riktlinjer för dagens och morgondagens miljöarbete i Sverige. Dessa har sedan utvecklats inom varje länsstyrelse, efter regionala förutsättningar. De miljömål som anses beröras av planen är:

- Ett rikt växt- och djurliv

Då området idag är ett mindre grönområde i anslutning till Apladalen kommer det växt- och djurliv som finns inom planområdet påverkas. Närheten till Apladalen bidra till att påverkan dock blir marginell då området är begränsat med kvaliteter som bidrar till ett rikt växt- och djurliv i och med att det tidigare har varit bebyggt. I stället kan området ses som en övergång mellan Apladalens rika växt- och djurliv till den täta stadens mer begränsade växt- och djurliv.

- Grundvatten av god kvalitet

Planområdet ligger inom grundvattenförekomsten Värnamo-Ekeryd som sträcker sig från Skillingaryd ner till Vidöstern. Grundvattenförekomsten har statusklassningen god både för den kemisk och kvantitativ status. De utveckling som sker inom grundvattenförekomsten påverkan möjligheten till att utnyttja förekomstens goda kvaliteter. Då området för planen tidigare har varit bebyggt bedömer kommunen att påverkan på grundvattenförekomsten som liten.

6.4 Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap miljöbalken

Planförslaget bedöms vara förenligt med Miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser för mark och vatten. Den tänkta markanvändningen medför inte heller att miljö kvalitetsnormerna enligt 5 kapitlet MB överträds eller att människor utsätts för varaktig störning.

6.4.1 Jordbruksmark

6.4.1.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet omfattar inte mark som är utpekad som jordbruksmark.

6.5 Natur

6.5.1 Grönområde

Planområdet består idag av parkmark som tidigare har innehållit en pumpstation för vatten och avlopp. Pumpstationen revs 2017. Väster om området ligger stadens stadspark Apladalen, som sträcker sig från Värnamos centrum hela vägen ner till Vidöstern. Planområdet är avskilt från Apladalen genom Tännögatan som utgör en parkens östra avgränsning. Apladalen har flera viktiga värden med bland annat nyckelbiotoper och riksintressen. Dessa värden bedöms inte påverkas negativt av genomförandet av detaljplanen.

Vy från Apladalen med planområdet i slutet av vägen.

6.6 Miljö

6.6.1 Dagvatten

6.6.1.1 Nuläge och förutsättningar

Inom området idag finns det inte någon iordningställd yta för dagvatten. Då större delen av ytan är parkmark är möjligheten till genomsläpplighet och naturlig omhändertagande av dagvatten god. Strax öster om planområdet finns idag en lågpunkt för vatten. Inom denna yta samlas stora mängder vatten vid skyfall.

6.6.1.2 Förslag och konsekvenser

Dialog har genomförts med VA-huvudmannen. Möjligheterna att ansluta området till befintliga ledningar för dagvattenhantering och ta emot det tillkommande dagvattnet som genomförandet av planen beräknas tillskapa är goda. Då dagvattnet beräknas omhändertas via befintligt ledningsnät är bedömningen att det inte kommer att belasta eller påverka den vattenförekomst som ligger inom avrinningsområdet.

6.6.2 Vattenskyddsområde

6.6.2.1 Nuläge och förutsättningar

Tillgången till friskt dricksvatten behöver värnas. Alla kommunala vattentäkter i Värnamo kommun omges av ett skyddsområde som länsstyrelsen har fastställt.

Det aktuella planområdet ligger inom yttre skyddsområde för Ljusseveka grundvattentäkt, vilket bland annat innebär att täkt av grus, sand, lera eller jord eller schaktning inte får ske till lägre nivå än cirka en meter över högsta grundvattenyta. Vid schaktning ska tillstånd krävas. Behöver man avvika från Länsstyrelsens gällande föreskrifter, vid bland annat sanering av förorenad mark eller vid anordning av källarvåning, ska undantag meddelas av Länsstyrelsen efter hörande av samhällsbyggnadsbyggnadsnämnden och vattenverkets huvudman.

Planområdet ligger även inom grundvattenförekomsten Värnamo-Ekeryd som sträcker sig från strax norr om Skillingaryd ända ner till Vidösterns norra kant. Grundvattenförekomsten är en sand och grusförekomst med en hög produktivitet och är viktigt för att kommunen ska kunna försörja sina boende med rent dricksvatten. Grundvattenförekomsten har i senaste förvaltningscykeln klassats med god kemisk status och god kvantitativ status.

6.6.2.2 Förslag och konsekvenser

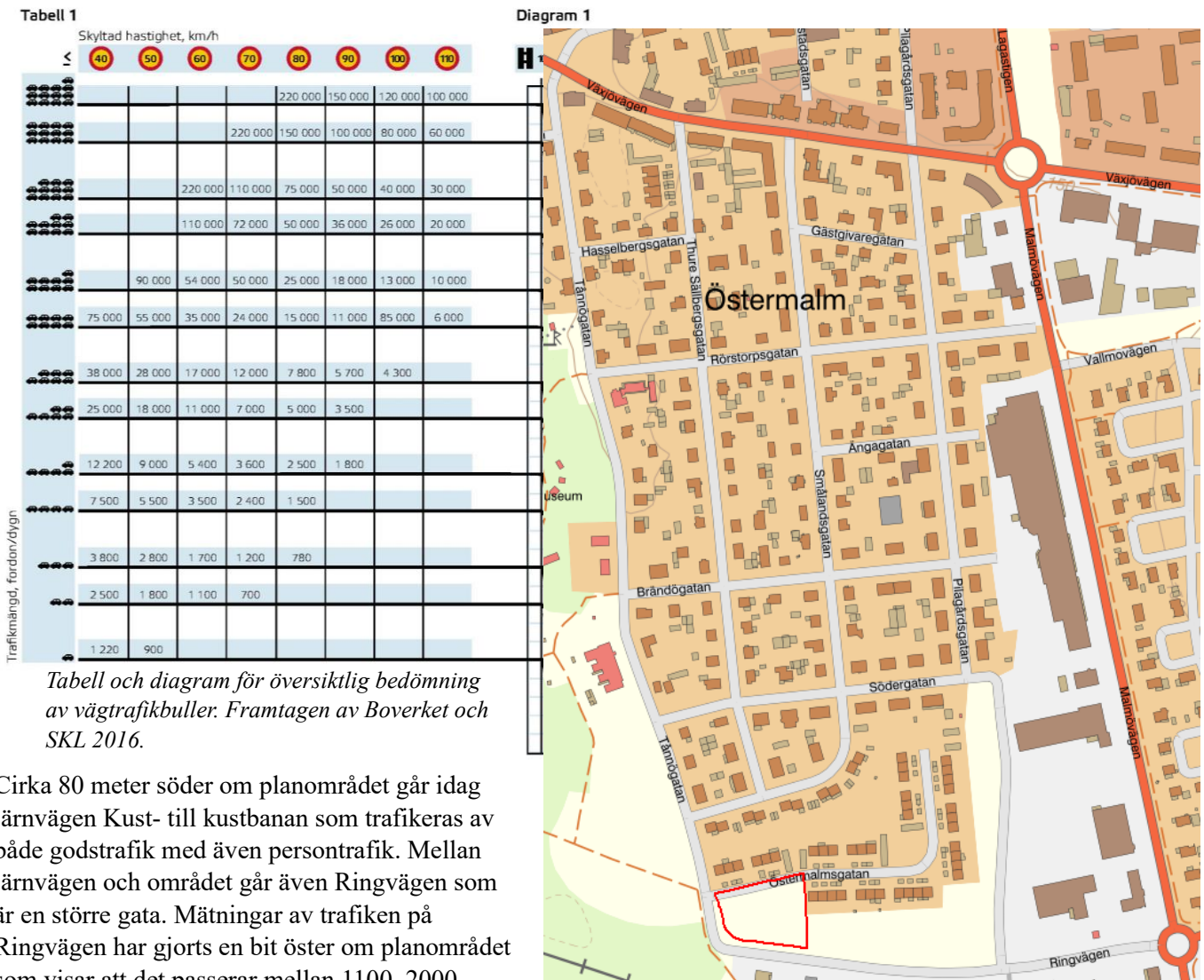
Vattenverket ligger nästan 3 kilometer uppströms från planområdet och mellan vattenverket och planområdet ligger stora delar av centrala Värnamo stad. Kommunen bedömer att genomförandet av planen inte påverkar varken Ljusseveka vattentäkt eller grundvattenförekomsten Värnamo-Ekeryd negativt.

6.7 Hälsa och säkerhet

6.7.1 Buller

6.7.1.1 Nuläge och förutsättningar

Buller är oönskat ljud som mäts i decibel. Det ljud som uppfattas av människan mäts normalt i så kallad decibel A, skrivet som "dB(A)". Buller beräknat i ett genomsnitt per dygn kallas ekvivalent bullernivå. Decibelskalan är logaritmisk. Vid nybyggnation av bostadsbebyggelse bör inte buller från spårtrafik och vägar överskrida 60 dB(A) ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad och 50 dB(A) ekvivalent ljudnivå samt 70 dB(A) maximal ljudnivå vid en uteplats. (SFS 2015:216, Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader).

Tabell och diagram för översiktlig bedömning av vägtrafikbuller. Framtagen av Boverket och SKL 2016.

Cirka 80 meter söder om planområdet går idag järnvägen Kust- till kustbanan som trafikeras av både godstrafik med även persontrafik. Mellan järnvägen och området går även Ringvägen som är en större gata. Mätningar av trafiken på Ringvägen har gjorts en bit öster om planområdet som visar att det passerar mellan 1100–2000 fordon per dygn. Ringvägen kan ses som en smitväg till Malmövägen vid de tidpunkter på dagen då rusningstrafik uppstår. Genom att svänga av Malmövägen och i stället köra

Ringvägen/Tånnögatan kan de som ska till Östermalm samt områdena söder som Växjövägen/Storgatan slippa den stora trafikmängden som uppstår på Malmövägen.

6.7.1.2 Förslag och konsekvenser

I samband med framtagandet av detaljplanen har en bullerutredning gjorts för att kunna säkerställa att platsen är lämplig för tänkt utveckling. Bullerutredningen utgår planerad bebyggelse på en byggnadskropp i 2,5 plan med total 14 lägenheter samt både biltrafik och järnvägstrafik. Utredningen visar att riktvärdena för buller klaras både med dagen trafik och en uppräknig av trafik till år 2045. Vid en uppräknig av trafiken till år 2045 visar utredningen att värdena i fasad mot söder ligger på mellan 51–55 dB(A) ekvivalent ljudnivå och mellan 61–80 dB(A) maximal ljudnivå. Den maximal ljudnivån om 70 dB(A) klaras inte för uteplatserna i söder, men för uteplatserna på norra sidan av byggnaden uppfylls detta krav då utredningen där visar värden på mellan 64–70 dB(A) maximal ljudnivå.

6.7.2 Risk för olyckor

6.7.2.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger cirka 80 meter från Kust- till kust-järnvägen som tillhör kategorin övrig järnväg enligt länsstyrelsens kategorisering av vägar och järnvägar. På Järnvägen transporteras årligen omkring 2884 godståg. Av dessa utgörs cirka 4,5% av transporter med farligt gods. Mellan planförslaget och järnvägen finns idag både ett smalare område med natur, en pumpstation för VA samt en gata.

6.7.2.2 Förslag och konsekvenser

Risken för olyckor med farligt gods bedöms som liten. De skadehändelser som har identifierats bidra mest till samhällsrisk är utsläpp av giftig gas. Åtgärder mot dessa händelser har vidtagits i plan genom bestämmelser om att friskluftsintag ska riktas bort från järnvägen samt att byggnader ska utföras så att det är möjligt att utrymma i riktning bort från järnväg.

6.7.3 Risk för översvämning

6.7.3.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger inte i en lågpunkt men strax öster om området finns en av de en större lågpunkt där det vid ett kraftigt skyfall kan bli ett vattendjup på upp mellan 50–100 centimeter. Enligt översvämningskarteringen från MSB klarar sig området både vid ett 100-års och ett 200-års regn.

6.7.3.2 Förslag och konsekvenser

Planområdet ligger en bit ovanför 200-års flöden och beräknas klara en översvämning av 200-års flödet.

6.7.4 Risk för erosion

6.7.4.1 Nuläge och förutsättningar

De risker för erosion finns i närheten berör enbart Lagans strandkant och närmaste strandkant ligger mer än 100 meter från planområdet. Mellan Lagan och området finns även annan bebyggelse samt järnväg.

6.7.4.2 Förslag och konsekvenser

Kommunen bedömer att risken för området att påverkas av erosion är liten med tanke på avståndet samt bebyggelsen och järnvägen som finns mellan området och Lagans strandkant.

6.7.5 Risk för skred och ras

6.7.5.1 Nuläge och förutsättningar

Området är inte utpekade som ett aktsamhetsområde för skred i finkornig jordart enligt SGU. Närmaste aktsamhetsområde ligger sydöst om planområdet utmed järnvägen.

6.7.5.2 Förslag och konsekvenser

Bedömningen är att området inte påverkas av risken för skred och ras.

6.7.6 Markföroreningar

6.7.6.1 Nuläge och förutsättningar

Kring planområdet finns ett antal fastigheter som har eller tidigare har haft verksamheter som använder sig av ämnen som räknas som miljöfarliga.

Bland annat finns en fastighet sydöst om planområdet som tidigare har innehållit ett tryckeri och som kan ha använt sig av miljöfarliga ämnen. Fastigheten är dock inte mer utredd än att verksamheten inom fastigheten är identifierad. Även en bit öster om planområdet finns ett antal fastigheter som är utpekade för eventuella föroreningar då det idag finns eller tidigare har bedrivits någon typ av verksamhet som kan innebära användning av miljöfarliga ämnen.

6.7.6.2 Förslag och konsekvenser

I samband med framtagandet av detaljplanen har en markmiljöutredning tagits fram. Den visar inte på några föroreningar i marken och låga halter av metaller i grundvattnet. Utifrån genomförd undersökning bedöms risken för förekomst av föroreningar inom området och eventuell negativ påverkan på människors hälsa och miljö som låg.

Bedömningen i utredningen är att inga ytterligare miljötekniska undersökningar eller åtgärder behövs inom området då inga förhöjda halter föroreningar påträffats och risken för att påträffa några bedöms vara låg.

Karta över området med planområdet med röd yta, erosionsrisk markerad med röd linje och risk för ras och skred markerat med gul yta.

6.7.7 Radon

6.7.7.1 Nuläge och förutsättningar

Gränsvärde för radonhalt i nya byggnader och riktvärde för radonhalt i befintliga bostäder och lokaler som används för allmänna ändamål är 200 Bq/m³. För arbetsplatser är gränsvärdet för radonhalt 0,36·10⁶ Bq/m³ och år, vilket motsvarar ungefär 200 Bq/m³ vid en årsarbetstid på 1800 timmar.

Området för tänkte bebyggelse ligger inom normalriskområdet för radon.

6.7.7.2 Förslag och konsekvenser

Mätningar har gjorts i samband med den geotekniska undersökningen som visar att värdena för radon inom området ligger inom normalrisknivån. Vid normalrisknivå ska byggnader normalt utföras minst radonskyddat.

6.7.8 Tillgänglighet för räddningstjänsten

6.7.8.1 Nuläge och förutsättningar

Räddningstjänsten är belägen cirka två kilometer väster om planområdet. Vid normal belastning på vägnätet är räddningstjänsten på plats inom 10 minuter från det att larm kommit in.

Närmaste vattenbrandpost är VBP143 som ligger precis norr om Östermalmsgatan i anslutning till planområdet. Brandposten är B-klassad och klarar att leverera 10 l/s vilket är normen för brandvatten gällande bostadshus upp till 3 våningar enligt svenskt vattens P114. Det finns ytterligare en brandvattenpost vid planområdet VPB98, klassningen av den vattenposten är okänd.

6.7.8.2 Förslag och konsekvenser

En eventuell utbyggnad av kapaciteten i brandposten hanteras i enlighet med kommunens VA-strategi. Kommunens tekniska förvaltning kommer utöver VA-planens åtgärdsplan att ta fram specifika åtgärdsplaner för förnyelsearbete av ledningsnätet.

6.7.9 Tillgänglighet

6.7.9.1 Nuläge och förutsättningar

I Program för ökad tillgänglighet i Värnamo kommun, antagen av Kommunfullmäktige 2012-11-29, § 222, anges som målsättning:

Värnamo kommun ska så långt det är möjligt göra den fysiska miljön tillgänglig oavsett vilka och hur stora funktionsnedsättningar människor har. Kommunen ska också se till att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga får tillgång till information och möjlighet till kommunikation.

Området samt dess byggnader ska i största möjliga mån anpassas för att underlätta för människor med funktionsnedsättning enligt riktlinjer i gällande lagstiftning samt Boverkets byggregler.

Området för den nya exploateringen är relativt plan utan större höjdskillnader och ligger i nivå med intilliggande gata.

6.7.9.2 Förslag och konsekvenser

Då området förutsättningar är goda för att skapa ett nytt kvarter med bra tillgänglighet ser kommunen inte några problem för att skapa ett område som är tillgängligt för människor med funktionsnedsättningar. Tillgänglighetsfrågorna bevakas i samband med bygglovsprövning.

6.8 Geotekniska förhållanden

6.8.1.1 Nuläge och förutsättningar

En geoteknisk utredning har genomförts av BGK (Bygg- och geokonstruktioner, 2024-08-20). Utredningen visar på att jorden, från markens yta räknat, består av fyllning som underlagras av silt och på större djup lera som vilar på berg. Under planerad byggrätt består fyllningen av sand, grus, tegel, asfaltrester, inslag av silt och mulljord med mera. Fyllningens relativa fasthet bedöms vara mycket låg till medelfast. Grundvattennivån i området bedöms ligga på mellan 2,24 och 2,47 meter under markytan (+144,77 och +145,29).

6.8.1.2 Förslag och konsekvenser

Med de förhållanden som undersökningen visar (okontrollerade fyllningar av silt, lera med mera) bedöms sättningar bli oacceptabelt stora vid eventuell grundläggning på mark. Byggnation inom planområdet bör därför pålas eller genomföras med annan lämplig grundförstärkning. Grundläggningsmetod bevakas i byggprocessen.

6.9 Hydrologiska förhållanden

6.9.1.1 Nuläge och förutsättningar

Området ligger inom avrinningsområdet för recipienten *Lagan* och delavrinningsområdet *Inloppet i Vidöstern*.

Länsstyrelsen har utarbetat miljö kvalitetsnormer för de vattenförekomster som är definierade inom vattenförvaltningsarbetet. Recipienten, den del av Lagan som berörs av aktuellt planområde, benämns i VISS Lagan: Vidöstern-Härån. Denna del av Lagan är ca 18 km lång. Sträckan rinner från sammanflödet med Härån i Karlsforsdammen och mynnar i sjön Vidöstern.

Enligt den senaste statusklassningen bedöms den ekologiska statusen som måttlig. Klassningen baseras på kvalitetsfaktorerna fisk, hydrologisk regim-vattenkraft och konnektivitet. Beslutade kvalitetskrav innebär att god ekologisk status ska uppnås senast 2039. Kvalitetsfaktorerna fisk och konnektivitet påverkas av dammar, barriärer och slussar för vattenkraft och leder till ett fragmenterat vattendrag där fisk och bottenlevande djurs vandringsmöjligheter begränsas samt hämmar flödet av bl.a. näringsämnen. Avseende näringsämnespåverkan, försurning och särskilda förorenande ämnen är statusklassningen God.

Kemisk ytvattenstatus har klassningen Uppnår ej god. Kvalitetskraven är God kemisk ytvattenstatus med undantag för ämnena kvicksilver och bromerad difenyleter (PBDE). Halterna för dessa två ämnen överskrider i alla Sveriges vattenförekomster och de anses på sin omfattning och spridningsvägar vara tekniskt omöjligt att sänka till nivåer motsvarande god status. Halterna får dock inte öka.

Det är cirka 180–200 meter mellan planområdet och närmaste strandlinje. För vattenförekomsten gäller strandskydd 100 meter från strandlinjen, både utöver vattnet och in över land.

6.9.1.2 Förslag och konsekvenser

Vid omhändertagande och avledning av dagvatten är det viktigt att hänsyn tas till att vattenkvaliteten i recipienten får försämrats. Som tidigare nämnts planeras tillkommande dagvatten hanteras i befintligt ledningsnät och beräknas därför inte påverka recipienten.

Planområdet omfattas inte av strandskydd.

6.10 Kulturmiljö

6.10.1 Fornlämningar

6.10.1.1 Nuläge och förutsättningar

Fornminnen skyddas av Kulturmiljölagen (1988:950), vars syfte är att försäkra tillgången till en mångfald av kulturmiljöer nu och i framtiden.

Inom planområdet finns idag inga kända fornminnen eller kulturmiljöer utpekad hos kommunen eller hos Riksantikvarieämbetet.

6.10.1.2 Förslag och konsekvenser

Om fornfynd påträffas under genomförandet av detaljplanen ska kontakt omedelbart tas med Länsstyrelsen i Jönköpings län.

6.11 Fysisk miljö

6.11.1 Bebyggelse och gestaltning

6.11.1.1 Nuläge och förutsättningar

Planområdet ligger i utkanten en av stadens större stadsdelar, Östermalm, nära Kust- till kustbanan och Apladalen, längs med Östermalmsgatan. Norr om Östermalmsgatan samt öster om planområdet finns idag bostadsbebyggelse i form av radhus i 1,5 våning i tegel med sadeltak och en nockhöjd på cirka 7 meter. Området har idag flera gemensamma ytor med garage för parkering.

Troligen har övrig bebyggelse längs med Östermalmsgatan uppförts som ett enhetligt kvarter år 1974–1975 vart efter flera hus har byggts till och ändras på olika sätt.

Befintliga bebyggelse längs med Östermalmsgatan.

6.11.1.2 Förslag och konsekvenser

Detaljplanen medger bostadsbebyggelse med en nockhöjd på 11 meter, vilket möjliggör som mest 3 våningar. Den tillkommande bebyggelse ska även uppföras med sadeltak för att följa samma uttryck som omkringliggande bebyggelse. Delar av marken behöver vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar och ska därför inte bebyggas.

Tanken är att byggnaden ska bli ett mindre lägenhetshus med 1 plans lägenheter i bottenplan samt i 1,5 plan över. Utformningen av byggnaden ger känslan av radhus och kommer med tegelfasad skapa en nyanserad tolkning av den omkringliggande befintliga bostadsbebyggelsen. I plankartan regleras fasad av tegel

6.11.2 Friytor

6.11.2.1 Nuläge och förutsättningar

Området finns med i Plan för grönstruktur och pekats där ut som överdimensionerad, svårorienterad, saknar funktioner och med ett lågt utnyttjande. I östra delen av parken finns en yta där mål har ställts upp vilket visar på viss användning. Den delen ligger utanför planområdet och bedöms inte påverkas av planens genomförande. Den lekplats som finns mellan Östermalmsgatan och Smålandsgatan har en högre nyttjande och en mer tydlig orienterbarhet och användning.

6.11.2.2 Förslag och konsekvenser

Då området idag är obebyggt och består av en större gräsyta finns goda möjligheter till att skapa ytor inom fastigheten för lek och umgänge för både barn och vuxna. Området placering i närheten av andra lekplatser och grönområden som kan användas för lek, rekreation och motion ger också möjlighet till variation. Med bestämmelse om andelen kvartersmark som ska vara genomsläpplig styrs möjligheten att skapa ytor inom kvartersmarken för utomhusaktiviteter och umgänge.

På alla sätt behöver de gröna värdena och möjlighet till lek och social samvaro maximeras för att ta hänsyn till barnperspektivet och för att uppnå god bebyggd miljö.

6.11.3 Sol- och skuggförhållande

6.11.3.1 Nuläge och förutsättningar

Dagsljus och solinfall är viktiga för människors hälsa och välbefinnande, både i den enskilda bostaden och i närmiljön. Byggnaderna ska därför utformas så att tillfredsställande ljusförhållanden är möjliga att uppnå.

Platsen idag är en större öppen gräsyta med det fåtal träd. Runt platsen är det finns inga stora höjdskillnader och det finns inte heller några höga byggnader eller andra objekt som skuggar planområdet.

6.11.3.2 Förslag och konsekvenser

Områdets förutsättningar ger goda möjligheter till att skapa en bebyggelse där sol- och skyggförhållande skapar en hög boendekvalitet. Då den tillkommande bebyggelsen är begränsad till en nockhöjd på 11 meter kan goda sol- och skuggförhållandena för bostäderna norr om Östermalmsgatan fortfarande uppnås.

6.12 Teknik

6.12.1 Vatten och avlopp

6.12.1.1 Nuläge och förutsättningar

Kommunens plan för vatten och avlopp i Värnamo kommun fastställdes 29 november 2018. Värnamo kommun ska ha en VA-försörjning som har som utgångspunkt att påverkan på miljön ska vara minsta möjliga och i att invånarnas hälsa ska vara tryggad. VA-försörjning ska ombesörja de behov som kommunens befolkningsutveckling genererar och de behov av anpassning som klimatförändringarna kommer innebära.

Området ligger inom det kommunala verksamhetsområdet för VA som i stort sett innefattar hela Värnamo stad. I anslutning till området finns idag ledningar för att kunna ansluta både vatten och avlopp.

6.12.1.2 Förslag och konsekvenser

Då recipientens statusklassning inte får försämrats måste det gå att rena vattnet innan det når recipienten. Dagvattnet från kvartersmarken kommer att omhändertas i det befintliga ledningsnätet som finns i anslutning till planområdet, där det kommer renas innan det når recipienten.

6.12.2 Värme

6.12.2.1 Nuläge och förutsättningar

Att bygga energieffektivt lönar sig. Det kostar något mer i byggskedet, men ger en lägre energikostnad på lång sikt.

Tomtens läge spelar stor roll, utifrån sol- och vindförhållanden. Husets form och planlösning samt hur byggnaden är placerad på tomten är också av stor betydelse för energiåtgången. Ju mer kompakt huset är, ju mer energieffektivt är det, även om man inte direkt väljer att bygga passivhus. Stor omsorg bör också tidigt läggas på att välja energikälla. Om solfångare (för varmvatten och värme) och solceller (för el) ska installeras, tänk på att reservera en söderyta, där de kan placeras. Det går även bra med en placering i sydost eller sydväst.

För att en byggnad ska bli energieffektiv, är det elementärt med ett bra klimatskal. Omsorg om detaljerna är också viktigt, både vid planeringen och under själva byggskedet. Ett bra klimatskal ska ha en god värmeisolering, vara lufttätt och ha få köldbryggor.

Planområdet omfattas inte av Värnamo Energis område för fjärrvärme och området ligger i utkanten av det yttre vattenskyddsområdet för Ljusseveka vattentäkt.

6.12.2.2 Förslag och konsekvenser

Då området idag är obebyggt finns det goda förutsättningar att placera och uppföra bebyggelse utefter ett klimatsmart perspektiv.

6.12.3 El och tele

6.12.3.1 Nuläge och förutsättningar

Både Värnamo energi och Skanova har ledningar i anslutning till planområdet för bland annat el och opto vilket ger goda möjligheter för anslutning av även de tillkommande bostäderna.

6.12.4 Avfall

6.12.4.1 Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns idag ingen uppsamling av avfall inom området.

6.12.4.2 Förslag och konsekvenser

Avfallshantering och möjlighet till källsortering/återvinning ska ordnas inom kvartersmark och i anslutning till Östermalmsgatan. Genom att ge möjlighet för sopfordon att stanna till på Östermalmsgatan och hämta sopor från miljöhus lokaliserat nära gatan kan andra ytor inom planområdet sparas från att behöva bli stora hårdgjorda vändplatser,

6.13 Service

6.13.1 Offentlig service

6.13.1.1 Nuläge och förutsättningar

Idag finns ingen offentlig service inom planområdet. Närmsta grundskola (Exposkolan) och förskola (Förskolan Nyfiken) är belägna cirka 500 meter respektive 200 meter norr om planområdet. Värnamo sjukhus ligger cirka 1,5 kilometer utanför området och närmsta vårdcentral 1 kilometer bort.

6.13.1.2 Förslag och konsekvenser

Den offentliga service som finns i närområdet kommer inte att påverkas nämnvärt av den tillkommande bebyggelsen inom planområdet.

6.13.2 Kommersiell service

6.13.2.1 Nuläge och förutsättningar

I dagsläget finns det ingen kommersiell service inom området eller i dess direkta anslutning. Närmaste kommersiella service är beläget cirka 200 meter öster om området och in till Värnamo centrum är det strax över 1 kilometer.

6.13.2.2 Förslag och konsekvenser

Med en ökad förtätning i centrala lägen i staden skapas ett större underlag för den kommersiella servicen som finns beläget i centrum men även den som service som finns i ytterområden i staden.

6.14 Trafik

6.14.1 Gång- och cykeltrafik

6.14.1.1 Nuläge och förutsättningar

I söder och väster avgränsas planområdet av en gång- och cykelväg, längs med Ringvägen/ Tännögatan, som i höjd med Östermalmsgatan går över till att bli trottoar på en sida och en gång- och cykelväg på den andra sidan norrut. Denna gc-väg har ett högt användande och är en viktig led för trafikanter som tar sig runt i staden utan motorfordon.

Gång- och cykelvägen ger också möjlighet att svänga över in i Apladalen i höjd med Östermalmsgatan.

6.14.1.2 Förslag och konsekvenser

Tillgängligheten och sträckningen av gång- och cykelvägen förbi planområdet kommer inte att förändras i och med genomförandet av detaljplanen.

6.14.2 Kollektivtrafik

6.14.2.1 Nuläge och förutsättningar

Närmaste busshållplats finns längsmed Malmövägen cirka 400 meter öster om planområdet.

Busshållplatsen ICA Kvantum trafikeras av busslinje 202, 270 och 273 och har idag är en av de mest använda hållplatserna i östra delen av Värnamo stad.

Närmaste tågstopp/tågstation är Rörstorp station som ligger cirka 700 meter sydost om området.

Denna station trafikeras tåg mot Alvesta. Värnamos centrala station ligger cirka 1,5 kilometer nordväst om planområdet och trafikeras, förutom tåg mot Alvesta även av tåg mot bland annat Halmstad, Jönköping och Nässjö.

6.14.2.2 Förslag och konsekvenser

Med en ökad förtätning i centrala lägen i staden skapas ett större underlag för kollektivtrafiken.

6.14.3 Motortrafik

6.14.3.1 Nuläge och förutsättningar

Inom planområdet finns Östermalmsgatan som är en mindre bostadsgata med en vändplats i slutet. Den trafik som kör på den har sin målpunkt vid någon av de bostäderna som ligger längre i på gatan. Precis utanför planområdet finns Ringvägen/Tännögatan som är en vältrafikerad större gata. Målpunkterna för den trafiken som passerar planområdet kan variera då Ringvägen/Tännögatan i många fall används som en smitväg för att undvika Malmövägen som har en betydligt högre trafikmängd.

Det finns ingen trafikmätning som visar hur mycket trafik som rör sig längs med Ringvägen/Tännögatan mellan Pilagårdsgatan och Östermalmsgatan, men utifrån mätningar som har gjort längre bort på Ringvägen/Tännögatan uppskattas att mellan 1100 och 2000 fordonsrörelser sker på sträckan.

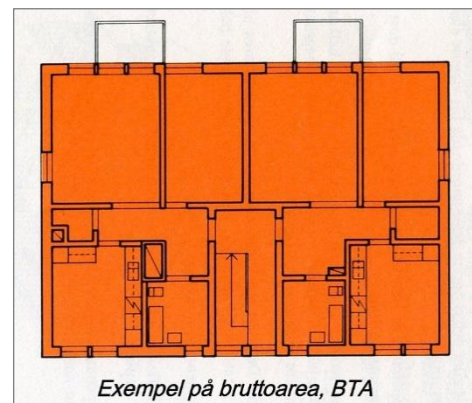
6.14.3.2 Förslag och konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen kommer att bidra till en ökad trafikmängd på vägarna runt området, dock görs bedömningen att denna ökning kommer vara marginell mot befintlig trafikmängd.

6.14.4 Parkering

6.14.4.1 Nuläge och förutsättningar

Enligt 8 kap 9 § i Plan- och bygglagen ska lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon i skälig utsträckning anordnas på tomten eller i närheten av denna. Det är den enskilde fastighetsägarens skyldighet att inrätta parkeringsplatser till den verksamhet som finns på fastigheten. Enligt Plan- och bygglagen ska lämpligt parkeringsutrymme för cykel finnas då även dessa räknas som fordon. Kommunens parkeringsnorm (p-norm) har olika värden för att få fram behov av antal bilplatser per bruttoarea (BTA) som olika användningssätt kan behöva. Bostadsparkering får inte samordnas med övrigt parkeringsbehov.

Exempel på bruttoarea.

Källa: www.wikipedia.org

Enligt Boverkets författningssamling från 2008 ska:

- en angoringsplats för bil finnas.
- en parkeringsplats avsedd för fordon till rörelsehindrade kunna ordnas inom 25 meters gångavstånd från tillgänglig och användbar entré till bostadshus.

I omkringliggande område finns gemensamma ytor för parkering med garage, men på många fastigheter har det även skapats plats för parkering närmare bostaden.

6.14.4.2 Förslag och konsekvenser

Planen möjliggör både att tillkommande parkering kan ske inom fastigheten och var inom fastigheten den ska placeras. En gemensam parkering styrs till området närmast Syrenen 1. Anledningen till att parkeringen styrs till den delen är flera, dels för att skapa avstånd till den befintliga bebyggelsen öster om planområdet, dels för att område behöver vara tillgänglig för underjordiska ledningar men även för att infarten till parkeringen inte ska hamna för nära korsningen mellan Östermalmsgatan och Tännögatan. Placeringen följer även den befintliga strukturen i området med gemensamma parkeringsytor mellan ett mindre antal fastigheter.

6.15 Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer anger de föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse eller som miljön eller naturen kan belastas med, utan fara för påtagliga olägenheter. Idag finns det miljökvalitetsnormer för:

- olika föroreningar i utomhusluften,
- olika parametrar i vattenförekomster,
- olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten,
- omgivningsbuller.

Miljökvalitetsnormer för övriga områden än föroreningar i utomhusluft hanteras i förekommande avsnitt under rubrikerna Vattenområde, Teknisk försörjning samt Störningar, hälsa och säkerhet.

6.15.1 Luft

Värnamo kommun har under perioden 1986–87 fram till 2019 genomfört olika mätningar av luftkvaliteten i Värnamo tätort och på andra enstaka platser i kommunen. För att tillgodose kraven på kontroll av utomhusluften har Värnamo kommun därefter deltagit i det samverkansområde som Jönköpings läns Luftvårdsförbund står bakom. En första utvärdering av resultaten har publicerats under 2015. Av denna framgår att nivån ”nedre utvärderingströskel” överskrids vid några tillfällen, vilket motiverar fortsatt kontroll av luftkvaliteten. Något överskridande av miljökvalitetsnormen förekommer inte.

Mätningar/beräkningar har utförts vid de mest belastade/ogynnsamma platserna i Värnamo tätort, varför aktuellt planområde inte bedöms vara påverkat av oacceptabla halter av luftföroreningar.

6.15.2 Vatten

En miljökvalitetsnorm för vatten beskriver den kvalitet en så kallad vattenförekomst ska ha nått vid en viss tidpunkt. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå det som inom vattenförvaltning kallas god status.

En norm anger en lägsta tillåten nivå. Den sammanlagda miljöpåverkan på vattenförekomsten får inte orsaka att kvaliteten blir sämre än den status som anges i normen.

Då tillkommande dagvatten vid genomförandet av detaljplanen kommer att hanteras genom befintliga dagvattenledningar bedöms inte MKN för vattenförekomsten att påverkas.

6.15.3 Buller

Enligt regeringens förordning (2004:675) om omgivningsbuller, har kommuner med mer än 100 000 invånare en skyldighet att senast den 30 juni vart femte år ha kartlagt omgivningsbullret inom kommunen och tagit fram strategiska bullerkartor som visar bullersituationen under det närmast föregående kalenderåret.

Mindre kommuner har inte samma krav på redovisning men där bör strävan vara att begränsa bullret för att skapa goda levnadsmiljöer för sina invånare.

I samband med framtagandet av detaljplanen har en bullerutredning gjorts som visar att området har goda möjligheter att klara den uppsatta högsta bullervärden för bostäder som finns.

7. Genomförandefrågor

Genomförandedelen i planbeskrivningen redovisar vilka organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt. Genomförandefrågorna har ingen självständig rättsverkan, de utgör en del av planhandlingarna och ska, vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

Det ska också framgå vilka konsekvenser dessa åtgärder får för fastighetsägarna och andra berörda. Planbeskrivningen ska även innehålla information om kommunen avser att ingå exploateringsavtal, avtalens huvudsakliga innehåll samt vilka konsekvenser avtalen får för genomförandet.

7.1 Organisatoriska frågor

7.1.1 Exploateringsavtal

Inget exploateringsavtal har upprättats.

7.1.2 Markanvisning

Markanvisningsavtal tecknas med fastighetsägare eller blivande exploatör som avser att bygga ut på föreslagen kvartermark enligt detaljplanen. I avtalet kommer bland annat detaljer kring bebyggelsens utformning regleras samt fastighetsägarens eller exploatörens övriga åtaganden. Beroende på utbyggnadsordning kan samordning mellan fastighetsägare och blivande exploatörer krävas för utbyggnaden ska bli ändamålsenlig och effektiv.

Ett markanvisningsavtal har upprättats mellan köparen och kommunen.

Exploatören har tidigare ansökt om planbesked för en ny detaljplan för bostadsbebyggelse inom del av fastigheten Värnamo 14:66.

Exploatören har framfört önskemål om att teckna ett markanvisningsavtal till stöd för att inleda en planprocess samt att reglera ett framtida förvärv. Avtalet reglerar förutsättningarna och parternas ansvar inför varandra under den kommande processen.

I avtalet står att kommunen anvisar markområdet för bostadsändamål inom del av fastigheten Värnamo 14:66. Det framgår också att ett maktöverlåtelseavtal ska tecknas inom 24 månader från att markanvisningsavtalet är undertecknat eller senast 6 månader från att en ny detaljplan för området vunnit laga kraft.

7.1.3 Tidplan

Detaljplanen handläggs med standardförfarande. Efter samråd och granskning antas planen av samhällsbyggnadsnämnden. Kommunen verkar för att planen blir antagen hösten 2025.

Samråd av detaljplanen kvartal 1 - 2025

Granskning av detaljplanen kvartal 2 - 2025

Antagande av detaljplanen kvartal 3 - 2025

Detaljplanen vinner lagakraft tre veckor efter protokollet om antagandet har anslagits på kommunens digitala anslagstavla. Om detaljplanen överklagas vinner detaljplanen inte lagakraft förrän överprövande instans har prövat överklagandet och antagit planen. Överprövar länsstyrelsen detaljplanen vinner detaljplanen inte heller lagakraft förrän länsstyrelsens beslut har fattats.

7.2 Tekniska frågor

7.2.1 Tekniska åtgärder

Genomförandet av detaljplanen förväntas inte medföra några omfattande tekniska åtgärder. Nya anslutningspunkter för dagvatten, avlopp, el och vatten ska skapas i ny fastighetsgräns.

7.2.2 Utbyggnad av allmän plats

Kommunen är huvudman för den allmänna plats som finns inom detaljplanen, exploatören är ansvarig för iordningställandet av den allmänna platsen inom planområdet. Allmän plats består enbart av befintlig GATA. Kostnader för återställning av gata efter byggnation betalas av exploatören.

7.2.3 Utbyggnad av vatten och avlopp

Området ligger inom kommunens verksamhetsområde för VA och kostnaderna för inkoppling av VA med mera betalas av exploatören i enlighet med gällande taxa.

7.3 Fastighetsrättsliga frågor

7.3.1 Fastighetsindelningsbestämmelser

Detaljplanen har en egenskapsbestämmelse om att minsta fastighetsstorlek är 3500 kvadratmeter, detta för att styra att området inte styckas av i mindre fastigheter.

Fastighetsbildning ska ske i enlighet med detaljplanens intentioner och bekostas av exploatören.

7.3.2 Rättigheter

7.3.2.1 Servitut

Inom planområdet finns idag inga registrerade servitut. Där servitut behövs är det upp till ledningsägare att ansöka om servitut.

7.3.2.2 Ledningsrätt

Befintliga allmännyttiga underjordiska ledningar inom kvartersmark kommer att säkerställas med u-området. Respektive ledningsägare ska bevaka planprocessen samt ansvarar för att säkra sina ledningar med lämplig rättighet. Äldre ledningar inom byggrättens område ska flyttas till intilliggande cykelväg. Kostnad för detta åläggs exploatören.

7.4 Ekonomiska frågor

7.4.1 Planekonomisk bedömning

7.4.1.1 Utgifter och intäkter

Genom markanvisningsavtalet har kommunen kommit överens med exploatören om villkoren för ett markköp. Bland annat framgår villkoren om att ett köpekontrakt ska signeras av exploatören inom sex månader från den dag detaljplanen har vunnit laga kraft samt vilket kvadratmeterpris för BTA som gäller.

7.4.1.2 Kostnader för exploatören

Markanvisningsavtalet redovisar även att exploatören är kostnadsansvarig för framtagandet av detaljplanen samt tillhörande utredningar. Avtalet redovisar också att exploatören är ansvarig för

kostnaderna för projektering, utbyggnad och ombyggnad som krävs på allmän plats, flytt av eventuella ledningar eller på annat sätt säkerställa befintliga lednings- och kabelanläggningars funktion och övriga avgifter som tillkommer vid exploatering av marken där bland annat anslutningskostnad till det kommunala Va-nätet.

Kostnader och ansvaret för fördjupande utredningar utöver vad som har tagits fram under framtagandet av detaljplanen svarar exploatören för.

I markanvisningsavtalet framgår att exploatören vid ett förvärv ska stå för samtliga lantmäterikostnader, lagfartskostnader, inteckningskostnader samt övriga kostnader till följd av förvärv av markområdet.

7.4.2 Planavgift

Framtagande av detaljplan bekostas av exploatören vilket regleras i ett planavtal som har upprättats mellan exploatören och kommunen. Ingen planavgift tas ut vid bygglov.

7.4.3 Ersättningsanspråk

Kommunen har rätt att besluta om ändrad markanvändning, men en fastighetsägare har samtidigt en principiell rätt till pågående markanvändning. Om fastighetsägaren förhindras att fortsätta använda marken på samma sätt som tidigare uppstår en ersättningssituation.

Som fastighetsägare är man garanterad byggrätten i enlighet med detaljplanen under genomförandetiden. En planändring under genomförandetiden kan därför leda till ersättning, medan en ändring efter genomförandetidens utgång kan ske utan hänsyn till de rättigheter som uppkom genom detaljplanen.

7.4.4 Drift allmän plats

Driften av den allmänna plats som finns inom detaljplanen kommer skötas av kommunen.

7.4.5 Drift vatten och avlopp

Inom kvarterensmarken ska exploatören ansvara för utbyggnaden av vatten-, avlopps- och dagvattenledningar vilka ska anslutas till det kommunala ledningsnätet efter anvisad anslutningspunkt.

7.4.6 Gatukostnader

Kommunen har rätt att ta ut ersättning för gatukostnader från fastighetsägarna inom sådana områden med detaljplan där kommunen är huvudman för allmänna platser. Ersättningen kan avse kostnader för att bygga och förbättra gator och andra allmänna platser. Ersättning kan däremot inte tas ut för underhåll och drift.

December 2024

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Sanna Petersson
Planeringsarkitekt

Kristoffer Lideberg
Planeringsarkitekt

Henrik Storm
Stadsarkitekt

VA Nydalavägen och Malmövägen¹⁰⁹

Kontrollberäkningar av VA- och
markprojektering i hydraulisk modell

Ändringsförteckning

Ver	Datum	Ändringsbeskrivning	Granskad	Godkänd av
1	2024-09-25	Preliminärhandling	2024-09-24	Anders Klasson

Sweco Sverige AB
Uppdrag
Uppdragsnummer
Kund
Upprättad av

RegNo 556767-9849
VA Nydalavägen/Malmövägen
30060274
Värnamo kommun
Marie Larsson, Richard Malm,
Anders Klasson
2024-09-25
PM Modellberäkningar.docx

Datum
Dokumentreferens

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Modellberäkningar	5
2.1	Underlag	5
2.2	Förutsättningar för modellberäkningar	6
3	Skyfallshantering	7
4	Diskussion	9
5	Referenser	10

BILAGOR

1. Beräkningsresultat (dokumentation av bilder som presenterats under projektet)

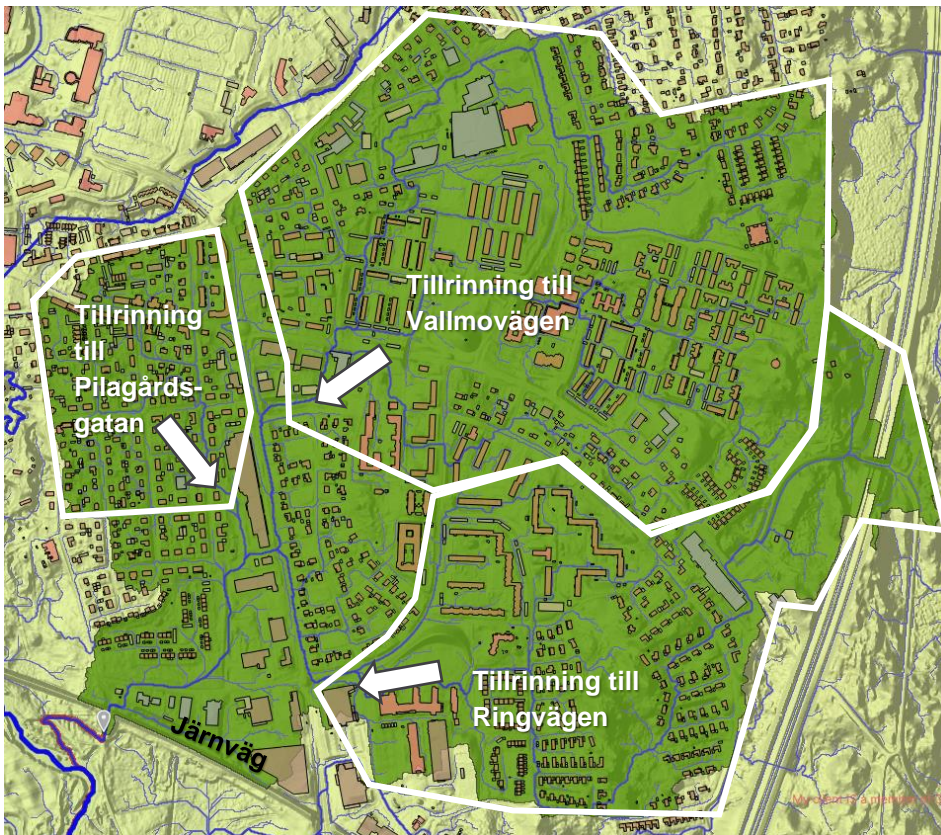
1 Inledning

Värnamo kommun planerar för en sanering av Malmövägen och Nydalavägen enligt Figur 1 med anledning av planer på ett nytt bostadsområde samt arenaområde. För att möjliggöra utbyggnaderna behöver spillvattensystemet uppgraderas för att ta emot de nya anslutningarna. Även dagvattensystemet har behov av att läggas om då det råder kapacitetsbrist i systemet oavsett om planerna om nytt bostadsområde och arenaområde byggs. Därtill finns en skyfallsproblematik i området. Kärnans köpcenter översvämmas årligen då golvnivån i byggnaden är lägre än gatans.

Figur 1. Sträckning för planerad sanering.

Malmövägen ligger i en del av en dalgång. De större flödesstrågen till området visas i Figur 2. Från rondellen som förbinder Malmövägen och Ringvägen lutar Malmövägen norrut mot gatans lågpunkt vid Kärnans affärscentrum. I denna lågpunkt möts avrinning från Vallmovägen och Ringvägen. Från Kärnans affärscentrum lutar terrängen mycket svagt söderut mot järnvägen där avrinningen måste passera genom en trumma innan det når Lagan. De sammanstrålande flödesstråken, terrängens lutning och passagen under järnvägen bidrar till svåra förutsättningar att leda bort skyfallsavrinning.

Figur 2. Avrinningsområdet för Malmövägen till Lagan (grön yta), delavrinningsområden till Malmövägen (vita områden) och flödesvägar (blå linjer).

Kommunens ambition är att i samband med saneringen genomföra åtgärder för att minska översvämningsrisker i området. I en tidigare utredning av dagvattensystemet (Sweco, 2017-12-21) har en dimensionsplan tagits fram för dagvattensystemet. Vidare har en ny passage under järnvägen söder om Ringvägen föreslagits i dimensionsplanen för att öka kapaciteten i dagvattensystemet. Sedan dimensionsplanen för dagvattensystemet togs fram har kommunen genomfört flertalet åtgärder i dagvattensystemet. Bland annat har anlagts stora fördröjningsytor i närliggande Vråenparken.

Förprojektering av VA har pågått under hösten 2023 och våren 2024. Förprojektering av mark har pågått under våren 2024. I föreliggande rapport redovisas kontrollberäkningar av projekteringen samt utredning av möjliga åtgärder för att minska översvämningsrisker vid skyfall.

2 Modellberäkningar

2.1 Underlag

Version av beräkningsmodell som använts för utredningen är befintliga förhållanden för avrinningsområdet öster om Lagan, modellfil: e2-4_230620.mupp (senast uppdaterad under 2023).

I Tabell 1 listas de underlag som använts för respektive modellsimulering. Detaljer kring de olika versioner av höjdsättningar som studerats samt resultaten av simuleringarna visas i Bilaga 1.

Tabell 1. Underlag för modellsimuleringar.

Simulering (nr)	Beteckning i text, figur och resultatfiler	Underlag för VA	Underlag för mark	Beskrivning
1		230919_dagvattensystem.dwg	Befintligt	Simulering för kontroll enbart av förprojekterat dagvattensystem utan några förändringar ovan mark.
2	"v3"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	Höjning av övergång vid rondellen Malmövägen/Ringvägen, flytt av lågpunkt på Malmövägen, nytt dike längs Pilagårdsgatan
3	"v4"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	"Extrem" vidareutveckling av föregående markmodell med en kanal från Kärnan, breddning av dike längs Pilagårdsgatan, kanal över Ringvägen samt ökad kapacitet i ny kulvert under järnvägen som ansluter till nytt dike till Lagan
4	"v5"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	I denna version studeras en 10 meter bred kanal från skyfallsdike vid Pilagårdsgatan till Lagan.
5	"v6"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240227.dwg	I denna version studeras en 10 meter bred kanal från skyfallsdike vid Pilagårdsgatan till Lagan. Jämfört med "v5" har kanalens längslutning rätats ut och en blockad norr om Kärnan tagits bort.
6	"v7"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240524.dwg	Istället för avledning mot järnvägen testas en ny avledning mot Lagan utmed Ringvägen norr om järnvägen.
7	"v8"	230919_dagvattensystem.dwg	Export skyfall 240524.dwg	Höjdmodell i "v7" justerad i Apladalen mellan "tarmen" och Lagan.

2.2 Förutsättningar för modellberäkningar

Modellberäkningar har utförts med kommunens hydrauliska modeller (uppdaterade 2023) med samma modelleringsmetodik som anges i tillhörande modellbeskrivning (Sweco, 2023-09-12).

Simuleringar har skett för 100-årsregn med klimatfaktor 1,4. Den sista versionen av höjdsättning har även simulerats för regn med 5-, 10-, 20- och 30-års återkomsttid och klimatfaktor 1,25 vilka presenteras i bilaga 1.

Samtliga beräkningar för projekterad VA och mark innehåller uppdaterade randvillkor för nivåer i Lagan (medelflöde i Lagan, nivå vid $Q=13,65 \text{ m}^3/\text{s}$, se PM Randvillkor för Lagan (Sweco, 2023-10-30)).

Flera modellberäkningar har utförts för att utreda effekten av olika skyfallslösningar. I denna rapport beskrivs de viktigaste modellresultaten och slutsatserna. Samtliga modellresultat redovisas i Bilaga 1.

3 Skyfallshantering

För att förbättra avrinning vid skyfall från Malmövägen, i anslutning till Kärnans köpcenter, krävs ett flertal åtgärder. Dessa presenteras nedan samt i Figur 3.

Åtgärd 1 – Profiljustering av Malmövägen samt justering av Vallmovägens anslutning till Malmövägen

Malmövägen har idag en diffus lågpunkt direkt norr om anslutningen till Kärnans köpcenter från Malmövägen. För att effektivare leda ytvatten bort från Malmövägen krävs att lågpunkten förstärks och placeras i anslutningen till Kärnans köpcentrum. På grund av höjdförhållanden mellan Malmövägen och befintlig mark västerut bör Malmövägen inte sänkas lokalt vid lågpunkten, utan det krävs i stället att Malmövägen profiljusteras (höjs) på sträckan mellan anslutningen till Kärnans köpcentrum och bensinstationen i norr. Höjningens storlek bedöms uppgå till maximalt ca 30 cm och längslutningen kommer bli låg (ca 0,25 %) varför särskild hänsyn måste tas till dagvattenhanteringen vid eventuell framtida detaljprojektering. Som en konsekvens av att Malmövägen höjs måste även Vallmovägen höjas närmst Malmövägen.

Åtgärd 2 – Åtgärder på Kärnans köpcenters norra anslutning till Malmövägen

Även om Malmövägen profiljusteras enligt åtgärd 1 föreligger risk att ytvatten som kommer från norr och öst rinner in på Kärnans fastighet via den norra anslutningen. Detta vatten har sedan svårt att rinna vidare västerut på grund av den lokala lågpunkten i anslutning till köpcentrets entré samt dåliga lutningar på köpcentrets baksida. Av denna anledning behöver åtgärder utföras för att förhindra ytvatten från att rinna via anslutningen och in på kvartersmark. Åtgärden har inte kunnat detaljstuderas då inmätningar saknas, men sannolikt behöver anslutningen förses med kantsten mot Malmövägen eller på annat sätt höjas. Är det möjligt så rekommenderas att denna anslutning stängs.

Åtgärd 3 – Ombyggnation av hårdgjorda ytor inom kvartersmark (Kärnans köpcenter)

För att ytvatten ska kunna rinna bort från Malmövägen och vidare västerut krävs ny höjdsättning för hårdgjorda ytor inom kvartersmark. Detta för att skapa ett jämt fall västerut mot Pilagårdsgatan. Sänkningen uppgår lokalt till ca 10-20 cm i områdets västra delar. För att ytterligare förbättra ytvattenavrinning från "baksidan" på Kärnans köpcenter krävs sannolikt en ny höjdsättning även här för att bygga bort lokala lågpunkter och förhindra ansamlingar av ytvatten mot byggnaden. Det bör noteras att det i anslutning till köpcentrets entré finns en lokal lågpunkt som ej kommer kunna åtgärdas fullt ut. Utgångspunkten får i stället vara att minska mängden ytvatten som riskerar ledas hit från omgivande mark och lokala åtgärder för att säkra fastigheten mot översvämning.

Åtgärd 4 – Lokal sänkning av Pilagårdsgatan

I och med åtgärder på hårdgjorda ytor inom kvartersmark (se åtgärd 3 ovan) kommer även Pilagårdsgatan behöva sänkas lokalt för att ytvatten ska kunna rinna över gatan mot grönområden och vidare västerut. Sänkningen uppgår lokalt till ca 20-30 cm. Vid eventuell framtida detaljprojektering är det viktigt att trottoaren separeras på annat sätt än med kantstöd, då kantstöd försämrar möjligheten att kunna leda vatten över Pilagårdsgatan.

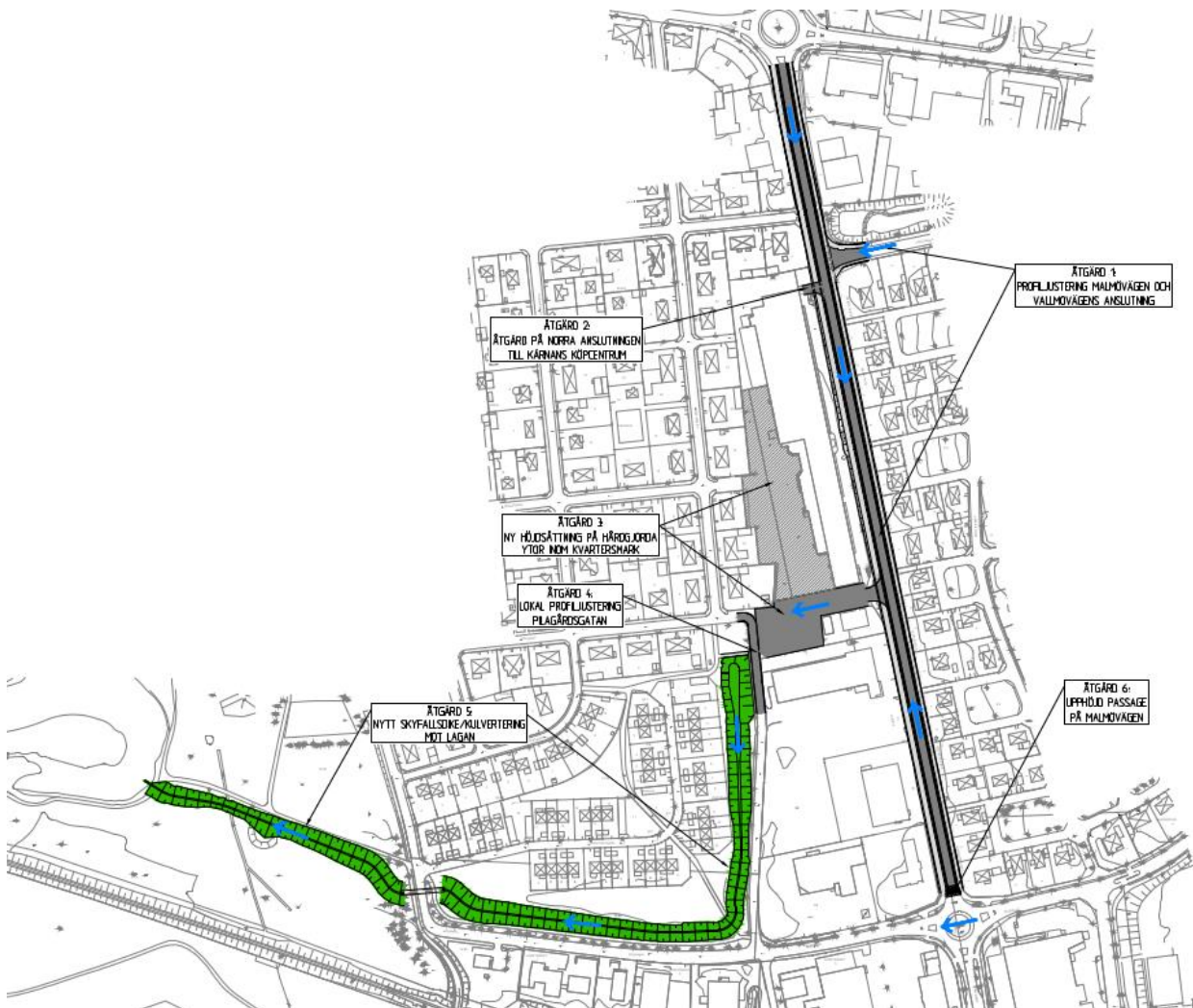
Åtgärd 5 – Skyfallsdike mot Lagan

För att leda ytvatten västerut mot Lagan behöver ett skyfallsdike anläggas söderut längs Pilagårdsgatan och sedan västerut längs Ringvägen och vidare mot Krycklebäcken/Lagan. På grund av de stora flöden som ska avledas och befintliga höjdförhållanden (högre marknivåer i väst än öst) blir detta dike djupt (drygt 2 meter) och tar mycket plats i anspråk. Skyfallsvatten behöver ledas genom större trummor under Ringvägen i väster. Enligt geotekniska undersökningar står grundvattnet högt i området, varför ett öppet dike kan leda till permanent grundvattenavsänkning. Ett öppet dike hamnar även i konflikt med kvartermark för ny fastighet vid Tånnögatan. Skyfallsstråket går i stället för dike att utföra med kulvertering längs Ringvägen, exempelvis under befintlig GC-väg. Men då det är stora flöden som ska avledas och längslutningen är liten kommer stora ledningsdimensioner krävas. Beräkningar visar att det sannolikt kommer krävas dubbla PE 1600 för att hantera de flöden som kommer uppstå. För att minska det dimensionerande flödet bör det under eventuell framtida detaljprojektering undersökas om del av flödet kan ledas söderut, under Ringvägen, mot korsningspunkt mellan befintligt dike och järnväg.

Åtgärd 6 – Upphöjd passage på Malmövägen

Då relativt stora flöden leds mot Kärnans köpcenter söderifrån rekommenderas att en upphöjd passage för oskyddade trafikanter anläggs direkt söder om befintlig cirkulationsplats vid korsningen Malmövägen/Ringvägen. Detta minskar den mängd vatten som ansamlas vid köpcentrets fastighet och behöver ledas vidare västerut. Med denna åtgärd leds ytvatten som kommer österifrån längs Ringvägen vidare västerut genom cirkulationsplatsen, i stället för att som idag ledas in på Malmövägen och vidare norrut.

Resultaten av de olika åtgärdsstudierna visas i Bilaga 1.

Figur 3. Schematisk redovisning föreslagna åtgärder.

4 Diskussion

Flera olika åtgärdsstrategier har utretts för att minska risken för översvämning vid skyfall. Studierna visar att terrängens lutning innebär störst utmaning för att kunna leda undan vatten i den takt det rinner till Malmövägen. Trots väldigt omfattande åtgärdsförslag går det inte att helt komma till bukt med problematiken, men det är möjligt att få en betydligt bättre situation. Frågan är vilka åtgärder som är samhällsekonomiskt försvarbara.

Utan några åtgärder är området att betrakta som översvämningssensibelt. Vid framtida planering är det svårt, om inte omöjligt, att ta mer mark i anspråk om området inte kan visas lämpligt att bebygga med avseende på översvämningssrisker samt att det inte leder till en försämrad situation för annan part.

5 Referenser

- Sweco. (2017-12-21). *Översvämningssäkring Värnamo. Utredning av befintlig kapacitet och kapacitetsförbättrande åtgärder för dagvattennätet öster om Lagan. Uppdragsnummer: 1834657000.*
- Sweco. (2023-09-12). *Modellteknisk beskrivning för dagvatten- och skyfallsmodeller i Värnamo kommun. Version 5. Uppdragsnummer 30011088.*
- Sweco. (2023-10-30). *Randvillkor för Lagan. Uppdragsnummer 30011088.*

Tjänsteskrivelse – Medborgarinitiativ Bullerskydd på E4

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande har överlämnat medborgarinitiativet Bullerskydd på E4 till teknik- och fritidsnämnden för handläggning och beslut.

Initiativtagaren önskar att det genomförs åtgärder för att dämpa det trafikbuller som genereras av trafiken på E4:an på sträckan mellan norra och södra avfarten vid Värnamo stad.

Medborgarinitiativet har varit aktivt för omröstning under våren 2023. Förslaget gillades av 122 röstande med 24 skriftliga kommentarer, vilka nästan samtliga var positiva till föreslagen åtgärd.

Teknik- och fritidsförvaltningens hantering av medborgarinitiativet

Förvaltningen är fullt medvetna om att buller från trafik kan upplevas som störande och kommunen förhåller sig till regler och riktvärden som återfinns i plan- och bygglagen, miljöbalken och gällande förordningar där kommunen är verksamhetsutövare. I Värnamo kommun är det samhällsbyggnadsförvaltningen med miljöavdelningen som är tillsynsmyndighet och ser till att dessa gränsvärden hålls.

E4 eller Europaväg 4 är en statlig väg som Trafikverket ansvarar för.

Teknik- och fritidsförvaltningen har genom samhällsbyggnadsförvaltningen varit i kontakt med Trafikverket som är väghållare för statlig väg och ansvarar för det buller som uppkommer och följande svar har erhållits.

Under 2020 ändrades hastigheten på E4 utanför Värnamo och i konsekvensutredningen som gjordes till förslaget om ändrade hastigheter redovisas att en hastighetsförändring på 10 km/tim ger en sänkning respektive höjning av bullernivån med 1-2 dBA (schablonvärde). Detta har inte påkallat någon åtgärd längs

sträckan då bedömningen var att gällande gränsvärden inte överskreds.

Trafikverket hanterar synpunkter på buller längs med statligt väg- och järnvägsnät via e-tjänsten nedan. I tjänsten kan man både se de beräknade bullernivåerna vid fastigheten samt skapa ett ärende.

[Buller vid din fastighet - Trafikverket](#)

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att anse medborgarinitiativet besvarat.

Linus Enochson
Projektör

Henrik Lönngrén
Avdelningschef teknik
och projekt

Medborgarinitiativ

Rubrik som sammanfattar ditt förslag:

Väg buller på E4

Beskriv ditt förslag och vad du vill ska hända:

Vägbuller dämpning av trafiken på E4 från södra avfarten till norra avfarten som dämpar trafiken på E4, konstant buller från lastbilar till vanliga bilar dygnet runt på vråen och amerika området,

Välj hur lång tid förslaget ska gå att rösta på:

Två månader

Bifoga gärna en bild eller ett dokument.

Markera gärna i kartan om det gäller en plats. Du kan göra på två sätt:

1. Skriv in adressen och klicka på förstoringsglasat.
2. Klicka först på den röda nålen och klicka sedan i kartan.

[Länk till karta](#)

Adress: Värnamo 1, 331 41 Värnamo, Sverige

Koordinater: (57.186746297614334, 14.081232840382576)

Observera att adressen är ungefärlig när markören inte är placerad i närheten av vägar eller bebyggelse

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Jonas

Efternamn

Fransson

E-post

Frallan.mobil@gmail.com

Vi kan behöva kontakta dig om vi har frågor om ditt förslag

Fyll din i adress om du inte har någon e-postadress.

Adress

Svensbyggevägen 4

Postnummer

Postort

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrkorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se
Webbplats
kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555
Bankgiro
141-7195

33142

Värnamo

Jag godkänner att mitt namn kommer att visas tillsammans med förslaget på Värnamo kommuns webbplats.

Jag samtycker till att Värnamo kommun sparar och behandlar mina personuppgifter för att kunna hantera förslaget.

Värnamo kommun behöver hantera och spara personuppgifter om dig för att handlägga ärenden och fatta beslut som rör dig och för att fullgöra skyldigheter enligt lag.

Du har rätt att kontakta oss om du vill ha information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begränsar behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter.

Du hittar mer information på www.varnamo.se/personuppgifter.

Tjänsteskrivelse– Medborgarinitiativ Belysning på lekplatser

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges ordförande har överlämnat medborgarinitiativet Belysning på lekplatser till teknik- och fritidsnämnden för handläggning och beslut.

Initiativtagaren önskar belysning på lekplatserna i Rydaholm för att förbättra möjligheten till lek även under höst- och vinterhalvåret.

Medborgarinitiativet har varit aktivt för omröstning under hösten 2024. Förslaget gillades av 151 röstande med 4 skriftliga kommentarer, vilka alla var positiva till föreslagen åtgärd.

Teknik- och fritidsförvaltningens hantering av medborgarinitiativet

Förvaltningen ser det som positivt att det finns en efterfrågan på utveckling av kommunens parker och lekplatser. De allmänna lekplatserna är viktiga mötesplatser där både barn och vuxna kan röra på sig, leka och träffas.

Runt om i kommunen finns 59 allmänna lekplatser, varav 4 ligger i Rydaholm. En inventering av tillgängligheten på lekplatserna visar att majoriteten av dem saknar belysning.

I dagsläget finns inte resurserna för att kunna belysa alla lekplatserna på en gång. Därför har en prioriteringsordning tagits fram för att få en jämn fördelning av upplysta lekplatser både i Värnamo stad och i kransorterna. Utifrån prioriteringen görs satsningar för att komplettera med belysning på ett par lekplatser i taget. Almvägens lekplats i Rydaholm finns med bland de platser som kommer att prioriteras i projektet.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2024.431

Dnr:

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att anse medborgarinitiativet besvarat.

Karin Emanuelsson
Projektledare

Henrik Lönngren
Avdelningschef teknik-
och projekt

Medborgarinitiativ

Rubrik som sammanfattar ditt förslag:

Belysning på lekplatser

Beskriv ditt förslag och vad du vill ska hända:

Just nu finns ingen direkt belysning vid lekplatserna i Rydaholm, vilket gör att de knappt går att nyttja på eftermiddagarna under höst- och vinterhalvåret. Vore bra om lekplatserna fick lite belysning så barnen kan leka mer, även under de mörka säsongerna.

Välj hur lång tid förslaget ska gå att rösta på:

En månad

Bifoga gärna en bild eller ett dokument.

Markera gärna i kartan om det gäller en plats. Du kan göra på två sätt:

1. Skriv in adressen och klicka på förstoringsglasat.
2. Klicka först på den röda nålen och klicka sedan i kartan.

[Länk till karta](#)

Adress: Hasselvägen 13, 331 76 Rydaholm, Sverige

Koordinater: (56.978892076404925, 14.310740622625051)

Observera att adressen är ungefärlig när markören inte är placerad i närheten av vägar eller bebyggelse

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Marielle

Efternamn

Andersson

E-post

marielle.aj.andersson@gmail.com

Vi kan behöva kontakta dig om vi har frågor om ditt förslag

Fyll din i adress om du inte har någon e-postadress.

Adress

Almvägen 22

Postnummer

Postort

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrkorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se
Webbplats
kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555
Bankgiro
141-7195

33176

Rydaholm

Jag godkänner att mitt namn kommer att visas tillsammans med förslaget på Värnamo kommuns webbplats.

Jag samtycker till att Värnamo kommun sparar och behandlar mina personuppgifter för att kunna hantera förslaget.

Värnamo kommun behöver hantera och spara personuppgifter om dig för att handlägga ärenden och fatta beslut som rör dig och för att fullgöra skyldigheter enligt lag.

Du har rätt att kontakta oss om du vill ha information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begränsar behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter.

Du hittar mer information på www.varnamo.se/personuppgifter.

Tjänsteskrivelse - Medborgarinitiativ Simhall i Rydaholm

Ärendebeskrivning

Medborgarinitiativet Simhall i Rydaholm har av kommunfullmäktiges ordförande lämnats till teknik- och fritidsnämnden för handläggning.

Medborgarinitiativtagaren önskar en simhall i Rydaholm för att kunna öka simkunnigheten. Initiativtagaren hänvisar till en rapport från Skolverket som visar på att simkunnigheten hos barn minskar allt mer. Initiativtagaren menar också att det är ett för stort projekt för familjer och skolor att ta sig till Värnamo centralort för att lära sig simma.

Medborgarinitiativet har fått 159 röster och 24 positiva kommentarer på förslaget.

Teknik- och fritidsförvaltningen ser det som positivt att det finns en efterfrågan på aktiviteter som främjar folkhälsan för kommunens invånare. Förvaltningen anser att det är ett lovvärt initiativ med goda argument, men konstaterar att det inte finns budget för en simhall i Rydaholm. Förvaltningens vidare bedömning är att Värnamo simhall står inför stora renoveringar och att det på sikt kommer att behövas en ny simhall i Värnamo centralort, varför det inte anses realistiskt att investera i en simhall i Rydaholm.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att avslå medborgarinitiativet.

Nickie King
Handläggare

Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Medborgarinitiativ

Rubrik som sammanfattar ditt förslag:

Simhall i Rydaholm

Beskriv ditt förslag och vad du vill ska hända:

Enligt en rapport från Skolverket så minskar barns simkunnighet allt mer. Att ta med sina barn till simhallen eller ta med skolelever för simträning blir ett helt projekt för barnfamiljer och lärare i Rydaholm och Horda. Att ha en simhall i samhället skulle underlätta för både barnfamiljer och skolan att ge våra barn möjlighet att lära sig simma.

”– Att 93 procent av eleverna i årskurs 6 nådde betygskriteriet i simning kan tyckas vara en hög andel. Men i praktiken innebär det att ungefär 8 300 elever som lämnade mellanstadiet i juni inte kunde simma inför sommarlovet. Det är allvarligt, säger undervisningsråd Sabina Vesterlund på Skolverket.”

”Mer än hälften av lärarna i uppföljningen tycker att det är en utmaning att få till simundervisningen. En fjärdedel av lärarna uppger att det finns stora utmaningar med tillgång till tider i simhallen, att erbjuda extra simundervisning för elever som behöver samt transport till och från simhallen.”

Läs gärna hela artikeln på

<https://www.skolverket.se/om-oss/press/pressmeddelanden/pressmeddelanden/2022-12-07-simkunnigheten-minskar-bland-svenska-elever>

Välj hur lång tid förslaget ska gå att rösta på:

En månad

Bifoga gärna en bild eller ett dokument.

Markera gärna i kartan om det gäller en plats. Du kan göra på två sätt:

1. Skriv in adressen och klicka på förstoringsglasat.
2. Klicka först på den röda nålen och klicka sedan i kartan.

[Länk till karta](#)

Adress: Position saknas

Koordinater: Position saknas

Observera att adressen är ungefärlig när markören inte är placerad i närheten av vägar eller bebyggelse

Dina kontaktuppgifter

Förnamn

Marielle

Efternamn

Andersson

E-post

marielle.aj.andersson@gmail.com

Postadress

Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter

Stadshuset, Kyrkorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post

kontaktcenter@varnamo.se

Webbplats

kommun.varnamo.se

Organisationsnummer

212000-0555

Bankgiro

141-7195

Vi kan behöva kontakta dig om vi har frågor om ditt förslag

Fyll din adress om du inte har någon e-postadress.

Adress Almvägen 22	
Postnummer 33176	Postort Rydaholm

 Jag godkänner att mitt namn kommer att visas tillsammans med förslaget på Värnamo kommuns webbplats. Jag samtycker till att Värnamo kommun sparar och behandlar mina personuppgifter för att kunna hantera förslaget.

Värnamo kommun behöver hantera och spara personuppgifter om dig för att handlägga ärenden och fatta beslut som rör dig och för att fullgöra skyldigheter enligt lag.

Du har rätt att kontakta oss om du vill ha information om de uppgifter vi har om dig, för att begära rättelse, överföring eller för att begära att vi begränsar behandlingen, för att göra invändningar eller begära radering av dina uppgifter.

Du hittar mer information på www.varnamo.se/personuppgifter.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2024.448

Dnr:

Tjänsteskrivelse - Medborgarinitiativ Trygghetsboende Åkanten begäran om förlängd svarstid

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade 17 december 2024 att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att i samråd med omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämnden yttra sig över medborgarinitiativet Trygghetsboende Åkanten. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 10 mars 2025.

Teknik- och fritidsförvaltningen behöver ytterligare tid på sig för att besvara medborgarinitiativet och önskar därför förlängd svarstid till 31 maj.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att hos kommunstyrelsen begära förlängning av svarstid för yttrande över medborgarinitiativet Trygghetsboende Åkanten till 31 maj 2025.

Stefan Åberg Malmer
Avdelningschef fastighet

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Medborgarinitiativ

Rubrik som sammanfattar ditt förslag:
Trygghetsboende Åkanten

Beskriv ditt förslag och vad du vill ska hända:

Medborgarinitiativ: Trygghetsboende Åkanten

Den demografiska utvecklingen, med prognoser som visar på ett ökat antal äldre och minskat barnafödande, leder till ett större behov av trygga boenden för äldre. Samtidigt står Värnamo tätort inför en överkapacitet av skolplatser och skolbyggnader. Barn- och utbildningsnämnden (BUN) arbetar för närvarande intensivt med att ta fram en plan för att uppnå "budget i balans".

Enehagsskolan, som förmodligen är Värnamos äldsta skola, ligger vackert och centralt vid ån. Intill skolan finns Restaurang Åkanten, som nu används som en anpassad gymnasieskola. Dessa lokaler och den omgivande miljön skulle vara utmärkta för att etablera Värnamo tätorts första trygghetsboende i samverkan med den anpassade gymnasieskolan.

Ett trygghetsboende erbjuder boende med utökad service, social gemenskap, möjlighet att delta i gemensamma måltider och tillgång till samhällsservice. Platsen och lokalerna uppfyller väl de kriterier som ställs för trygghetsboenden. De nackdelar som uppstår för barnen vid Enehagsskolan kan istället bli fördelar för de äldre. Istället för att genomföra det föreslagna utredningsalternativet att lägga ner landsbygdsskolor, föreslås att barnen i Värnamo omplaceras till de nya, skolorna och att ett trygghetsboende etableras på ett av Värnamos bästa lägen. Det finns inga tydliga fördelar med att barnen i Värnamo ska gå i skolor i centrala delar där trafiken är som tätast. En sådan omfördelning skulle minska trafikbelastningen i centrala Värnamo och ge barnen en bättre skolmiljö.

Förhoppningen är att förslaget gynnar alla:

- Fryele och Nydala samt Gällaryd får behålla sina nav och attraktivitet.
- Trygghetsboende på en central och vacker plats.
- Förbättrad trafiksituation i centrala Värnamo.
- Budget i balans genom att minska antalet skolor i kommunen.

//Johanna, Malin och Ann-Helene

Välj hur lång tid förslaget ska gå att rösta på:
En månad

Bifoga gärna en bild eller ett dokument.

Markera gärna i kartan om det gäller en plats. Du kan göra på två sätt:

1. Skriv in adressen och klicka på förstoringsglasat.
2. Klicka först på den röda nålen och klicka sedan i kartan.

[Länk till karta](#)

Adress: Lagastigen 17, 331 31 Värnamo, Sverige

Koordinater: (57.1865939, 14.0465442)

Observera att adressen är ungefärlig när markören inte är placerad i närheten av vägar eller bebyggelse

Postadress
Värnamo kommun
331 83 Värnamo

Kontaktcenter
Stadshuset, Kyrkorget 1, Värnamo
Telefon: 0370-37 70 00
Telefax: 0370-37 77 11

E-post
kontaktcenter@varnamo.se
Webbplats
kommun.varnamo.se

Organisationsnummer
212000-0555
Bankgiro
141-7195

§ 418 Dnr: KS.2024.702

Medborgarinitiativ - Trygghetsboende Åkanten

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att i samråd med omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämnden yttra sig i frågan, samt

att yttrande ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast den 10 mars 2025.

Ärendebeskrivning

Medborgarinitiativet - Trygghetsboende Åkanten har inkommit till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade den 28 november 2024 § 167 att remittera ärendet till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Ordföranden yrkar att kommunstyrelsen beslutar

att ge teknik- och fritidsnämnden i uppdrag att i samråd med omsorgsnämnden och barn- och utbildningsnämnden yttra sig i frågan, samt

att yttrande ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast den 10 mars 2025.

Beslut skickas till:

Teknik- och fritidsnämnden

Omsorgsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Initiativtagaren

Tjänsteskrivelse - Slutredovisning Smålandsgårdsgård Apladalen, projektnummer 214033

Ärendebeskrivning

Projektet Smålandsgårdsgård Apladalen är färdigställt och ska redovisas till teknik- och fritidsnämnden. Projektet omfattar byggnation av cirka 550 meter smålandsgårdsgård i Apladalen. Lokalisering och utformning har bestämts i samråd med hembygdsföreningen i Apladalen. Fler etapper planeras under 2025 och hanteras då inom det övergripande ramprojektet 214001 Parker.

Medel till projekt har anvisats från projekt Parker, projektnummer 214001, där det återstår 2 974 758 kronor. Planering för åtgärder för dessa medel pågår.

Beställare av projektet

Teknik- och fritidsförvaltningen.

Entreprenadform

I byggbranschen används två olika standardavtal:

- AB04 står för Allmänna bestämmelser 2004, som innebär att beställaren tar fram handlingar, ritningar, beskrivningar och även ansvarar för funktion och lösning, även kallat färdig handling.
- ABT06 står för Allmänna bestämmelser för totalentreprenader 2006, som innebär att beställaren beskriver en önskad funktion och entreprenören tar fram handlingar och ansvarar för att rätt funktions finns, även kallat totalentreprenad.

Det aktuella projektet har haft entreprenadformen AB04.

Historik, tider och information

Projektstart år 2020

Projekt slut 2024-12-31

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

Dnr: TFN.2025.62

Ekonomi (se även under rubrik ”Utredning”)**Anvisade medel enligt följande:**

Beslut Tu § 80, 2020 från projekt Parker

projektnummer 214001 300 000 kr

Kostnader 2020 80 708 kr

Kostnader 2021 31 487 kr

Kostnader 2022 42 000 kr

Kostnader 2024 146 047 kr

Totalkostnader 300 242 kr

Underskott på projektet 242 kr**Sammanfattning**

Projektet har utförts med önskvärt utfall och även hembygdsföreningen är nöjd med resultatet.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna teknik- och fritidsförvaltningens slutredovisning av projekt Smålandsgårdsgård Apladalen, projektnummer 214033 samt

att underskottet på 242 kronor regleras mot projekt Parker, projektnummer 214001.

Per Olof Johansson
Enhetschef Park

Martin Eriksson
Avdelningschef gata park

Utredning

Tabell som visar anvisningar av medel från projekt Parker, projektnummer 214001:

Investeringsbudget	2025		1 350 000 kr	Årligt anslag
Ombudgeterat	2024		1 625 000 kr	Beslut
Slutredovisning	214033	Smålandsgårdsgård Apladalen	-242 kr	
		Återstår att fördela	2 974 758 kr	

Förtydligande av projektkostnader för projekt
Smålandsgårdsgård Apladalen, projektnummer 214033:

	År	Budget & övriga intäkter	Utfall
Anvisade medel/utfall	2020	300 000	80 708
	2021		31 487
	2022		42 000
	2023		
	2024		146 047
Totalinvestering		300 000	300 242

Investeringar i parker och lekplatser		Projektblad nr KF:	TU 030-034
		Projektbladnr Förv:	16-311-004
		Upprättad den:	2016-02-08
		Upprättad av:	SJK
		Reviderad den:	2024-02-22 /ME
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	TU	Projektnr i Ek.sys:	0109/214001
Utförare(nämnd):	TU	Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid bygnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	

Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess:

(tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)

Det finns ett stort antal parker och lekplatser i kommunen. Många barnfamiljer utnyttjar dessa för lek och rekreation. Utbyte av lekutrustning är dyrt och behovet är stort. Utbyte och upprustning sker kontinuerligt för att inte äventyra säkerheten på våra lekplatser, samt hålla upp rekreativvärde i våra parker.

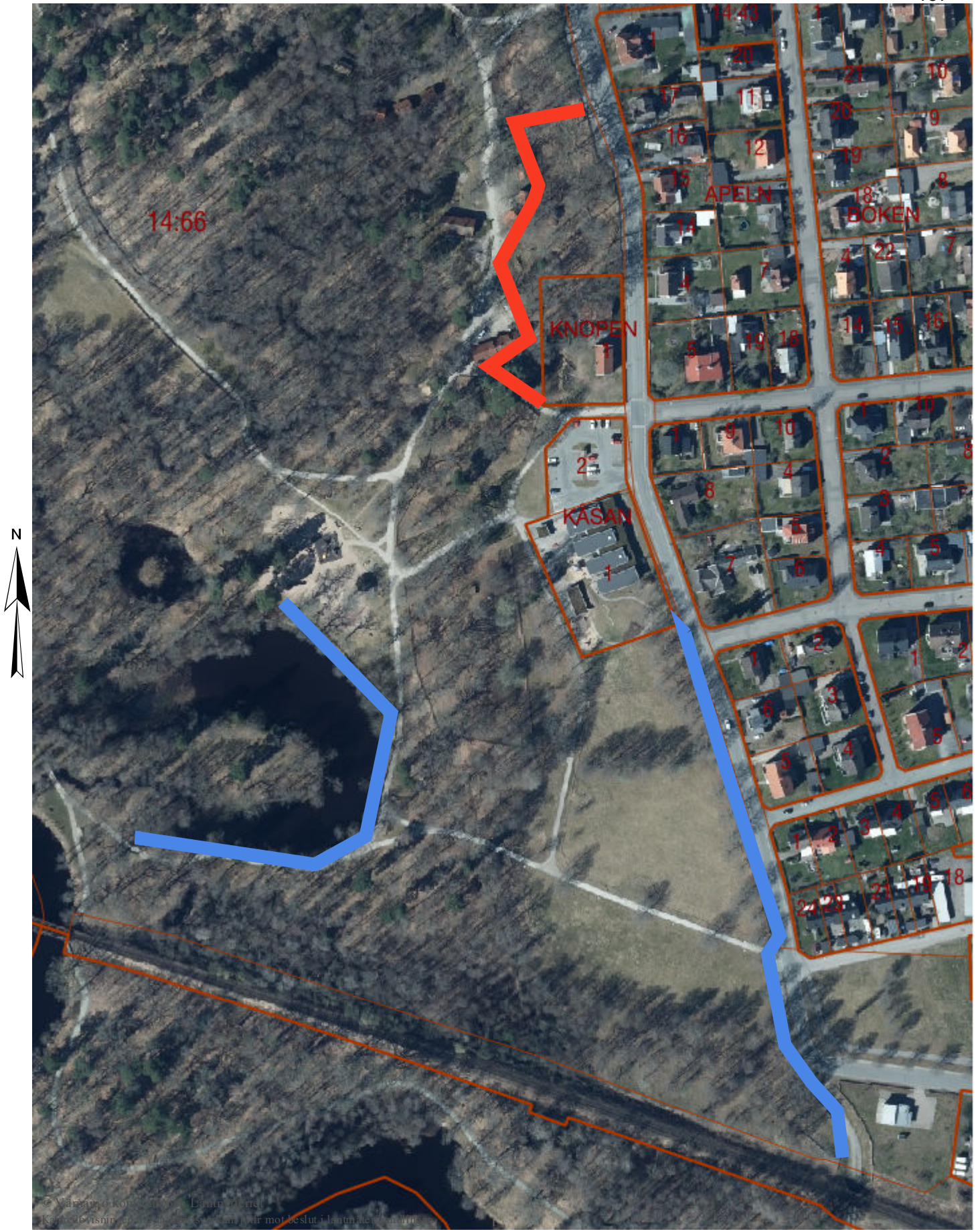

Beskrivning av investeringsprojektet:

Raminvestering på 1 350 kkr. Extra medel 2024 är för investeringar vid Folkets park.

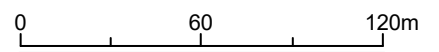
Nykeltal		
Driftskostnadsjustering/år:		tkr/år
Längd (m):		m
Yta (m ²):		m ²
Antal:		
Kapitaltjänskost.just/år:		tkr/år
Avskrivningstid (genomsnitt):	15	år
Kalkylnivå 0-3:	3	
Bilaga kalkyl:		

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 231231
Anvisade medel/utfall	tom 2023	Årligt	Årligt anslag
Investering beslutad	2024	4 559	
Investeringsbudget	2025	1 350	
Investeringsplan	2026	1 350	
Investeringsplan	2027	1 350	
Investeringsplan	2028	1 350	
Investeringsplan	2029	1 350	
Investeringsplan	Framtid		
Totalinvestering		11 309	

© Värnamo kommun. Lantmäteriet.
Kartans visning är av teknisk natur och inte mot beslut i lantmäteriets ärenden.

Fastighetskartan

Tjänsteskrivelse - Översyn av anläggningsbidrag till föreningar

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningen fick i uppdrag av teknik- och fritidsnämnden vid sammanträdet den 10 december 2024 att utreda föreningars anläggningsbidrag för verksamhetslokaler och omklädningsrum och i samband med det se över de anläggningar som föreningarna söker bidrag för. Förvaltningen fick även i uppdrag att tydliggöra riktlinjerna gällande vad som är en bidragsberättigad lokal.

Teknik- och fritidsförvaltningen har besökt 33 av totalt 34 föreningar som söker bidrag till sina anläggningar med verksamhetslokal och/eller omklädningsrum. Föreningarna har under besöken visat upp sina lokaler och angett mått för varje enskild lokal. Dessa mått har sedan varit underlag för utredningen av anläggningsbidraget för verksamhetslokaler och omklädningsrum och dess storlek. Extra stor vikt har lagts vid att alla föreningar ska få bidrag för samma typ av lokal.

I november beslutade kommunfullmäktige att anläggningsbidraget skulle utökas med 300 000 kronor. Utökningen innebär ett påslag på 10,8% på samtliga normbelopp under anläggningsbidraget.

I samband med översynen har förvaltningen kommit fram till att vissa justeringar i bestämmelserna skulle behöva göras gällande anläggningsbidragen. Dessa är:

- Sänkning av maximalt antal kvadratmeter som en förening kan erhålla bidrag för till 150 kvadratmeter både för verksamhetslokal och för omklädningsrum
- Ett gemensamt belopp för fotbollsplaner baserat på storlek och skötsel, inte baserat på hur den klipps (med åkgräsklippare eller robot)
- Ta bort fotbollsplan i grus ur normerna
- I de fall föreningen, trots att de har lag i seriespel, enbart klipper fotbollsplanen och utför mindre skötsel av den ska

planen räknas som en 11-mannaplan och inte som en A-plan.

Se även under rubrik "Utredning".

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att fastställa de föreslagna justerade normbeloppen för idrottsanläggningar med 10,8 % uppräkningskostnader samt

att fastställa de föreslagna förändringarna i bestämmelserna för anläggningsbidrag.

Nickie King
Handläggare

Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Utredning

Teknik- och fritidsförvaltningen fick i uppdrag av teknik- och fritidsnämnden vid sammanträdet den 10 december 2024 att utreda föreningars anläggningsbidrag för verksamhetslokaler och omklädningsrum och i samband med det se över de anläggningar som föreningarna söker bidrag för. Förvaltningen fick även i uppdrag att tydliggöra riktlinjerna gällande vad som är en bidragsberättigad lokal.

Teknik- och fritidsförvaltningen har besökt de 33 föreningar som söker bidrag till verksamhetslokal och/eller omklädningsrum. Föreningarna har under besöken visat upp sina lokaler och mätt upp varje enskild lokal. Måtten har sedan varit underlag för utredningen av anläggningsbidraget. Extra stor vikt har lagts vid likabehandling, det vill säga att samtliga föreningar får bidrag för samma typ av lokal.

För att räknas till verksamhetslokal ska lokalens huvudsyfte vara barn- och ungdomsverksamhet, det vill säga att föreningen bedriver ledarledda sammankomster i lokalen. Exempel på lokaler som räknas till verksamhetslokal är samlingslokal och grupprum. Exempel på lokaler som inte räknas till verksamhetslokal är kyrksal, hall och wc. Fristående byggnader likt sommarhem och som inte hålls uppvärmda året om, räknas till verksamhetslokal som används del av år.

Omklädningsrum som hålls uppvärmda och är möjliga att använda året om räknas till omklädningsrum som används hela året. Omklädningsrum som inte hålls uppvärmda och därmed inte går att använda hela året räknas till omklädningsrum som används del av år.

I riktlinjerna är max antal kvadratmeter för verksamhetslokal 300 och för omklädningsrum 200. **Förvaltningen föreslår att dessa sänks till 150 kvadratmeter oavsett typ av lokal då det inte ska anses behövas mer kvadratmeter för att kunna bedriva de verksamheter som bedrivs där idag.**

	Angivna m ²	Uppmätt m ²
Verksamhetslokal del av år	692	565
Verksamhetslokal helår	6087	3683
Omklädningsrum del av år	284	471
Omklädningsrum helår	1367	796
Totalt	8430 m ²	5 515 m ²

Fotbollsplaner som har robotgräsklippare har enligt riktlinjerna fått ett lägre belopp än fotbollsplaner som klipps manuellt. Vid kontakt med föreningar som har införskaffat robotgräsklippare till sina planer har det framkommit att det är lika kostsamt med underhåll av dessa som drivmedel och underhåll av en åkgräsklippare. **Förslaget är därför att det bara ska finnas ett belopp för fotbollsplaner baserat på storlek och skötsel, inte baserat på hur den klipps. Förvaltningen föreslår också att ta bort normbeloppet för grusplan då det inte finns någon föreningsägd grusplan som används i Värnamo kommun.**

För att en förening ska få bidrag till en A-plan måste föreningen ha minst ett lag i seriespel. Förvaltningen föreslår att föreningen även måste sköta fotbollsplanen enligt de rekommendationer som gäller för en A-plan för att ha rätt till bidrag för en sådan. Kostnader för skötseln ska kunna visas upp vid anmodan. **I de fall föreningen, trots att de har lag i seriespel, enbart klipper fotbollsplanen och utför mindre skötsel av den ska planen räknas som en 11-mannaplan.**

I november beslutade kommunfullmäktige att anläggningsbidraget skulle utökas med 300 000 kronor då föreningarna har drabbats av inflationen och fått ökade kostnader. Utökningen innebär ett påslag på ca 10,8% på samtliga anläggningsbidrag.

Uppmätningarna som har gjorts i utredningen visar att 90% av föreningarna har angett mer kvadratmeter än vad som faktiskt finns och nyttjas till barn- och ungdomsverksamhet. Tre av dessa föreningar kommer efter omräkning och uppräkningsbidrag att få mindre anläggningsbidrag än tidigare. Resterande föreningar

beräknas få högre anläggningsbidrag än tidigare på grund av uppräknningen till följd av budgetökningen.

Hånger IF har tidigare angivit att deras verksamhetslokal är 119 kvadratmeter och att de har 200 kvadratmeter omklädningsrum som används året om. Vid uppmätning av lokalerna framkommer det att verksamhetslokalen är 60 kvadratmeter och resterande är biytor samt att det finns en enskild byggnad med omklädningsrum som används del av år och är 52 kvadratmeter samt att de omklädningsrum som används året om är 62 kvadratmeter. Det innebär att Hånger IF enligt beräkningen kommer att få 3 770 kronor mindre i anläggningsbidrag än tidigare år.

IFK Värnamo har uppgett i sin ansökan att de har 275 kvadratmeter verksamhetslokal samt 200 kvadratmeter omklädningsrum. Vid uppmätning av lokalerna framkommer det att den verksamhetslokal som angivits numera används till kontor och att den faktiska verksamhetslokalen som används i barn- och ungdomsverksamheten är 54 kvadratmeter. För omklädningsrummen har man i ansökan inkluderat förråd och omklädningsrum som används av elitlag, när dessa ytor räknas bort är omklädningsrummen 149 kvadratmeter. Det innebär att IFK Värnamo enligt beräkningen kommer att få 19 280 kronor mindre i anläggningsbidrag än tidigare år

Lanna Missionsförsamling har uppgett att föreningen innehar 300 kvadratmeter verksamhetslokal i ansökan om anläggningsbidrag. Vid uppmätning framkommer det att det innefattar kyrksal, farstu samt andra biytor och när dessa ytor räknas av har församlingen 91 kvadratmeter verksamhetslokal. Det innebär att Lanna Missionsförsamling enligt beräkningen kommer att få 14 970 kronor mindre i anläggningsbidrag än tidigare år.

Förvaltningens förslag på nya normbelopp efter omräkning, uppräknning samt tillägg är enligt tabellen nedan, se i kolumn ”uppräknat 10,8%”.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

Dnr: TFN.2025.63

A	Belopp	Reviderat	Uppräknat 10,8%
Gräsplan 11-manna A-plan	34000		37600
Gräsplan 11-manna A-plan robotgräsklippare	26000		
Gräsplan 11-manna	25000		27700
Gräsplan 11-manna robotgräsklippare	21000		
Gräsplan 7-manna	15000		16600
Gräsplan 7-manna robotgräsklippare	13000		
Grusplan 11-manna	15000		
Konstgräsplan 11-manna A-plan	123000		136200
Elbelysning fotbollsplan, minst 100 lux	5000		5500
B			
Tennishall/-bana full storlek	26000		28800
Tennishall/-bana ej full storlek	13000		14400
Tennisbana med grus	5000		5500
Tennisbana med asfalt	2000		2200
Elbelysning tennis, minst 200 lux	1000		1100
C			
Verksamhetslokal året runt (kvm)	150	300	330
Verksamhetslokal del av året (kvm)	75	150	165
Omklädningsrum året runt (kvm)	240	320	350
Omklädningsrum del av året (kvm)	120	240	265
D			
Ridhus (kvm)	42		47
Gruspaddock (kvm)	10		11
Gräspaddock (st minst 6000 kvm)	20000		22100
E			
Elljusspår (meter)	7		8
Elljusspår med skoterhållning (meter)	8		9
Motionsspår (meter)	2		2
F			
Skeet och trapp	1000		1100
Älg, bågskytte	2000		2200
Gevär	2000		2200
G			
Orienteringskarta	54000		59800
Slalombacken i Alandsryd	20000		22100
Motocrossbana i Stomsjö	96000		106300
H			
Golfbana 18-hål	60000		66400
Golfbana 9-hål	30000		33200

Tjänsteskrivelse - information om idrottsskolan 2024

Ärendebeskrivning

Idrottsskolan är ett samarbete mellan Värnamo kommun och RF SISU Småland (Riksidrottsförbundet, idrottsutbildarna Småland). Idrottsskolan innebär att en målgrupp av barn bjuds in till att prova på olika idrotter. Deltagaravgiften hålls nere för att inga barn ska uteslutas av ekonomiska skäl.

I Idrottsskolan under höstterminen 2024 var målgruppen alla barn i årskurs två. Inbjudan skickades hem till samtliga elever i den valda årskursen och 36 barn deltog i idrottsskolan.

Efter sista tillfället får föräldrar och deltagande föreningar besvara enkäter. Av de 18 föräldrar som besvarade enkäten efter idrottsskolan svarade alla att de kan rekommendera idrottsskolan till andra föräldrar.

Se även under rubrik ”Utredning”.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Nickie King
Handläggare

Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Utredning

Idrottsskolan är ett samarbete mellan Värnamo kommun och RF SISU Småland, som har genomförts varje år sedan nio år tillbaka. Teknik- och fritidsförvaltningen har det övergripande ansvaret och RF-SISU Småland går in och stöttar med föreläsare till första tillfället.

Idrottsskolan är ett koncept där en målgrupp av barn bjuds in till att prova på olika idrotter. Alla i den aktuella målgruppen boende i Värnamo kommun blir inbjudna att delta i idrottsskolan. År 2024 genomfördes Idrottsskolan under höstterminen.

Idrottsskolans deltagaravgift hålls låg för att ingen ska uteslutas av ekonomiska skäl. Målsättningen med idrottsskolan är att barnen ska se bredden av idrott och få möjlighet att prova sig fram. Idrottsskolan ska bygga på lek, ge en allsidig träning och väcka intresse för fysisk aktivitet. Idrottsskolans syfte är även att barnen ska få delta i en idrott de kanske inte annars hade provat. Genom idrottsskolan blir det ingen stor kostnad för barnet att testa flertalet idrotter. Efter avslutad idrottsskola är målet att barnet ska ha skapat ett intresse för någon idrott som de kan tänka sig att fortsätta med.

Målgruppen 2024 var alla barn i årskurs två. Inbjudan skickades hem till samtliga elever i den valda årskursen under våren och en påminnelse gick ut på Facebook. Idrottsskolan kostar 150 kronor och då ingår, T-shirt, vattenflaska samt ett diplom. Efter sista tillfället delades diplom ut till alla deltagande barn. Det var 36 barn som anmälde sig till höstterminens Idrottsskola.

Anmälan sker digitalt via kommunens bokningssystem, därför är det "först till kvarn" som gäller. Tidigare år har förvaltningen sett att många anmäler sina barn och sedan inte dyker upp och för att förhindra detta infördes startdatum för när anmälan öppnade. Konstaterandet är att det gav viss positiv effekt. Anledningen till att antalet platser är begränsade är att föreningarnas endast kan ta emot ett visst antal barn med bibehållen kvalitet.

Intresset att delta som förening i idrottsskolan har likt tidigare år varit god. Höstterminens idrottsskola pågick under 13 veckor

där sex föreningar deltog. Medverkade föreningar var Orienteringsklubben Stigen, Värnamo Brukshundsklubb, Drillflickorna, Bågskytteklubben Björnen, Värnamo Hockey och Värnamo Simsällskap. Varje förening anordnade två prova-på-tillfällen var.

Idrottsskolan inleddes med en föreläsning av Ulf Öller från RF-SISU Småland som handlade om barns idrottande. Enkätsvaren visar på att det är en uppskattad del av Idrottsskolan.

Efter sista tillfället fick alla barnen diplom för sitt deltagande i idrottsskolan och föräldrarna fick en enkät skickad till sig. 18 föräldrar besvarade enkäten och samtliga var eniga om att information om idrottsskolan har varit bra. Den gemensamma upplevelsen är att idrottsskolan har hjälpt till att bredda barnets intresse för idrott. 17 föräldrar uppger att de kan rekommendera idrottsskolan till andra föräldrar och en förälder har svarat ”vet ej”. 14 av de 18 som besvarade enkäten uppger att deras barn har för avsikt att börja med någon av idrotterna de testat.

Det var enbart två av sex föreningar som svarade på enkäten vilket gör svaren otillförlitliga. De två föreningar som svarade tyckte de fick bra information från förvaltningen under idrottsskolans genomförande.

Närvaron har under alla år avtagit längre in i terminen och vi ställde därför frågan både till föräldrar och föreningar om de har några förslag på hur vi kan göra för att förhindra det. Föräldrarna var eniga i att terminen är för lång, men tycker att två tillfällen per förening är bra. Föreningarna som svarade föreslår också de en kortare termin.

Idrottsskolan kommer att genomföras på liknande sätt, men med viss ändring för att ytterligare försöka höja närvaron, under hösten 2025. Målgruppen för idrottsskolan kommer, precis som tidigare, vara barn i årskurs två.

Tjänsteskrivelse - Information om föreningsvandring 2024

Ärendebeskrivning

Föreningsvandring innebär att föreningar mot ersättning vandrar på stan och deltar med minst fem vuxna över 23 år mellan klockan 18 och 24, framför allt fredagar och lördagar men också andra dagar då det är speciella event eller lov dagar. Syftet med föreningsvandringen är att fler vuxna ska röra sig på stan bland kommunens ungdomar och därmed bidra till ökad trygghet. Kommunens fältsekreterare leder arbetet och är med i planeringen. Under 2024 har 10 föreningar genomfört 45 föreningsvandringar. Det har varit olika typer av föreningar som har deltagit. Föreningarna har vid utvärdering uppgett att de har känt sig nöjda med den information som de har fått och att de har känt sig trygga under föreningsvandringen.

Se även under rubrik "Utredning".

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Dagmar Karlsson
Handläggare

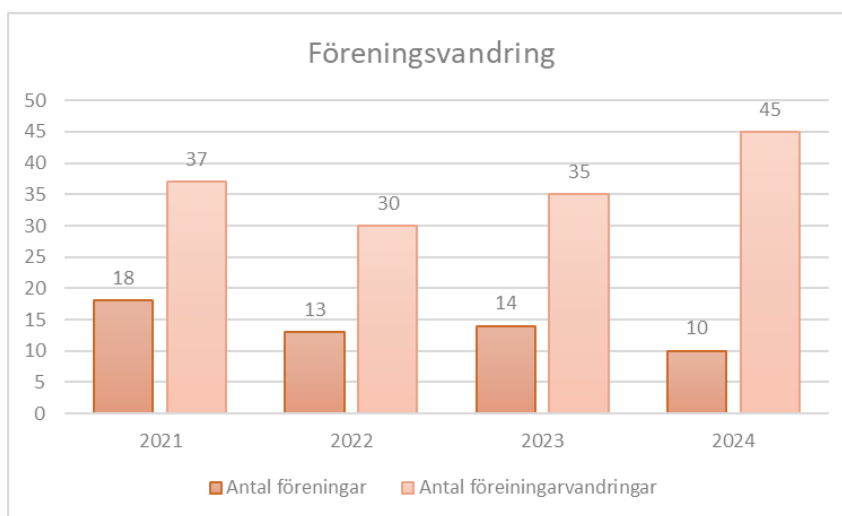
Johan Arvidsson
Avdelningschef fritid

Utredning

Föreningsvandring innebär att föreningar mot ersättning vandrar på stan och deltar med minst fem vuxna över 23 år mellan klockan 18 och 24 framför allt fredagar och lördagar men också andra dagar då det är speciella event eller lovdagar. Syftet med föreningsvandringen är att fler vuxna ska röra sig på stan bland kommunens ungdomar och därmed bidra till ökad trygghet.

Kommunens fältsekreterare är väl insatta i planeringen och genomförandet av föreningsvandringen och det är också de som avgör vilka kvällar föreningsvandringen lämpligen ska äga rum. Vid kvällens början träffas de som ska vandra ihop med fältsekreterarna och stämmer av inför kvällen.

Nedan visas antal föreningar och genomförda föreningsvandringar senaste åren:

Årets deltagare tillhör en mångfald av föreningar i Värnamo, med en tydlig dominans av sportrelaterade föreningar såsom fotboll, innebandy, ishockey, och gymnastik. Flera representerar olika åldersgrupper inom samma sportföreningar (företrädesvis föräldrar till barn i olika lag vandrar olika kvällar), exempelvis IFK Värnamo och Värnamo innebandyklubb. Det finns även representation från kulturella och samhällsengagerade organisationer som Bosnien-Hercegovinas förening och Equmenia missionskyrkan, vilket visar på en kulturell mångfald bland deltagarna.

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden
TFN.2024.450

Dnr:

De flesta föreningar som har föreningsvandrat under 2024 har ungdomsverksamhet men teknik- och fritidsförvaltningen har också nått ut till några föreningar som inte har det.

Ungdomarna börjar känna till föreningsvandringarna och kommer gärna fram och pratar, på så sätt skapas ökad trygghet.

Vid varje föreningsvandring får föreningarna information om att de ska anmäla till BRÅ, Brottförebyggande arbete, som finns i en appversion, om de ser något som kan vara viktigt att informera om. Föreningarna avslutar vandringen med att fylla i en enkät om hur de har upplevt vandringen och de har också möjlighet att ge förslag till förbättringar.

Enkätresultaten uppvisar att samtliga deltagare uppger att de fått tillräcklig information om föreningsvandringen och känner sig trygga med den information de fått från fältsekreterarna. En överväldigande majoritet, 88,1%, känner sig "jättetrygga" under vandringen, och det finns ingen större oro bland deltagarna. Alla har fått möjlighet till reflektion efter passet och samtliga är positiva till att delta i föreningsvandringen igen. Kommunens fältsekreterare ser att föreningsvandringarna är en viktig del i det brottsförebyggande arbetet.

Tjänsteskrivelse – Information om energiuppföljning i kommunens fastigheter

Ärendebeskrivning

Teknik- och fritidsförvaltningen har muntligt informerat teknik- och fritidsnämnden om hur förvaltningen jobbar med energiuppföljning i kommunens fastigheter. Nämnden önskade att informationen presenteras i skriftlig form för att också kunna lämnas vidare till kommunstyrelsen.

Arbetet med energiuppföljning har intensifierats under föregående kalenderår. Teknik- och fritidsförvaltningen följer numera upp energiförbrukningen på ett mer noggrant sätt än tidigare. Förvaltningen använder sig av flera nyckeltal som underlättar analysen av energiförbrukningen.

Parallellt med att följa upp energiförbrukningen kvartalsvis arbetas det med att hitta nya verktyg för att bli ännu bättre. Förvaltningen kommer snart upphandla ett energiuppföljningsprogram som kommer underlätta arbetet betydligt. Nu läggs mycket tid på att manuellt föra in värden i Excel-listor. Värdena som skrivs in i Excel-listorna hämtas i första hand från debiteringsmätarna från Värnamo energi och Eon. Med ett energiuppföljningsprogram minimeras felkällorna och analysstadiet förenklas och förtydligas.

Ytterligare förbättringar kan åstadkommas genom att förbättra hanteringen av undermätare för olika fastigheter, till exempel inom Expoområdet. Dessa behöver idag läsas av manuellt. Med ett energiuppföljningsprogram kommer hanteringen av undermätarna också förenklas betydligt.

Nedan redogörs för några av de nyckeltal som analyseras. I bilaga 1 redovisas de mer i detalj.

Totalförbrukning EL/Fjärrvärme i kWh: 1,7% ökning

Totalförbrukning EL/Fjärrvärme i kWh/m²: 4,1% minskning

Bruksarean har ökat med 6,1%

Siffrorna visar att trots att totalförbrukningen av el och fjärrvärme har ökat, så har också ytorna för kommunens fastigheter ökat, vilket gör att el och fjärrvärme per kvadratmeter har minskat.

Kommande år kommer bli intressant då teknik- och fritidsförvaltningen har fått riktade medel för att jobba med energibesparingsprojekt, se bifogat projektblad KF273. Även om behovet är större än vad de tilldelade medlen räcker till så arbetar förvaltningen aktivt för att få så stor besparing det går för varje investerad krona.

Nyckeltal med kommentarer redovisas i separat bilaga.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen samt

att lämna informationen till kommunstyrelsen.

Gustav Eek
VVS-ingenjör

Stefan Åberg Malmer
Avdelningschef fastighet

Bilaga 1 – Nyckeltal energiförbrukning

Nyckeltal förändringar mellan 2023 och 2024	2024	2023	Förändring kWh	Förändring i %
EL i kWh	11 384 784	11 317 821	66 963	0,6%
EL i kWh/m ²	57,5	60,6	-3,1	5,2%
Fjärrvärme i kWh	18 334 361	17 823 434	510 927	2,9%
Fjärrvärme i kWh/m ²	92,6	95,5	-2,9	3,0%
Totalförbrukning EL/Fjärrvärme i kWh	29 641 179	29 141 255	499 924	1,7%
Totalförbrukning EL/Fjärrvärme i kWh/m ²	149,7	156,1	-6,4	4,1%
Nyckeltal förändring med normalårkorrigerade värden.				
Normalårskorrigerad fjärrvärmeförbrukning i kWh 2023-2024	19 714 214	18 967 587	746 627	3,9%
Normalårskorrigerad fjärrvärmeförbrukning i kWh/m ² 2023-2024	99,5	101,6	-2,1	2,0%
Förändring fjärrvärme 2024 jämfört med Nokorr 2024 i %				7,0%
Förändring fjärrvärme 2023 jämfört med Nokorr 2023 i %				6,0%
Nyckeltal förändring mellan 2023 och 2024 exl. Tre förskolor, ParkArena, Trälleborgsskolan				
Förändring el i %	11 091 223			2,0%
Förändring fjärrvärme i %	17 978 930			0,9%
Förändring total EL/Fjärrvärme 2023 mot 2024	29 070 153			4,1%
Nyckeltal brukarea i m²	198 066	186 693	11 373	6,1%

De första nyckeltalen som tjänstemännen tittar på är förändringen mellan 2023 och 2024. Förändringen då är att både EL och fjärrvärmeförbrukningen gått upp med totalt 1,7 % eller 499 924 kWh. Vid analys av siffrorna har dock förbrukningen i kWh/m² har gått ner. Detta förändras av att bruksarean har ökat med 6,1 % eller 11 373 m². Då är det viktigt att förbrukningen i kWh/m² analyseras. Kontentan blir då en procentuell minskning av förbrukningen även om ytan har ökats.

Förvaltningen har nyligen börjat normalårskorrigera fjärrvärmeförbrukningen. Det vill säga att användningen av fjärrvärme har justerats för att ta hänsyn till olika faktorer som påverkar värmebehovet i fastigheterna under året. Faktorer som påverkar värmebehovet är utetemperatur, luftfuktighet och vindhastighet. Vid analys av nyckeltalen inom den orangea rutan i tabellen konstateras det att 2024 var ett kallare år jämfört med 2023. Jämförs den faktiska fjärrvärmeförbrukningen med det normalårskorrigerade förbrukningen för 2024 har fastigheterna förbrukat 7 % mindre fjärrvärme än det förväntade med hänsyn till tidigare nämnda faktorer. Även 2023 förbrukade fastigheterna mindre än förväntat, 6 %.

Sista delen av tabellen redogör för nyckeltal kopplat till den ökade ytan mellan 2023 och 2024. Värnamo kommun har investerat i tre nya förskolor, en 4–6 skola samt en idrottshall. Detta har medfört att ytan som nyckeltalen baseras på har ökat med 6,1 % eller 11 373 m² som nämnt tidigare. Drar vi bort den förbrukningen som de fastigheterna hade under 2024 och jämför den kvarvarande förbrukningen med 2023 har den totala energiförbrukningen minskat med 4,1%. Att vi gör denna analys är för att dessa fastigheter ej var i bruk under 2023 eller att det togs i bruk i slutet av 2023. Byggström och byggvärme ligger med i 2023 års förbrukning vilket inte är relevant jämförelsetal mot 2024. De nya fastigheterna är under intrimning och för driftpersonalen att lära känna. Tjänstemännen på teknik och fritidsförvaltningens fastighetsavdelning ser med stor förväntan på att analysera de nya fastigheternas förbrukning under kommande år.

Analys av olika fasigheter

Förskolor

Skogsbacken förskola

Elförbrukning		
12562 Skogsbackens förskola		
Månad	2024	2023
Januari	2 844kWh	4 969kWh
Februari	1 973kWh	4 749kWh
Mars	1 701kWh	5 621kWh
April	1 505kWh	4 173kWh
Maj	907kWh	2 955kWh
Juni	850kWh	1 825kWh
Juli	349kWh	1 526kWh
Augusti	666kWh	1 903kWh
September	878kWh	1 698kWh
Oktober	1 285kWh	1 485kWh
November	1 723kWh	2 116kWh
December	2 154kWh	2 226kWh
Totalt	16 835kWh	35 246kWh

Under fjärde kvartalet 2023 byggdes ventilationen om och en ny luft/vattenvärmepump installerades på Skogsbackenförskola. Med ett kalender år årsförbrukning att jämföra mot sänktes förbrukningen med 18 400 kWh eller 52,1 % jämfört med 2023. Här kan även mer göras. Belysningen på skogsbacken förskola är av äldre modell och ett byta av den kan få ner energiförbrukningen ytterligare.

Leklunden och Mosslelunds förskola

Elförbrukning			Fjärrvärmeförbrukning				
12146 Mosslelunds förskola							
Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	30,5kWh	31,1kWh	Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	49,9kWh	68,1kWh	53,1kWh	70,7kWh
Månad	2024	2023	Månad	2024	2023	Norrkorr FJV	Norrkorr 2023
Januari	3 516kWh	3 417kWh	Januari	8 936kWh	8 908kWh	8 252kWh	
Februari	3 014kWh	3 008kWh	Februari	6 262kWh	8 058kWh	7 238kWh	
Mars	2 222kWh	2 774kWh	Mars	5 244kWh	8 615kWh	5 975kWh	
April	1 885kWh	1 528kWh	April	3 946kWh	5 763kWh	3 915kWh	
Maj	1 353kWh	1 125kWh	Maj	1 341kWh	2 879kWh	2 053kWh	
Juni	1 056kWh	1 040kWh	Juni	1 155kWh	1 299kWh	1 100kWh	
Juli	931kWh	1 152kWh	Juli	711kWh	688kWh	369kWh	
Augusti	1 686kWh	1 654kWh	Augusti	1 075kWh	1 392kWh	1 125kWh	
September	1 892kWh	1 914kWh	September	1 601kWh	1 546kWh	1 771kWh	
Oktober	2 595kWh	2 812kWh	Oktober	2 704kWh	6 074kWh	3 144kWh	
November	3 032kWh	3 249kWh	November	5 091kWh	7 209kWh	5 225kWh	
December	3 050kWh	3 313kWh	December	5 802kWh	7 399kWh	6 520kWh	
Totalt	26 232kWh	26 986kWh	Totalt	43 868kWh	59 830kWh	46 688kWh	62 163kWh

Elförbrukning			Fjärrvärmeförbrukning				
12612 Leklundens förskola							
Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	36,6kWh	41,8kWh	Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	75,3kWh	86,6kWh	81,4kWh	90,kWh
Månad	2024	2023	Månad	2024	2023	Norrkorr FJV 2024	Norrkorr 2023
Januari	3 479kWh	4 254kWh	Januari	17 305kWh	10 201kWh	15 913kWh	
Februari	3 285kWh	3 547kWh	Februari	12 859kWh	9 729kWh	15 050kWh	
Mars	3 201kWh	3 240kWh	Mars	10 237kWh	10 387kWh	11 831kWh	
April	3 177kWh	3 582kWh	April	4 647kWh	7 458kWh	4 605kWh	
Maj	3 212kWh	3 808kWh	Maj	1 541kWh	4 416kWh	3 188kWh	
Juni	2 873kWh	4 299kWh	Juni	1 257kWh	1 831kWh	1 121kWh	
Juli	2 166kWh	2 262kWh	Juli	1 041kWh	1 839kWh	660kWh	
Augusti	1 797kWh	2 051kWh	Augusti	662kWh	2 122kWh	689kWh	
September	1 985kWh	2 191kWh	September	1 717kWh	2 163kWh	1 978kWh	
Oktober	2 604kWh	2 920kWh	Oktober	3 351kWh	5 946kWh	4 033kWh	
November	3 199kWh	3 247kWh	November	7 230kWh	10 364kWh	7 440kWh	
December	2 877kWh	3 244kWh	December	7 698kWh	13 581kWh	8 687kWh	
Totalt	33 855kWh	38 645kWh	Totalt	69 545kWh	80 037kWh	75 197kWh	83 158kWh

Leklunden och Mosslelunds förskola byggdes 2018 och i princip identiska. Enligt tabellerna ovan skiljer sig förbrukningen fastigheterna ska vara så lika. Vad detta beror på är svårt och säga och något som utreds och arbetas med. Tabellen visar dock sänkt förbrukningen på båda förskolorna jämfört med 2023.

Skolor

Rydaholms skola

Elförbrukning				Fjärrvärmeförbrukning					
12607 Rydaholmsskola									
Förbrukning i kWh/m ² (BRA)		7,7kWh	8,kWh	Förbrukning i kWh/m ² (BRA)		102,8kWh	109,6kWh	114,9kWh	113,9kWh
Månad	2024	2023		Månad	2024	2023	Norkorr FJV 2024		
Januari	14 085kWh	15 047kWh		Januari	72 390kWh	61 270kWh	66 413kWh		
Februari	12 927kWh	13 868kWh		Februari	53 990kWh	51 560kWh	63 518kWh		
Mars	12 939kWh	15 786kWh		Mars	45 280kWh	52 600kWh	52 651kWh		
April	12 473kWh	12 520kWh		April	33 780kWh	30 340kWh	33 446kWh		
Maj	13 782kWh	13 605kWh		Maj	11 670kWh	15 790kWh	29 175kWh		
Juni	10 393kWh	12 897kWh		Juni	8 970kWh	8 200kWh	7 475kWh		
Juli	10 478kWh	9 360kWh		Juli	1 330kWh	6 580kWh	484kWh		
Augusti	13 642kWh	12 856kWh		Augusti	4 550kWh	9 220kWh	5 112kWh		
September	13 589kWh	13 897kWh		September	11 120kWh	9 560kWh	13 398kWh		
Oktober	13 804kWh	14 001kWh		Oktober	25 420kWh	31 770kWh	31 383kWh		
November	13 367kWh	13 969kWh		November	44 350kWh	50 600kWh	45 722kWh		
December	12 730kWh	12 806kWh		December	52 130kWh	61 640kWh	59 239kWh		
Totalt	154 207,2kWh	160 612,9kWh		Totalt	364 980,kWh	389 130,kWh	408 013,8kWh	404 306,1kWh	

Under mitten av 2024 bytes fjärrvärmeväxlaren ut på Rydaholms skola. I samband med detta gjordes även fler åtgärder för att få ner systemtemperaturer vilket medfört avsevärd besparing på fjärrvärme. Förvaltningen har utökat samarbetet med Värnamo Energi där även de kan konstatera att denna åtgärd påverkat deras nät till det positiva.

Bredaryds skola

Elförbrukning				Fjärrvärmeförbrukning					
12301 Bredaryds skola									
Förbrukning i kWh/m ² (BRA)		50,2kWh	52,2kWh	Förbrukning i kWh/m ² (BRA)		120,6kWh	137,8kWh	133,3kWh	143,2kWh
Månad	2024	2023		Månad	2024	2023	Norkorr FJV 2024		
Januari	17 914kWh	18 282kWh		Januari	88 468kWh	73 880kWh	81 243kWh		
Februari	16 726kWh	16 533kWh		Februari	65 864kWh	66 052kWh	77 317kWh		
Mars	16 069kWh	18 654kWh		Mars	57 782kWh	68 716kWh	67 032kWh		
April	15 656kWh	14 254kWh		April	46 093kWh	41 784kWh	45 646kWh		
Maj	15 225kWh	15 546kWh		Maj	13 282kWh	21 155kWh	31 761kWh		
Juni	12 879kWh	13 592kWh		Juni	8 676kWh	8 274kWh	7 390kWh		
Juli	9 833kWh	10 206kWh		Juli	5 445kWh	8 721kWh	2 593kWh		
Augusti	14 310kWh	14 856kWh		Augusti	5 693kWh	12 158kWh	6 278kWh		
September	15 647kWh	15 444kWh		September	12 865kWh	12 627kWh	15 303kWh		
Oktober	16 364kWh	17 337kWh		Oktober	28 426kWh	45 315kWh	34 868kWh		
November	15 804kWh	17 965kWh		November	47 917kWh	65 671kWh	49 369kWh		
December	15 010kWh	15 880kWh		December	55 372kWh	73 668kWh	62 791kWh		
Totalt	181 437,kWh	188 549,kWh		Totalt	435 883,kWh	498 021,kWh	481 591,3kWh	517 443,8kWh	

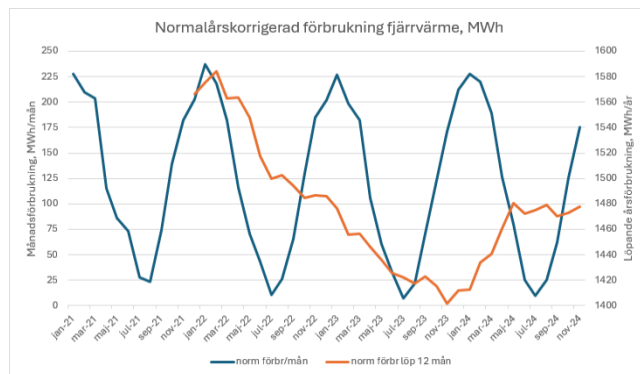
Tabellen för Bredaryds skola visar en minskad förbrukning av både el och fjärrvärme. Under 2024 men även tidigare har åtgärder utförts som resulterat i minskad fjärrvärmeförbrukning. Gamla Jannelunds förskola, gymnastiksalen intill skolan samt Bredaryds gamla skola försörjdes av fjärrvärmeväxlaren på Bredaryds skola. Sist ut var gamla skolan som kopplades bort från det interna nätet. Det medförde att driftpersonalen kunde sänka temperaturen på värmekretsen, vilket resulterat i en lägre förbrukning. Vid analys av juli-december 2024 mot 2023 har fjärrvärmeförbrukning minskats med 62 440 kWh. Värnamo Energi har analyserat förbrukningen efter åtgärderna och de är positiva. Elförbrukningen har gått ner med ca 7000 kWh.

Stor förbrukarna

Stadshuset

Elförbrukning			Fjärrvärmeförbrukning				
12211 Stadshuset							
Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	51,5kWh	54,kWh	Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	142,9kWh	136,6kWh	157,kWh	141,9kWh
Månad	2024	2023	Månad	2024	2023	Norkorr FJV	
Januari	51 189kWh	49 639kWh	Januari	278 025kWh	217 492kWh	255 202kWh	
Februari	47 734kWh	45 830kWh	Februari	209 319kWh	193 482kWh	245 972kWh	
Mars	46 703kWh	50 802kWh	Mars	182 219kWh	195 161kWh	211 619kWh	
April	44 530kWh	44 372kWh	April	142 920kWh	119 269kWh	141 521kWh	
Maj	45 896kWh	47 076kWh	Maj	37 969kWh	60 456kWh	92 497kWh	
Juni	42 835kWh	47 493kWh	Juni	34 265kWh	17 728kWh	28 824kWh	
Juli	42 854kWh	43 062kWh	Juli	29 765kWh	25 095kWh	11 853kWh	
Augusti	45 515kWh	47 598kWh	Augusti	26 163kWh	32 744kWh	29 197kWh	
September	44 669kWh	47 934kWh	September	58 792kWh	33 816kWh	70 503kWh	
Oktober	46 480kWh	50 821kWh	Oktober	114 971kWh	129 687kWh	141 560kWh	
November	45 388kWh	51 628kWh	November	190 225kWh	200 601kWh	196 058kWh	
December	46 239kWh	49 800kWh	December	221 272kWh	232 968kWh	251 225kWh	
Totalt	550 032kWh	555 316kWh	Totalt	1 525 905kWh	1 458 499kWh	1 676 031kWh	1 515 380kWh

Stadshuset är en av de fastigheter som gör åt mest energi. Stadshuset är även den fastighet som påverkar fjärrvärmenätet mest. Under 2024 gjordes vissa åtgärder som resulterat till det bättre. Jämförs sista kvartalet 2024 mot sista kvartalet 2023 har fjärrvärmeförbrukningen minskat med 36 800 kWh. Värnamo Energi har gjort en analys på den åtgärden. Resultatet av den är att mellan 2021 och 2024 har Värnamo kommun minskat köpt fjärrvärme med ca 100 MWh/år.

Expoområdet

Elförbrukning			Fjärrvärmeförbrukning				
12203 Expoområdet							
Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	46,5kWh	45,9kWh	Förbrukning i kWh/m ² (BRA)	105,9kWh	114,6kWh	116,1kWh	119,kWh
Månad	2024	2023	Månad	2024	2023	Norkorr FJV	
Januari	84 881kWh	77 722kWh	Januari	355 100kWh	321 500kWh	326 454kWh	
Februari	75 208kWh	70 516kWh	Februari	258 600kWh	291 500kWh	303 186kWh	
Mars	76 783kWh	79 586kWh	Mars	241 800kWh	299 700kWh	279 214kWh	
April	71 377kWh	66 084kWh	April	183 900kWh	186 000kWh	182 124kWh	
Maj	70 454kWh	69 918kWh	Maj	55 400kWh	92 500kWh	127 354kWh	
Juni	64 591kWh	67 434kWh	Juni	51 900kWh	33 300kWh	44 296kWh	
Juli	61 372kWh	58 826kWh	Juli	37 100kWh	35 500kWh	17 068kWh	
Augusti	71 226kWh	62 954kWh	Augusti	40 100kWh	29 300kWh	44 283kWh	
September	70 784kWh	70 341kWh	September	77 500kWh	54 600kWh	91 792kWh	
Oktober	74 947kWh	75 898kWh	Oktober	145 100kWh	192 200kWh	177 054kWh	
November	75 782kWh	79 243kWh	November	252 300kWh	285 600kWh	259 895kWh	
December	73 866kWh	80 901kWh	December	283 200kWh	322 800kWh	320 705kWh	
Totalt	871 271kWh	859 423kWh	Totalt	1 982 000kWh	2 144 500kWh	2 173 424kWh	2 228 136kWh

Expoområdet hade 2024 en total förbrukning på 2 853 271 kWh och gör det en till en av de fastigheterna som förbrukar mest energi. Expoområdet inhyser många olika verksamheter, från skola, storkök, kontor och idrottshall. Här finns det undermätare för de olika fastigheterna som driftpersonalen läser av då de ej ännu är uppkopplade. Det sker först när energiuppföljningsprogrammet är på plats. Med viss självkritik ska tjänstemännen på fastighetsavdelningen jobba mer med uppföljning av undermätarna på expoområdet.

Vid analys av siffrorna i tabellen har elförbrukningen gått upp lite men fjärrvärmeförbrukningen gått ner. Hus D har varit kallställd och hus E har nyttjats som flyttingboende. Dessa byggnader ska renoveras vilket gjort att tjänstemännen valt att dra bort den ytan som hus E och D innehar. Detta för att få en mer rättvis bild av förbrukningen per kWh/m² när renoveringen av dessa byggnader är klara.

Riktade Energibesparingsprojekt Fastighet		Projektblad nr KF:	KF273
		Projektbladnr Förv:	
		Upprättad den:	2023-02-16
		Upprättad av:	Stefan Åberg
		Reviderad den:	2024-02-12
Uppdragsgivare/beställare(nämnd):	SBN	Projektnr i Ek.sys:	
Utförare(nämnd):	TFN	Datum:	
För anläggnings- och fastighetsinvesteringar överstigande 5 mnkr, ange tidpunkt när investeringen beräknas tas i bruk:			
Vid byggnads-, gatu- och VA-investeringsprojekt överstigande totalt 10 mnkr, ska förslag/synpunkter inhämtas från kommunens funktioner för miljöstrategiska frågor samt energi- och klimat-rådgivning. Ange datum:		Miljöstrategiska frågor:	
		Energi-och klimatrådgivning:	
Beskriv process från behov till förslag enligt riktlinjer för investeringsprocess: (tänk om→optimera→bygg om→bygg nytt)			
Minska energibehovet.			
Nettoeffekt på driftbudget för beställaren:	Ja. Kapitaltjänstkostnaden innebär ökad hyreskostnad		

Beskrivning av investeringsprojektet:

Genom olika insatser avser vi att byta ut installationer som förbrukar onödigt mycket energi till mer energieffektiva alternativ. Vi gör följande bedömning gällande insatser och vilka besparingar dessa kan få på energiåtgången i våra fastigheter.

Ventilation - En investering på ca 6 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 50%.

Belysning - En investering på ca 5 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 80%.

Styr och regler - En investering på ca 1 000 tkr kan ge en energibesparingsbesparing på ca 10%.

Värmesystem - En investering på ca 3 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 30%.

Varmvatten - En investering på 1 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 30%.

Byggåtgärder - En investering på 4 000 tkr kan ge en energibesparing på ca 30%.

Nyckeltal		
Nybyggnadsyta:		m ²
Ombyggnadsyta:	0	m ²
Driftkostnadsjustering/år:		tkr/år
Kapitaltjänstkost.just/år:	1 200	tkr/år
Evakueringskostnad:		tkr
Avskrivningstid (genomsnitt):	25	år
Kalkylnivå 0-3:	3	

	År	Kostnad i tkr	
		Budget	Utfall tom 231231
Anvisade medel/utfall	tom 2023		
Investering beslutad	2024		
Investeringsbudget	2025	4 000	
Investeringsplan	2026	2 000	
Investeringsplan	2027	2 000	
Investeringsplan	2028	3 000	
Investeringsplan	2029		
Investeringsplan	Framtid	9 000	
Totalinvestering		20 000	

Tjänsteskrivelse - Årsrapport för 2024 gällande Dataskyddförordningen

Ärendebeskrivning

Personuppgiftsansvariga nämnderna i Värnamo kommun behandlar personuppgifter i sina respektive verksamheter. Personuppgiftsansvarig är ansvarig för att säkerställa att personuppgifterna behandlas i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning och att det finns en organisation som kan utföra arbetet. Som stöd i arbetet har kommunen anlitat ett dataskyddsombud från Insatt AB i Jönköping. Dataskyddsombudet har även en granskande roll. Aktuell årsrapport är en del i den granskande rollen.

Rapporten redovisar statistik från granskade områden. Antal begäranden från kommuninvånare om att få del av registerutdrag eller rättelse av personuppgifter har under 2024 varit nio till antalet. Nivån har legat stabilt senaste tre åren.

Antalet dokumenterade personuppgiftsincidenter har under 2024 varit 50, vilket är fler än 2023 då det dokumenterades 30 incidenter. Ingen av incidenterna har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (incidenter som bedöms som mer allvarliga). Teknik- och fritidsförvaltningen har haft två incidenter. Dataskyddsombudet bedömer att det ökade antalet dokumenterade incidenter är en indikation på en prestigelös och fungerande incidenthanteringsprocess i berörda verksamheter.

Dataskyddsombudet konstaterar att majoriteten av de inträffade personuppgiftsincidenterna har orsakats av den mänskliga faktorn. Detta visar att det finns fortsatt behov av instruktioner, riktlinjer och utbildning för medarbetarna. En vanlig orsak till incidenter är felaktiga brevutskick.

Teknik- och fritidsförvaltningen genomför utbildning i dataskyddsförordningen för de medarbetare som arbetar med någon form av administration. Bedömningen är att det arbetet behöver fortgå och att utbildningen är något som regelbundet behöver genomföras för att påminna om vikten av noggrannhet vid hantering av personuppgifter.

Under 2024 genomfördes en granskning av kommunens information till registrerade inom ramen för externa e-tjänster, vilket presenterades i granskningsrapport som teknik- och fritidsnämnden fick ta del av under hösten 2024. Åtgärder för att förbättra de brister som upptäcktes pågår för nämnderna med hjälp av dataskyddsombudet.

Årsrapporten finns som bilaga.

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

ÅRSRAPPORT 2024

Dataskyddsförordningen, GDPR

Kommun

Värnamo kommun

Personuppgiftsansvariga

Kommunstyrelsen (ink. Överförmyndarnämnden), Teknik och fritidsnämnden, Omsorgsnämnden, Medborgarnämnden, Servicenämnden, Kulturnämnden, Barn- och utbildningsnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden.

DATUM

2025-02-11

Daniel Glaad
Dataskyddsombud
dso.varnamo@insatt.com

Erik Österberg
Jurist
erik.osterberg@insatt.com

Insatt AB
Parkgatan 6
553 15 Jönköping

www.insatt.com

Inledning

Personuppgiftsansvariga nämnder i Värnamo kommun behandlar personuppgifter i dess respektive kärnverksamhet såväl som i dess stödverksamheter. Den personuppgiftsansvarige är ansvarig för att säkerställa att personuppgifterna behandlas i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning och att det finns en organisation som kan utföra arbetet. För att säkerställa att arbetet fungerar och att personuppgifterna behandlas på ett korrekt sätt har den personuppgiftsansvarige bland annat upprättat styrdokument som beskriver hur behandlingen ska ske. I den granskande delen av dataskyddsombudets uppdrag ingår att rapportera om det löpande dataskyddsarbetet och dess status till den personuppgiftsansvariges högsta ledning. Denna årsrapport är en del i dataskyddsombudets granskande roll.

Syfte

Syftet med årsrapporten är att på ett sammanfattat sätt dels presentera statistik och de personuppgiftsansvariga nämndernas dataskyddsarbete under året som gått, dels komma med slutsatser och i tillämpliga fall rekommendationer samt ge en inblick i planen för arbetet under det kommande året.

Roller och ansvar

Personuppgiftsansvarig

Respektive nämnd är *personuppgiftsansvarig* och ansvarig för verksamheternas respektive personuppgiftsbehandling och de åtgärder som krävs för att leva upp till tillämplig dataskyddslagstiftning.

Personuppgiftssamordnare

Respektive nämnd har utsett en eller flera personuppgiftssamordnare för det löpande GDPR-arbetet. Kommunen har även utsett en huvudsamordnare. Huvudsamordnaren tillsammans med personuppgiftssamordnare för respektive nämnd driver GDPR-arbetet framåt.

Dataskyddsombud

Dataskyddsombudet har en rådgivande och granskande roll och är inte ansvarig för den personuppgiftsansvariges behandling av personuppgifter.

Rapportens innehåll

- Statistik över begäranden från registrerade avseende deras rättigheter,
- Statistik över personuppgiftsincidenter,
- Redovisning av vad som granskats under året,
- Övriga händelser och insatser under året,
- Granskningsplan för kommande år, och
- Sammanfattning.

Statistik

Begäranden från registrerade

Under perioden den 1 januari 2024 till och med den 31 december 2024 har personuppgiftsansvariga nämnder behandlat följande begäranden från registrerade.

Tabell 1 Antal begäranden uppdelat per typ av begäran och per år

Typ av begäran	Antal						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Rätt till tillgång, registerutdrag (art. 15)	3	2	5	2	8	5	5
Rätt till rättelse (art. 16)		7	2	1	3	6	3
Rätt till radering, ”rätten att bli bortglömd” (art. 17)	1	1	1	1	3		1
Rätt till begränsad behandling (art. 18)							
Rätt till dataportabilitet (art. 20)							
Rätt att göra invändningar (art. 21)							
Rätt att inte bli föremål för beslut utifrån automatiserad behandling (art. 22)							
Totalt	4	10	8	4	14	11	9

Kommentar

Det är svårt att dra några egentliga slutsatser av statistiken. Vi kunde se en liten ökning av begäran av registerutdrag under 2022 men att de sedan dess ligger stabilt. Det finns idag en större medvetenhet hos de registrerade och en mer utbredd kunskap om möjligheten att utöva sina rättigheter i samhället i stort än när dataskyddsförordningen kom. Inte minst för att använda som verktyg i tvister och andra meningsskiljaktigheter mot personuppgiftsansvariga organisationer. Vi får fortsätta att följa utvecklingen under 2025, inte minst eftersom begärandena kan vara resurskrävande att hantera och tillmötesgå.

Personuppgiftsincidenter

Personuppgiftsansvariga nämnder har identifierat och loggat totalt 270 personuppgiftsincidenter under perioden 2018 till 2024.

Under 2024 har 50 incidenter dokumenterats, varav ingen har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Av de dokumenterade incidenterna har 8 informerats till de registrerade.

Tabell 2 Antal dokumenterade personuppgiftsincidenter per år

Nämnd	Antal dokumenterade personuppgiftsincidenter/år						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barn- och utbildningsnämnden	4	14	6	x	11	7	6
Kommunstyrelsen (ink. Överförm.)	0	0	3	3	4	2	3
Teknik- och fritidsnämnden	0	0	0	3	2	1	2
Kulturnämnden	0	1	0	1	0	1	0
Medborgarnämnden	2	3	6	11	<i>i.u.</i>	4	3
Omsorgsnämnden	9	23	20	23	14	12	27
Samhällsbyggnadsnämnden	0	1	2	3	2	0	1
Serviceämnden	2	7	3	2	5	3	8
Totalt	17	49	40	46	38	30	50

Kommentar

Dataskyddsombudet noterar en generell ökning av dokumenterade incidenter jämfört med föregående år och faktiskt det högsta antalet sedan dataskyddsförordningens ikraftträdande. Det är visserligen inte bra med många incidenter, men det är positivt att incidenter upptäcks och rapporteras internt. Alternativet - att incidenter sker men inte identifieras - är värre. Dataskyddsombudet bedömer det ökade antalet dokumenterade incidenter som en indikation på en prestigelös och fungerande incidenthanteringsprocess i berörda verksamheter.

Trots att 2024 är året då flest incidenter dokumenterats sedan 2018 är det lite förvånande att ingen av de 50 incidenterna bedömts sannolikt medföra risk för de registrerade och att ingen av dessa anmälts till IMY. Det finns inget uttryckligt krav i dataskyddsförordningen på att involvera dataskyddsombudet vid utredning och bedömning av en personuppgiftsincident. Däremot ska dataskyddsombudet enligt artikel 38 i dataskyddsförordningen på ett korrekt sätt och i god tid delta i alla frågor som rör skyddet av personuppgifter. Kommunen rekommenderas därför att involvera dataskyddsombudet vid personuppgiftsincidenter där det råder osäkerhet i bedömningen av risknivån.

För de nämnder som inte dokumenterat någon personuppgiftsincidenter eller enstaka sådana är det svårt att avgöra om det finns incidenter som inte upptäckts eller om det faktiskt skett så pass få incidenter. Eftersom det krävs väldigt lite för att kvalificera en händelse som en personuppgiftsincident är det sannolikt att vissa verksamheter har haft fler incidenter än vad som dokumenterats. Detta är ofta ett symptom på att organisationen inte har förmågan att identifiera och fånga upp dessa.

Tabell 3 Vad som hänt/vilken typ av incident (2024)

Vad har hänt?	Antal
Obehörigt röjande - felaktigt brevutskick	24
Obehörig åtkomst	3
Obehörigt röjande - övrigt	21
Förlust - stöld	0
Förlust - övrigt	2
Phishing	0
Ändring	0
Förstöring	0

Tabell 4 Orsaker till att incidenterna inträffat (2024)

Varför inträffade incidenten?	Antal
Mänskliga faktorn	46
Antagonistiskt angrepp	1
Tekniskt fel	0
Brist i organisatoriska rutiner eller processer	3
Okänd orsak	0
Medvetet angrepp från någon i organisationen	0
Övrigt	0

Kommentar

En signifikant majoritet av de inträffade personuppgiftsincidenterna har (även) under 2024 orsakats av den mänskliga faktorn. Detta visar att det alltså finns behov av tydliga instruktioner, riktlinjer och utbildning för de anställda. Det går aldrig att förebygga och hindra alla incidenter när den mänskliga faktorn är inblandad. En vanligt förekommande orsak till att incidenterna har inträffat är dock genom obehörigt röjande såsom felaktiga brevutskick, varför dataskyddsombudet uppmanar samtliga verksamheter att se över dess rutiner för korrespondens innehållande personuppgifter (såväl fysisk som digital) och säkerställa att den sker på ett säkert och korrekt sätt för att så långt det är möjligt förebygga incidenter.

Genomförda granskningar

Under 2024 genomfördes en granskning av kommunens information till registrerade inom ramen för externa e-tjänster, vilken presenterades i granskningsrapporten "Information till registrerade i externa e-tjänster" med nämndspecifika bilagor. Granskningen visade att det beträffande informationen som ges i externa e-tjänster generellt sett spretar både i hur de personuppgiftsansvariga använder de olika informationslagren och i hur mycket man informerar. Här behövs det tydligare struktur och instruktion till ansvariga tjänstemän. Det finns goda exempel, vilket tyder på att de tekniska förutsättningarna finns. Det gäller bara att förstå och göra rätt. Eftersom e-tjänsterna är en viktig del av kommunens behandlingar och är ett område som kommunen vill utöka är det extra viktigt att det finns bra förutsättningar för att få ut rätt information till de registrerade.

Arbetet med föreslagna åtgärder har påbörjats, kommer fortsätta under 2025 och de personuppgiftsansvariga har involverat dataskyddombudet, vilket vi ser positivt på. Granskningen avgränsades till informationsgivningen i externa e-tjänster. Dataskyddsombudet vill påminna om att nämnderna behöver ta sig tanke sättet och de goda vanorna som nu skapas och applicera på samtliga behandlingar, som de behöver informera de registrerade om.

Övriga händelser och insatser under året

Omvärlden

IT-attacker blir allt vanligare och drabbar inte bara privata och offentliga personuppgiftsansvariga utan även dessa aktörers leverantörer. Angreppen belyser vikten av att alla verksamheter behöver prioritera dataskydd och cybersäkerhet, inte bara internt utan genom hela leveranskedjan. Detta gäller särskilt för verksamheter som direkt omfattas av NIS2-direktivet/Cybersäkerhetslagen, men även de som berörs av indirekt av det nya direktivet. Proaktiva åtgärder för att förebygga risken för angrepp såsom en god cybersäkerhet internt och (genom kravställning) hos leverantörer samt säkerställandet av en hög kunskapsnivå inom organisationen behöver vidtas. Även åtgärder för om ni väl skulle drabbas av en attack i form av att ha en incidenthanteringsplan på plats samt upparbetade kontaktvägar till och samarbeten med leverantörer rekommenderas starkt. Att agera innan är en liten insats jämfört med den höga kostnaden och den stora tidsåtgången en (oförberedd) hantering av en IT-attack riskerar att medföra.

Integritetsmyndigheten (IMY) har fått ökade anslag från regeringen inför 2025 - medel som bland annat ska användas för att ge mer vägledning om personuppgiftsbehandling. Som ett led i detta har IMY meddelat att en ny vägledning för konsekvensbedömningar avseende dataskydd (DPIA) inklusive mall ska presenteras i början av 2025. Syftet är att ge organisationer tydligare stöd i att identifiera, hantera och dokumentera "DPIOR" för behandlingar som innebär en hög risk för de registrerades rättigheter och friheter. Dataskyddsombudet vill påminna om vikten av att verksamhetens interna processer identifierar och fångar upp behandlingar som kräver att konsekvensbedömningar genomförs och att den säkerställer att det finns nödvändiga resurser och kompetens för att utföra arbetet. Förhoppningsvis kan kommande vägledning och mall vara organisationen till hjälp.

En viktig förändring inför det kommande året gäller kamerabevakning. I dagsläget behöver myndigheter och andra som utför en uppgift av allmänt intresse som huvudregel ansöka om tillstånd för att utföra kamerabevakning på platser dit allmänheten har tillträde. Från och med den 1 maj 2025 försvinner tillståndsplikten, vilket innebär att (offentliga)

organisationer själva måste bedöma om bevakningen är laglig genom dokumentation av en intresseavvägning eller en DPIA. Även om själva rättsläget för när kamerabevakning får utföras inte förändras, läggs ett större dokumentationsansvar för att undvika integritetsintrång på den som vill kamerabevaka. Dataskyddsombudet befarar att den slopade tillståndsplikten kan leda till ökad kamerabevakning på bekostnad av den personliga integriteten. Lagändringen ställer högre krav på de offentliga aktörerna att göra rätt. IMY kommer därför att publicera en uppdaterad kamerabevakningsvägledning för att ge ytterligare stöd i arbetet. Dataskyddsombudet påminner återigen om att de materiella reglerna i varken kamerabevakningslagen (2018:1200) eller dataskyddsförordningen kommer att ändras och manar till noggrannhet vid dokumentationen inför att ny kamerabevakning inleds - särskilt eftersom det slopade tillståndskravet i stället kommer innebära ökad tillsyn.

När det gäller hanteringen av klagomål har IMY tydliggjort dess process. Av de cirka 2 000 klagomål som tas emot varje år leder ungefär 800 till att IMY skickar informationsbrev, vilket görs om brister misstänks. Informationsbreven är inte bindande, men dataskyddsombudet rekommenderar att de höras och att organisationen ser över aktuell behandling för att se om IMY har fog för sina misstankar om brister. Vid upprepade brister eller om flera klagomål inkommer inleder IMY tillsynsären, vilket sker i ungefär 350 fall årligen. Ett tillsynsärende kan dra ut på tiden och dataskyddsombudet rekommenderar att eventuella brister avhjälpas omgående eftersom snabbt vidtagna åtgärder kan mildra eventuella påföljder i samband med avslutad tillsyn. Detta illustrerar vikten av att inte bara hantera klagomål snabbt och effektivt utan även att arbeta förebyggande för att undvika återkommande brister tillika ytterligare klagomål.

Sammanfattningsvis rekommenderar dataskyddsombudet verksamheten att vara proaktiv både vad gäller cybersäkerhet och dataskydd samt att hålla sig informerad om de senaste förändringarna och vägledningen inom (rätts-)områdena. Genom att hela tiden stärka de interna processerna, finlipa dess dokumentation och säkerställa enhetliga rutiner kommer verksamheten inte bara uppfylla förändrade lagkrav utan också minska risken för cyberangrepp, klagomål och tillsyn.

Utbildning

Dataskyddsombudet höll 2024 års riktade utbildning i januari 2025 avseende hantering av personuppgiftsincidenter samt kamerabevakning. Såväl personuppgiftssamordnarna för de kommunala nämnderna som för de kommunala bolagen och SÅM deltog. Huvuddelen av utbildningen handlade om incidenter och omfattade både kunskap om vad som utgör incidenter, vilka krav som triggas i samband med incidenter och hur verksamheten bör förbereda sig för att både kunna upptäcka och agera på inträffade incidenter.

Utbildning och information till anställda är en förutsättning för att kunna behandla personuppgifter i enlighet med GDPR. Konkret innebär det att en utbildad personal kan identifiera personuppgiftsincidenter så att verksamheten kan ta hand om dem. Det innebär också att anställda kan identifiera andra brister eller processer där behandlingen av personuppgifter kan förbättras och i högre utsträckning behandlas i enlighet med förordningens grundläggande principer.

Eftersom vi ser att GDPR-utbildningar i allmänhet och riktade mot verksamhetschefer i synnerhet släpat efter länge är uppmaningen fortsatt till samtliga personuppgiftsansvariga nämnder är att säkerställa att befintlig och ny personal får den utbildning som den behöver för att behandla personuppgifter i enlighet med förordningen och den personuppgiftsansvariges interna styrdokument.

Microsoft 365-projektet

Under 2023 inleddes projektet att utreda ett eventuellt brett införande av Microsoft 365. Behovsanalys och riskanalys genomfördes. Dataskyddsombudet har deltog i riskanalysen men underströk också vikten av en fullständig konsekvensbedömning.

Under 2024 fattades beslut om införande och en arbetsgrupp tillsattes för att ta fram underlag kopplade till implementationen. Dessa styr både vilka typer av information som får behandlas i Microsoft 365, riskklassningsunderlag och underlag kopplade till informationshanteringsplan.

Det inledande arbetet kommer sannolikt ha en god effekt på implementationen och särskilt om man utvärderar pilotförvaltningen noggrant innan den fortsatta implementationen sker.

Dataskyddsombudet vill dock fortsatt understryka några stora riskfaktorer:

- Den tidigare riskanalys som gjorts har utvecklats och åtgärdsförslag har tagit fram mer detaljerat. Det saknas dock fortfarande en fullständig konsekvensbedömning, både på kommunövergripande nivå och på förvaltningsnivå.
- En väldigt stor riskfaktor efter implementationen är det manuella handhavandet och det ansvaret som ligger på varje medarbetare. Bland annat gällande hur man skapar team och andra delningsytor, hur man sätter behörigheter, vilka data som matas in och hur gallringen ska upprätthållas. Det är inte klarlagt ännu hur personalen ska utbildas både initialt och därefter kontinuerligt.
- Slutligen innebär Microsoft 365 att en stor del av IT-strukturen går över i en amerikanskägd molntjänst. Under projektet har man förlitat sig på Privacy Framework gällande potentiell behandling i tredje land. Risken att detta ska underkännas på nytt av kommissionen eller EU-domstolen har lyfts som en risk i projektet, men den risken har ökat sedan presidentskiftet i USA. En viktig grund för Privacy Framework av en presidentorder utfärdad av president Biden, och denna kan på motsvarande sätt upphävas av president Trump. Detta har nu lett till en fortsatt diskussion om behovet för användare av amerikanska molntjänster att förbereda en exitplan för det fall Privacy Framework underkänns framgent.

Artificiell intelligens (AI)

AI-användningen breder ut sig och blir allt vanligare i hela samhället. Det finns stora optimeringsvinster att göra med de nya AI-verktygen på marknaden. AI-användningen är dock inte fri från risker. Risker kopplade till framför allt personuppgifter och informationssäkerhet - att personuppgifter används för att träna AI-motorer eller att personuppgifter eller annan skyddsvärd information obehörigen röjs - ska särskilt nämnas. För att minska riskerna behöver kommunen ta kontroll över verksamheternas AI-användning och genom framtagande av styrdokument dra upp riktlinjer för organisationens inställning till och regler för AI-användning. Annars är risken stor att AI smyger sig in i verksamheterna utanför kommunens vetskap och kontroll. Mot denna bakgrund behöver kommunen upprätta AI-riktlinjer/rutiner eller liknande och säkerställa att dessa förankras i verksamheterna om detta inte redan har gjorts.

Löpande rådgivning

Löpande rådgivning och information till förvaltningarna utgör huvuddelen av dataskyddsombudets insatser. I den här delen har kommunen en bra process där de flesta frågor kommer innan behandlingen är i gång eller att avtalet med nya leverantörer är tecknade. Det är bra och det är också så vi vill att det ska fungera. När en behandling redan är i gång eller när ett avtal redan är undertecknat är det svårt att göra något åt ett redan ingånget avtal eller ett redan implementerat IT-system.

Här vill vi återigen understryka att personuppgiftssamordnarna har en helt avgörande roll för att identifiera händelser eller förändringar som kräver dataskyddsombudets uppmärksamhet och att dataskyddsombudet också involveras.

Granskningsplan 2025

Granskningen av information till registrerade inom ramen för externa e-tjänster avsåg 2023, varför den granskning som tidigare planerats för 2024 (översyn av processen för och arbetet med konsekvensbedömningar avseende dataskydd) kommer att genomföras under första halvan av 2025.

Således planeras följande granskning utföras under 2025. Detta utesluter varken att ett annat område eller att ytterligare granskningar kan komma att genomföras vid behov.

Konsekvensbedömningar avseende dataskydd (art. 35 Dataskyddsförordningen)

Lite allmänt om granskningen som kommer

Omfattning: Granskningen kommer att omfatta en översyn av processen för och arbetet med konsekvensbedömningar.

Tid: Första-andra kvartalet 2025.

Sammanfattning

Organisation Värnamo kommun har en verksamhet som innebär personuppgiftsbehandling där respektive nämnd är personuppgiftsansvarig för den egna personuppgiftsbehandlingen. De största riskerna är kopplade till de förvaltningar som inom ramen för sin verksamhet hanterar känsliga personuppgifter och personuppgifter om barn, huvudsakligen Omsorgsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen.

Dataskyddsarbetet är inget som en "blir klar med" och verksamheterna behöver behandla dataskyddsarbetet som en del av verksamheten. Värnamo kommun har en fungerande organisation för att hantera frågor om dataskydd. Många frågor identifieras i tid för att verksamheterna till exempel ska hinna beakta risker och frågor om dataskyddet, vilket är positivt. Mot bakgrund av att en inte "blir färdig" kan arbetet bli ännu bättre.

<i>Statistik</i>	Årets statistik över personuppgiftsincidenter och begäranden från de registrerade har samlats in och sammanställts. Sammanfattningsvis ska framhållas att fler incidenter än något tidigare år dokumenteras, vilket dataskyddsombudet ser som positivt. Samtidigt ligger antalet dokumenterade rättighetsbegäranden på en stabil (låg) nivå.
<i>Granskning</i>	Granskningen för 2023 avseende information till registrerade inom ramen för externa e-tjänster har slutförts och presenterats under 2024. Granskningen visade att informationen som ges i externa e-tjänster generellt sett spretar både i hur de personuppgiftsansvariga använder de olika informationslagren och i hur mycket man informerar. Dataskyddsombudet ser fram emot att bistå kommunen i förbättringsarbetet under 2025.
<i>Utbildningar</i>	<p>Dataskyddombudet höll 2024 års riktade utbildning i januari 2025 avseende hantering av personuppgiftsincidenter samt kamerabevakning där representanter för de personuppgiftsansvariga nämnderna deltog.</p> <p>Utbildning och information till anställda är en förutsättning för att kunna behandla personuppgifter i enlighet med GDPR.</p> <p>Personuppgiftsansvarig uppmanas att säkerställa att befintlig och ny personal får den utbildning som den behöver för att behandla personuppgifter i enlighet med förordningen och den personuppgiftsansvariges interna styrdokument.</p>
<i>AI-användning</i>	Kommunen behöver i lämpligt styrdokument uppdra riktlinjer för AI-användning och säkerställa att dessa förankras i verksamheterna om detta inte redan har gjorts.
<i>Granskning 2025</i>	Granskningen som dataskyddsombudet kommer att genomföra under 2025 omfattar en översyn av processen för och arbetet med konsekvensbedömningar avseende dataskydd.

Erik Österberg

Daniel Glad

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

Dnr:

Tjänsteskrivelse - Meddelanden

Ärendebeskrivning

- Sveriges kommuner och regioner konferens om förtroendevaldas trygghet och säkerhet

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att lägga meddelandet till handlingarna.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

Förtroendevaldas trygghet och säkerhet

En erfarenhetskonferens från ett långsiktigt arbete med att förebygga hot och hat som riktas mot förtroendevalda. Du får ta del av SKR:s erfarenheter och lokala exempel.

 Datum: 27 mars 2025

 Tid: 10.00 – 16.00

 Plats: Sveriges Kommuner och Regioner, Hornsgatan 20, lokal Torget.

 Ort: Stockholm

Kostnad: Fysiskt deltagande: 2000 kr exkl. moms. (Avgiften inkluderar konferens och material.

- ▣ Omkostnader för resa och eventuellt boende bekostas av deltagande kommun eller region.) Digitalt deltagande: 800 kr exkl. moms.

 Sista anmälningdag: 19 mars 2025

För mer information se:

[Förtroendevaldas trygghet och säkerhet | SKR](#)

Teknik- och fritidsförvaltningen

Teknik- och fritidsnämnden

Dnr:

Tjänsteskrivelse - Övrig information från förvaltningen

Ärendebeskrivning

- Information om förvaltningens arbete med återvinning av massor
- Investeringsbudget gällande infrastruktur inför budgetberedningen

Beslutsförslag

Teknik- och fritidsförvaltningen föreslår teknik- och fritidsnämnden besluta

att godkänna informationen.

Maria Grimstål
Nämndsekreterare

Jesper du Rietz
Förvaltningschef